

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
EDEBİYAT FAKÜLTESİ
SOSYOLOJİ BÖLÜMÜ

SOSYAL SORUMLULUK PROJELERİ

2024-2025
BAHAR DÖNEMİ

Dersin Yürütücüsü
Prof. Dr. Mevlüt ÖZBEN

TAKDİM

Toplumsal değişim ve gelişim süreçlerinde üniversitelerin yalnızca bilgi üreten değil, aynı zamanda topluma katkı sağlayan, duyarlı bireyler yetiştiren kurumlar olması gerektiği bilinciyle Sosyoloji Bölümü olarak sorumluluklarımızı yerine getirmeye çalışıyoruz. Bu doğrultuda, Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü bünyesinde 2024-2025 eğitim öğretim yılında yürüttüğümüz “Sosyal Sorumluluk Projeleri” dersi kapsamında öğrencilerimizle birlikte anlamlı ve faydalı çalışmalara imza attık.

Ders kapsamında 24 farklı sosyal sorumluluk projesi, öğrencilerimizin toplumsal duyarlılıklarını artırmak, sosyal sorunlara çözüm üretme kapasitelerini geliştirmek ve aktif vatandaşlık bilinci kazandırmak amacıyla tasarlanmış ve hayata geçirilmiştir. Her biri farklı toplumsal ihtiyaçlara odaklanan bu projeler, öğrencilerimizin teorik bilgilerini sahada uygulama fırsatı buldukları değerli deneyimler olarak ortaya çıkmıştır.

Bu kitap, yürütölen projelerin belgelenmesi, sonraki dönemlerde yapılacak çalışmalara ilham vermesi ve üniversite-toplum iş birliğinin somut bir çıktısı olarak hazırlanmıştır. Kitabın hazırlanmasında emeği geçen, başta ders süreci boyunca birlikte çalışmaktan mutluluk duyduğum Arş. Gör. Abdurrahim Şahin’e, projelerde aktif rol alan tüm öğrencilerimize ve destek veren kurum ve paydaşlara teşekkür ediyorum.

Üniversitemizin “topluma katkı” misyonuna anlamlı bir katkı sunacağına inandığım bu çalışmanın yeni projelere ve ortak çalışmalara vesile olmasını temenni ediyorum.

Prof. Dr. Mevlüt ÖZBEN
Atatürk Üniversitesi
Edebiyat Fakültesi
Sosyoloji Bölümü

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
İlk Yardım QR - Ali AKKUŞ	1
Sınır Benim: Takip Değil Taciz - Aybüke ARPAÇAY	4
Atıkla Sanat Doğaya Hayat - Betül ROÇAK	7
Risk Arenası - Canan KIRMIZIGÜL	10
Tüketim Çılgınlığını Karikatürize Etmek - Eda ALBAYRAK	13
Sosyal Medyada Çocuk Mahremiyeti - Fatmanur CERD	16
Eşlik Sanatı: Evliliğe Hazırlık ve Evlilikte Sürdürülebilirlik Eğitimi - Halime Sümeyra TURAN	20
Temiz Bir Dokunuş: Yaşlılara Temizlik Hizmeti Projesi - Helin KORKUTATA	24
Karanlıkta Kaybolan Özgürlük - Kübra CANDIR	28
Atıktan Sanata - Kübra CEYRAN	31
Girişimci Kadınlar - Kübra Nur ATAİBİŞ	34
Akran Zorbalığına Karşı Birlikteyiz; Küçük Kalplerde Büyük Cesaretler - Mesude ORAK	37
Kendine 1 Dakika - Meva ATBAŞI	40
Kadınlara Dijital Okuryazarlık - Nuran Aslıhan DAĞÇİÇEĞİ	43
Dijital Taciz - Sedanur BİNİCİ	46
İyilik Kartları - Semanur GÜMÜŞ	49
Epilepsi Hastalarına Yerinde ve Doğru Müdahale Edilmesi - Songül YILDIZ	52
Roller Değişince - Şevval DEMİRTAŞ	55
Hayatın Şifresi: AED - Yasemin DELİOĞLU	59
Heimlich Manevrasıyla Toplum Bilinçlendirme - Zeynep GÜNEY	62
Aşılı Günler! - Zeynep SAZ	65
Göğüs Kanseri Erken Tanı - Merve SEYHAN	68
Bir Şiirle Farkındalık - Sonay DURMUŞ	71
Geleceği Kodlayan Eller - Çağatay EREMREM	75

Projenin Adı

İlk Yardım QR

Proje Yürütücüsü

Ali AKKUŞ

Projenin Odaklandığı Toplumsal Sorun

Proje Türkiye'deki trafik kazaları ve ilk yardım bilinci eksikliği gibi iki temel toplumsal soruna odaklanmaktadır. Türkiye, ne yazık ki trafik kazaları ve buna bağlı can kayıpları ve yaralanmalar açısından yüksek oranlara sahiptir. Bu kazaların çoğu zaman, kaza anında ve sonrasında yapılan bilinçli ilk yardım müdahaleleriyle önlenilecek veya en azından hafifletilebilecek sonuçlar doğurduğu bilinmektedir. Ancak toplumda temel ilk yardım bilgisine sahip olma oranının düşük olması, bu hayati müdahalelerin yapılmamasına veya yanlış yapılmasına yol açmaktadır. Bu durum, hem bireysel mağduriyetleri artırmakta hem de sağlık sistemleri üzerindeki yükü ağırlaştırmaktadır. Projem, bu bağlamda bilgiye erişimdeki eşitsizlikler sorununu da ele almaktadır. Geleneksel ilk yardım eğitimleri herkese ulaşamayabilirken, QR kod ile bu bilgiyi daha kolay ulaşılabilir hale getirmeyi amaçladım. Trafik kazalarının bir anda, beklenmedik anlarda gerçekleşmesi, hızlı ve doğru bilgiye duyulan ihtiyacı artıracaklarını düşündüm. Proje, bu ihtiyacı karşılayarak, kazalara karışan veya tanık olan bireylerin doğru müdahale yaptırmayı hedeflemektedir. Dolayısıyla, projenin temelinde yatan toplumsal sorunlar, kaza sonrası risklerin azaltılması, can kurtarmanın artırılması ve ilk yardım bilgisine hızlı ve pratik şekilde ulaşabilmeyi sağlamaktadır.

Projenin Amacı ve Önemi

"İlk Yardım QR" sosyal sorumluluk projemin temel amacı, trafik kazaları sonrası ilk yardım bilgilerine hızlı ve pratik erişimi sağlayarak can kaybı ve yaralanma riskini azaltmaktır. Sosyolojik bir bakış açısıyla, toplumdaki ilk yardım bilinci eksikliğini gidermek ve bireylerin acil durumlarda daha bilgili davranmalarını sağlamak bu projenin temel çıkış noktasıdır. Instagram sayfası aracılığıyla görsel ve anlaşılır ilk yardım videoları paylaşarak geniş kitlelere ulaşmayı hedefledim. Bu videolar, özellikle trafik kazalarında karşılaşılabilecek temel müdahale tekniklerini, basit ve akılda kalıcı bir şekilde sunmaktadır. Projenin önemi, acil müdahalenin hayati olduğu durumlarda ortaya çıkmaktadır. Trafik kazalarının ardından ilk birkaç dakikada doğru ilk yardımın yapılması, yaralının hayatta kalma şansını önemli oranda artırır ve kalıcı hasarı en aza indirebilir. Arabalara yapıştırılan QR sticker'lar sayesinde, kaza anında olay yerindeki herhangi bir akıllı telefon kullanıcısı anında doğru bilgiye ulaşabilecek, panik anında bile doğru adımları atma potansiyeline sahip olacaktır. Bu yaklaşım, sadece bireysel can güvenliğini artırmakla kalmayacak, aynı zamanda sağlık sistemleri üzerindeki acil yükü de hafifletmeye yardımcı olacaktır. Böylece, projemiz bilgiye erişimi basitleştirerek toplumsal refaha doğrudan katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.

Projenin Hedef Kitlesi

Trafik sürücüleri ve kaza tanıkları

Uygulama

"İlk Yardım QR" sosyal sorumluluk projemin hedef kitlesi, genel olarak tüm motorlu taşıt sürücüleri ve trafikte aktif olarak bulunan her bireydir. Bu geniş tanımlama içinde özellikle genç ve orta yaş grubu sürücüler, akıllı telefon kullanım oranlarının yüksekliği nedeniyle birincil hedef kitlemi oluşturmaktadır. Aynı zamanda, kazalara şahit olabilecek veya ilk müdahaleyi yapabilecek potansiyele sahip olan yayalar, toplu taşıma kullananlar ve acil durumlarda çevresine yardım etme bilincine sahip bireyler de projemin dolaylı hedef kitesidir. Proje, ilk yardım bilgisine ulaşmanın yaş, eğitim düzeyi veya meslekten bağımsız olarak her bireyin hakkı olduğu ve

herkesin bu bilgiye erişebilmesi gerektiği varsayımı üzerine inşa edilmiştir. Projenin uygulaması iki ana aşamada gerçekleşmiştir: İlk olarak, "İlk Yardım QR" adıyla bir Instagram sayfası oluşturdum. Bu platformda, trafik kazalarına özel olarak odaklanmış kısa, anlaşılır bir şekilde ilk yardım videoları paylaştım. Videolarda, kaza yerinde güvenliği sağlama, kanama durdurma, şok pozisyonu, bilinç kontrolü gibi temel müdahale adımları adım adım gösterildi. Bu aşamada hedef, dijital medya aracılığıyla geniş kitlelere ulaşarak ilk yardım bilincini artırmaktı. İkinci ve kritik aşamada ise, bu videoları içeren linklere yönlendiren QR sticker'lar tasarladım ve bastırdım. Bu sticker'ları, özellikle araç sahipleri ve sürücüler aracılığıyla arabaların görünür yerlerine yapıştırdım. Bu stratejinin amacı, bir trafik kazası anında veya yakınında bulunan herhangi bir kişinin, akıllı telefonu ile bu QR kodu okutarak anında doğru ve güncel ilk yardım bilgisine ulaşmasını sağlamaktır. Bu doğrudan erişim, panik anında bile hızlı ve etkili müdahaleye olanak tanıyarak can güvenliğinin artırılmasına doğrudan katkıda bulunmayı hedeflemektedir

Proje Çıktıları ve Sosyal Etkisi

"İlk Yardım QR" sosyal sorumluluk projesinde, belirlenen hedefler doğrultusunda somut çıktılar ve önemli sosyal etkiler yaratmıştır.

Projenin Çıktıları:

- * Instagram Sayfası: Trafik kazalarına özel olarak hazırlanmış, kolay anlaşılır ve görsel odaklı ilk yardım videolarının bulunduğu bir Instagram sayfası oluşturdum . Bu sayfa ile insanlara daha kolay ve rahat bir erişim sağlandı.
- * QR Sticker'lar: Instagram videolarının bulunduğu sayfaya yönlendiren QR Lar oluşturdum, Bu şekilde ilk yardım bilgisi, potansiyel kaza noktalarına fiziksel olarak taşınmış oldu.
- * Farkındalık Artışı: Projenin dijital ve fiziksel çıktıları yani stickerler sayesinde, ilk yardımın önemi ve kaza anında doğru müdahalenin hayati rolü konusunda bir farkındalık alanı yaratıldı. Özellikle trafik kazası riskinin yüksek olduğu bölgelerde ve araç sahipleri arasında projenin konuşulurluğu arttı.

Projenin Sosyal Etkisi:

"İlk Yardım QR" projesi, mikro düzeyde bireysel davranış değişikliklerini teşvik ederken, makro düzeyde toplumsal bilinçlenmeye katkıda bulunma potansiyeli taşımaktadır.

- * Acil Durum Yetkinliğinin Artması: QR kodlar aracılığıyla anında bilgiye erişim imkanı, kaza anında panikleyen bireylerin daha kontrollü ve doğru müdahale yapma olasılığını artırabilir. Bu durum, potansiyel olarak ciddi yaralanmaların veya can kayıplarının önüne geçebilir, sağlık hizmetleri üzerindeki yükü hafifletebilir.
- * Bilgiye Erişimin basitleştirilmesi: Geleneksel ilk yardım eğitimlerine ulaşamayan veya katılma fırsatı bulamayan geniş kitleler için proje, bilgiye eşit ve kolay erişim sağlamaktadır. Bu durum, sosyolojik olarak bilgi eşitsizliğinin azaltılmasına yönelik küçük ama anlamlı bir adımdır.
- * Sivil Sorumluluk Duygusunun Gelişimi: Proje, bireyleri pasif birer seyirci olmaktan çıkarıp, acil durumlarda aktif birer kurtarıcı rolüne girmeye teşvik etmektedir. Bu, toplumsal dayanışma ve sivil sorumluluk bilincinin gelişmesine katkıda bulunarak

Proje, trafik kazalarının yarattığı toplumsal travmayı hafifletme ve daha güvenli bir çevre oluşturma yolunda küçük ancak etkili bir adım atmıştır.

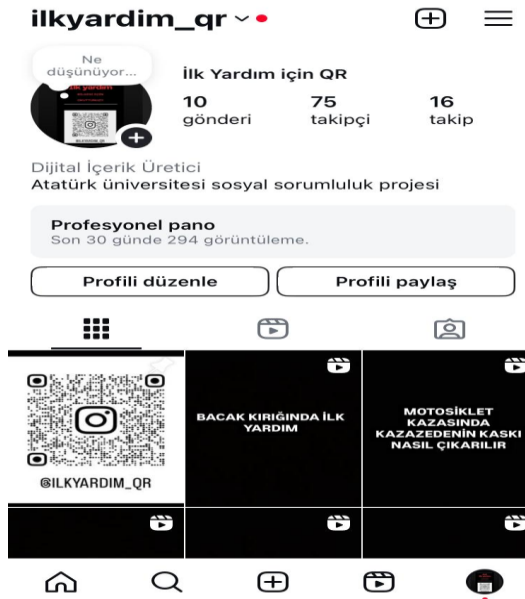
Kişisel Kazanımlar

İlk Yardım Bilgisi: Proje sayesinde, ilk yardımın teorik temelleri ve pratik uygulamaları hakkında derinlemesine bilgi edindim. Özellikle, acil durumlarda doğru ve hızlı tepki vermenin önemi, temel yaşam desteği (TYD), yaralanmalara müdahale, zehirlenmeler ve diğer acil tıbbi durumlar hakkında bilgi birikimimi artırdım

Katılımcı Geri Dönüşleri

Katılımcılar yani projemin uygulama noktasında bulunan kişiler QR kodu aldıkları ve araçlarına yapıştırdıkları zaman fikir olarak etrafındaki insanlardan olumlu dönüşler aldıklarını söylediler ama projenin amacı kaza anında işlev göstereceği için katılımcılarında böyle bir kaza haline girmedikleri için somut bir şekilde projenin faydalı olup olmadığını tam anlamıyla söyleyemediler bundan dolayı katılımcıların geri dönüşleri projenin teoride iyi ve güzel olduğu ama pratikte nasıl olabileceğini kestiremedikleri gibi bir geri dönüş aldım.

Proje Görselleri

Projenin Adı	Sınır Benim: Takip Değil Taciz
Proje Yürütücüsü	Aybüke ARPAÇAY
Projenin Odaklandığı Toplumsal Sorun	Toplumda uzun bir süredir var olan fakat adı konmayan şiddet türlerinden biri olan ısrarlı takip (stalking), özellikle dijitalleşmenin artmasıyla birlikte yeni boyutlar kazanmıştır. Bu durum en çok genç kadınları etkilemekte; sosyal medya, mesajlaşma uygulamaları ve daha birçok fiziksel takip yolları, bireyin rızası dışında sürdürülen gözetleme ve izleme davranışlarına zemin hazırlamaktadır. Ne yazık ki kültürel normlar ve toplumsal cinsiyet rolleri, bu eylemlerin çoğunlukla "romantizm" ya da "ilgi" olarak algılanmasına neden olmaktadır. Bu nedenle birçok kadın, maruz kaldığı ısrarlı takip davranışını şiddet olarak tanımlamakta güçlük çekerken; erkekler de yaptıkları bu davranışlarının sınır ihlali olduğunun farkında değildir. Sessiz kalma eğilimi, hukuki bilinçsizlik ve destek mekanizmalarının eksikliği bu sorunun yaygınlaşmasına ve artmasına neden olmaktadır (Erdoğan, 2018). Projemiz bu görünmez şiddet biçimini görünür kılmayı, farkındalık yaratarak toplumsal bir tartışma zemini oluşturmayı amaçlamaktadır.
Projenin Amacı ve Önemi	Bu projenin temel amacı, üniversite çağındaki bireylerde ısrarlı takip konusunda farkındalık geliştirmektir. Üniversite gençliği hem dijital hem de fiziksel alanlarda çok fazla risk altında olan gruplardan biridir. Özellikle kadınlar ve kadın öğrenciler, sıklıkla ısrarlı takibe maruz kalmalarına rağmen, bu davranışları "sevgi göstergesi" olarak yorumlama ve anlama eğilimindedir. Toplumda bu tür şiddet türlerinin romantikleştirilmesi, bireylerin kendi hayatlarında yaşadığı ihlalleri fark etmesini zorlaştırmaktadır. Aynı şekilde erkek bireyler de bu davranışların zararlarını kavrayamamakta, sınırları ihlal ettiklerinin farkında olmadan şiddetin bir parçası olabilmekteler. Bu proje hem mağdurları hem potansiyel failleri bilinçlendirmeyi, psikolojik ve sosyolojik boyutlarıyla bu davranış değerlendirmeyi ve yasal süreçlerle ilgili bilgi vermeyi, onları bilinçlendirmeyi ve bu konuda bir farkındalık oluşturmayı hedeflemektedir. Sessizlik kültürünü kırmak ve mahremiyetin önemini vurgulamak, projenin en önemli kazanımları arasındadır.
Projenin Hedef Kitlesi	Projenin doğrudan hedef kitlesi, üniversite öğrencileridir. Bu grup hem toplumsal cinsiyet normlarının etkisini en yoğun hissettikleri yaşıdadır hem de maalesef ki bireysel sınırlarını henüz tam olarak koruyamadıkları bir dönemden geçmektedir. Üniversitelerde dijital iletişimin yoğunluğu ve sosyal çevrenin genişliği, bu yaş grubunu hem ısrarlı takip mağduru hem de farkında olmadan fail olmaya açık hale getirmektedir. Proje hem kadın hem erkek öğrencileri kapsayacak şekilde planlanmış ve ısrarlı takip gibi şiddet türlerinin cinsiyet temelli değil, toplumsal bilinçle şekillenen bir davranış biçimi olduğunu vurgulamayı hedeflemiştir. Hedef kitlenin genç ve öğrenmeye açık olması, projenin etkisini artıran en önemli faktörlerden biridir. Seminer ve etkileşimli sunum sayesinde hedef kitle olan üniversite öğrencileri, şiddetin sınır tanımazlığı konusunda bilinçlenmiş, bu konuda hem bireysel hem de toplumsal sorumluluk taşımaya başlamıştır.
Uygulama	Proje uygulaması bir seminer organizasyonu şeklinde gerçekleştirilmiştir. Hazırlık sürecinde öncelikle ısrarlı takip konusu ile ilgili akademik kaynaklar, hukuki bilgiler ve toplumsal veriler toplanmış sunum içerikleri hem teorik hem pratik bilgiler içerecek şekilde hazırlanmıştır. Aynı zamanda katılımcıların ilgisini çekecek örnek olaylara da yer verilmiştir. Seminer sırasında, katılımcılara ısrarlı takibin tanımı, fiziksel ve dijital takip biçimleri, bu davranışların psikolojik ve sosyolojik etkileri,

yasal süreçler ve başvuru yolları failin alacağı cezai yaptırımlar detaylı olarak anlatılmıştır. Etkileşimli sunum yöntemi kullanılmaya özen gösterilmiş olup katılımcılardan gelen sorular seminerin yönünü belirlemiştir. Seminer sonunda küçük bir değerlendirme yapılarak katılımcılardan geri bildirim toplanmıştır. Katılımcıların konuya dair farkındalıklarının arttığı, daha önce yaşadıkları deneyimlerin bu bilgiler doğrultusunda yeniden anlam kazandığı ve daha bilinçli olduğu gözlemlenmiştir. Uygulama süreci boyunca katılımın yüksek olmasına özen gösterilmiş ve bu da projenin planlamasının etkili bir şekilde yapıldığını bizlere göstermiştir.

Proje Çıktıları ve Sosyal Etkisi

Proje sonucunda ortaya çıkan en belirgin nokta, katılımcıların ısrarlı takip hakkında sahip oldukları yanlış ya da eksik bilgilerin yerini farkındalığa ve bu konuda edindikleri bilince bırakması olmuştur. Kadın katılımcıların çoğu, yaşadıkları bu davranışların birer şiddet biçimi olduğunu seminer sırasında fark ettiklerini ifade etmiştir; erkek katılımcıların bir kısmı ise daha önce şiddet içermeyen “normal” davranışlar olarak gördükleri bu ve buna benzer eylemlerin aslında sınır ihlali olduğunu öğrenmiştir. "Madem istemiyor, cevap vermesin" ya da "Sevdiği için yapıyor" gibi ifadeler, katılımcıların konuyu ne derece toplumsal önyargılarla ve toplumun normal kabul edip değerlendirdiğini ortaya koymuştur. Bu farkındalık, toplumsal cinsiyet eşitliğinin önemini yeniden gündeme taşımış ve gözler önüne sermiştir. Seminer sonrasında yapılan değerlendirmelerde, öğrenciler artık bu konuları açıkça konuşabileceklerini, gerektiğinde destek güçlerine rahatça başvurabileceklerini belirtmişlerdir. Proje, üniversite içinde görünmeyen şiddet biçimlerinin tartışılmasına ve çözüme yönelik düşünce üretimine ve maruz kaldıkları bu şiddet karşısında nereye başvurmaları gerektiği konusunda önemli bir katkı sunmuştur.

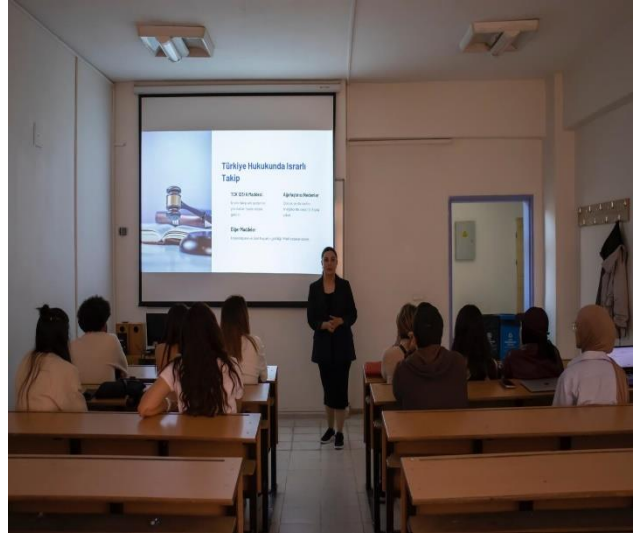
Kişisel Kazanımlar

Bu proje sayesinde şiddetin sadece fiziksel boyutta olmadığını, görünmeyen ama bir o kadar da etkili başka biçimlerinin de bulunduğunu öğrendim. Özellikle ısrarlı takip gibi şiddet türlerinin toplumda romantikleştirilmesi ve meşrulaştırılması, bu tür davranışlara karşı sessiz kalmamıza neden oluyor. Bu proje bana, sessizliğin aslında şiddeti büyüten belki de en önemli faktör olduğunu gösterdi. Her ne olursa olsun, bireysel olarak bu tür sorunlar karşısında sessiz kalmamamız gerektiğini, farkındalık yaratmanın ve konuşmanın hem kendimizi hem de çevremizi güçlendirdiğini fark ettim. Kendi sınırlarımızı çizmenin ve başkalarının sınırlarına saygı duymamızın ne kadar değerli olduğunu öğrendim. Toplumsal bir konuda bilinçlenmek ve bunu başkalarına aktarmak, bana büyük bir özgüven kazandırdı.

Katılımcı Geri Dönüşleri

Seminerin ardından alınan geri bildirimler oldukça samimi, olumlu ve etkileyiciydi. Katılımcıların büyük çoğunluğu, daha önce bu konuyu bu kadar ayrıntılı ve açık bir şekilde ele alan bir etkinliğe katılmadıklarını ifade ettiler. Kadın öğrenciler, “Benim de başıma geldi ama ne olduğunu bile anlayamamıştım” gibi ifadelerle deneyimlerini paylaştı. Erkek öğrencilerden bazıları ise bu davranış biçimlerini daha önce normalleştirdiklerini ama seminer sayesinde yanlışlarını fark ettiklerini belirttiler. Katılımcılar, özellikle sınır ihlali konusundaki sunumun çok etkileyici olduğunu ve kişisel hayatlarında bazı şeyleri sorgulamalarına neden olduğunu söylediler. Seminerin sonunda birçok öğrenci, bu tür farkındalık çalışmalarının daha sık yapılması gerektiğini, hatta ortaöğretim düzeyine kadar indirilmesi gerektiğini söylediler.

Proje Görselleri

KAYNAKLAR

Bayraktutan, G. (2022). Dijital şiddet ve kadın: Yeni medya ortamında toplumsal cinsiyet temelli şiddetin görünümü. *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 33(1), 75–90.

Erdoğan, N. (2018). Toplumsal cinsiyet rolleri ve şiddet: Kadına yönelik şiddetin meşrulaştırılması üzerine bir inceleme. *Sosyoloji Dergisi*, 38(2), 103–122.

Projenin Adı**Atıkla Sanat Doğaya Hayat****Proje Yürütücüsü****Betül Roçak****Projenin Odaklandığı
Toplumsal Sorun**

Bu projenin odaklandığı temel toplumsal sorun, tüketim toplumunun ürettiği atık kültürü ve çevresel duyarsızlıktır. Modern toplumlar, özellikle sanayi devriminden sonra hızla tüketim odaklı hale gelmiş ve bu durum, doğaya geri kazandırılmayan büyük miktarda atık üretimini beraberinde getirmiştir. Tüketim toplumunun bir sonucu olarak bireyler, ihtiyaçtan çok arzular doğrultusunda hareket eder hale gelmiş; kullan-at mantığı yaygınlaşmış ve bu da çevresel sorunların derinleşmesine neden olmuştur. Bu noktada Pierre Bourdieu'nün "habitus" kavramı dikkate alındığında, bireylerin gündelik yaşam pratiklerinde çevreye yönelik duyarsızlıkları, içinde bulundukları sosyal alanın ve öğrenilmiş alışkanlıkların bir sonucu olarak şekillenmektedir. Toplumun büyük bir kesiminde, özellikle çocukluk döneminde çevreye ilişkin sorumlulukların yeterince içselleştirilmemesi, çevresel sorunların kuşaklar boyunca yeniden üretilmesine yol açmaktadır. Atıklarla yapılan bu etkinlik projesi, bu sorunun erken yaşta fark edilmesi ve dönüştürülmesi adına anlamlı bir müdahale niteliğindedir. Proje, çocukların çevresel sorumluluk bilinci kazanmasını hedeflerken aynı zamanda onların tüketim kültürüne karşı eleştirel bir bakış geliştirmelerini de sağlamayı amaçlamaktadır. Sosyalleşme sürecinin önemli bir parçası olan eğitim yoluyla çocuklara verilen bu deneyim, gelecekte daha çevreci ve duyarlı bireylerin yetişmesine katkıda bulunabilir. Dolayısıyla bu projenin sosyolojik bağlamı, yalnızca bireysel davranışların değil, yapısal toplumsal dinamiklerin de çevre sorunları üzerindeki etkisini görünür kılmakta; aynı zamanda sosyal değişim ve toplumsal dönüşüm için mikro düzeyde bir başlangıç oluşturmaktadır.

**Projenin Amacı ve
Önemi**

Projenin amacı; çocuklara erken yaşta geri dönüşüm bilinci kazandırmak çevreyi koruma alışkanlığı geliştirmek ve atık malzemeleri sanatsal etkinliklerle yeniden kullanarak farkındalık oluşturmaktır. Projenin önemi ise, küçük yaş gruplara çevre bilincini eğlenceli ve yaratıcı yollarla öğretmeyi hedefleyerek gelecekte daha duyarlı bireyler yetişmesine katkı sağlamaktır.

Projenin Hedef Kitlesi

Kreşe giden yaş grubundaki çocuklar

Uygulama

- Öncelikle bir kreş bulup yönetime projemi anlattım.
- Çocuklara atıklarla ilgili bilgi verdim ve örnek atık görselleri gösterdim.
- Onlara verdiğim süre zarfında atık toplamalarını söyledim.
- Daha sonra topladıkları atıklara göre yapacakları etkinlikler hakkında fikir verdim.
- Etkinlikleri sınıfta sergi haline getirdim. Projemi geri dönüşüm haftasında yaptığım için bir hafta boyunca orda kaldı.
- Çekilen fotoğraflar aile grubuna atıldı.
- Son olarak öğrencilere katılımlarından dolayı ve projenin onlarda daha kalıcı olması için küçük hediyeler verildi.

**Proje Çıktıları ve
Sosyal Etkisi**

- Çocukların geri dönüşüm ve çevre bilinci konusunda farkındalık kazanmaları sağlandı.
- Atık materyallerin yaratıcı biçimde değerlendirilmesine dair somut örnekler üretildi.

- Katılımcı çocukların el becerileri, yaratıcılıkları ve grup içinde iş birliği yapma yetileri gelişti.
- Etkinlik sonunda ortaya çıkan ürünler sergilendi.
- Katılımcı memnuniyeti sağlandı. Çocuklar ve veliler benzer etkinliklerin devamını talep etti.
- Çocuklarda çevresel sorumluluk ve sürdürülebilir yaşam alışkanlıklarını temelleri atıldı.
- Toplumsal olarak atıkların sadece çöp değil, dönüştürülebilir kaynaklar olduğu bilinci yaygınlaştırıldı.
- Çocukların kendi çevrelerine bu farkındalığı taşıma potansiyeli ile dolaylı yoldan geniş bir etki alanı oluşturuldu.
- Proje, eğitimde ekolojik duyarlılığı teşvik eden bir model olarak örnek oluşturdu.

Kişisel Kazanımlar

Bu proje sayesinde birçok kişisel kazanım elde ettim. Öncelikle çevresel farkındalığım arttı. Atıkların yeniden işlevsel hale getirilebileceği deneyimlenerek sürdürülebilirlik bilincimi geliştirdim. Çocuklarla iletişim kurarken onların yaş özelliklerine uygun bir dil geliştirdim ve pedagojik anlamda rehberlik etme becerisi kazandım. Etkinlik sürecinde sınırlı malzemeyle yaratıcı çözümler üretmek, problem çözme yetimi geliştirdi. Aynı zamanda empati kurma becerim güçlendi. Çocukların ihtiyaçlarını daha iyi anladım ve toplumsal fayda sağlamaya yönelik projelerin kişisel anlamda nasıl tatmin edici olduğunu fark ettim. Etkinliğin planlanmasından uygulanmasına kadar geçen süreçte zaman yönetimi, hazırlık ve organizasyon becerilerim ilerledi. Grup yönetimi yaparak çocuklara rehberlik etmek özgüvenimi artırdı ve liderlik becerilerimi geliştirdi. Bu proje, hem çevreye hem de topluma duyarlı birey olma yönünde beni destekledi. Gelecekte eğitim, sosyal hizmet veya toplumsal projelerde bu deneyimlerden faydalanabileceğim bir temel oluşturdu. Kısacası, bu etkinlik yalnızca çocuklar için değil, benim için de öğretici ve geliştirici bir deneyim oldu.

Katılımcı Geri Dönüşleri

Etkinliğe katılan çocuklardan oldukça olumlu geri dönüşler alındı. Çoğu çocuk, atık materyellerle üretim yapmayı eğlenceli ve öğretici bulduğunu ifade etti. Etkinlik süresince yaratıcı fikirler ortaya koymaları, sürece aktif katıldıklarını ve keyif aldıklarını gösterdi. Bazı çocuklar evde de benzer çalışmalar yapmak istediklerini belirttiler. Veli ve öğretmenlerden gelen geri bildirimlerde ise, çocukların çevreye karşı daha duyarlı hale geldikleri ve el becerilerinin geliştiğinin gözlemlendiği ifade edildi. Genel olarak, etkinlik hem eğitsel hem de sosyal açıdan çocukların gelişimine katkı sağladı ve ilgiyle karşılandı.

Proje Görselleri

Projenin Adı**Risk Arenası****Proje Yürütücüsü****Canan KIRMIZIGÜL****Projenin Odaklandığı
Toplumsal Sorun**

Günümüzde dijital medya, özellikle çocuklar ve gençler için yalnızca bir eğlence aracı değil, aynı zamanda davranış kalıplarının şekillendiği bir sosyal alan haline gelmiştir. Sosyal medya platformlarında viral hâle gelen içerikler, bireyler üzerinde güçlü bir toplumsal etki yaratmakta; çocuklar, bu içerikleri sorgulamadan taklit etme eğilimine girmektedir. Bu durum, bireyin kendi bedeni üzerinde riskli deneyler yapmasına ve telafisi zor zararlarla karşılaşmasına yol açmaktadır. “Risk Arenası” adlı bu projede, sosyal medya deneylerinin çocuklar üzerindeki etkisi bir sosyolojik sorun olarak ele aldım. Bu bağlamda, bireyin medya ile olan ilişkisi, bireyselleşmenin sınırları, özneleşme süreci ve toplumsal denetimin dijitalleşmesi konularına vurgu yapılmaktadır. Medyada gördüğünü denemeye yönelik davranışlar, aslında bireyin “görülme ve onaylanma” arzusunun, dijital kültürle birleşerek nasıl tehlikeli hâle geldiğini gösterir. “Risk Arenası” projesi, günümüz toplumunda dijitalleşmenin hızla yayılmasıyla birlikte çocukların sosyal medya içeriklerine sınırsız erişim sağlamasıyla oluşan yeni bir toplumsal soruna odaklandım. Sosyolojik açıdan değerlendirildiğinde bu durum, bireyin toplumsallaşma sürecinde medya araçlarının aile, okul ve akran gruplarının yerini almaya başlamasıyla ilişkilidir. Özellikle çocuklar, sosyal medyada karşılaştıkları deney videolarını sorgulamadan taklit etmekte; bu da fiziksel ve psikolojik zararlarla sonuçlanabilmektedir. Bu sorunun temelinde dijital medya okuryazarlığının yetersizliği, ebeveyn denetiminin zayıflığı ve bireyin medya içerikleri karşısındaki eleştirel düşünme becerisinin gelişmemiş olması yer almaktadır. Proje, bu bağlamda, sosyal medya içeriklerinin çocuklar üzerindeki etkisini görünür kılmayı ve bu içeriklerin potansiyel risklerine karşı toplumsal farkındalık yaratmayı hedefledim. Çocuklar, özellikle popüler figürlerin ya da çok izlenen içeriklerin etkisi altında kalarak bu deneyleri yapmayı cazip bulabilmektedir. Dolayısıyla bu proje, bireyin medyayla kurduğu ilişkiyi yeniden düşünmeye davet eden ve toplumsal düzeyde medya okuryazarlığını artırmaya yönelik bir adımdır.

**Projenin Amacı ve
Önemi**

“Risk Arenası” adlı bu proje, günümüzde çocukların sosyal medya ile kurduğu ilişki üzerinden şekillenen önemli bir toplumsal soruna dikkat çekmeyi amaçladım. Sosyal medya platformlarında yayılan tehlikeli deney videoları, özellikle küçük yaş gruplarındaki çocuklar tarafından sorgulanmadan taklit edilmekte ve bu durum ciddi kazalara yol açabilmektedir. Bu durum, çocukların fiziksel ve psikolojik sağlığını tehdit etmekte, ailelerde endişe ve korkuya sebep olmaktadır. Ayrıca, sosyal medya üzerindeki hızlı ve kontrolsüz içerik paylaşımı, çocukların yanlış bilgilenebilmesine ve tehlikeli davranışlara yönelmesine zemin hazırlamaktadır. Projenin temel amacı; çocuklara sosyal medyada gördükleri her içeriğin güvenilir ve doğru olmadığını göstermek, dijital dünyada bilinçli bireyler olmalarına katkı sağlamaktır. Hazırlanan bilgilendirici video aracılığıyla, çocuklara eğlenceli görünen fakat aslında sağlık ve güvenlik açısından büyük risk taşıyan deneylerin zararları açıklayıp, bu tarz içeriklerin nasıl algılanması gerektiği ve neden bu tür davranışlardan kaçınmaları gerektiği detaylı olarak anlatım. Bu sayede çocukların eleştirel düşünme becerilerinin gelişmesi ve dijital içeriklere karşı daha dikkatli olmaları hedeflenmektedir. Bu projenin önemi, sadece bireysel değil toplumsal bir farkındalık oluşturmaya açısından büyüktür. Dijital medya okuryazarlığının

gelişmesi, çocukların bilinçli sosyal medya kullanıcısı haline gelmesi uzun vadede daha güvenli bir dijital toplumun oluşmasına katkı sağlayacaktır. Aynı zamanda ailelerin ve eğitimcilerin de bu konuda bilgilendirilmesi ve yönlendirilmesi hedefledim. Böylece toplum genelinde sağlıklı dijital alışkanlıkların yaygınlaşması desteklenmekte ve sosyal medyanın olumsuz etkilerine karşı koruyucu bir bilinç oluşturulmak.

Projenin Hedef Kitlesi

Çocuklar ve ebeveynler

Uygulama

Proje süreci dört temel aşamada gerçekleştirilmiştir. İlk adımda, konuyla ilgili kapsamlı bir araştırma yaptım. Özellikle çocuklar arasında yaygınlaşan deney videoları ve sosyal medya akımları inceleyip, yakın dönemde bu tür içeriklerin sebep olduğu olumsuz olaylara dair örnekler toplanmıştır. Bu aşama, projenin temel sorununu somutlaştırmak açısından önemli bir zemin oluşturdum. İkinci adımda, YouTube platformunda yer alan zararlı deney içerikleri taranmış ve çocuklar açısından risk teşkil eden videolar belirledim. Bu içeriklerin ortak özellikleri analiz edilerek, hangi tür mesajların çocuklar üzerinde daha etkili olduğu anlaşılmaya çalıştım. Üçüncü adımda, bilgilendirici içerikler üretmek amacıyla bir YouTube sayfası açtım. Projeye özel olarak hazırlanan videolar, çocuklara ve ailelere hitap edecek şekilde sade, etkili ve dikkat çekici biçimde çekilerek platformda paylaştım. Videolarda, tehlikeli deneylerin zararları ve sosyal medyada içerik tüketirken dikkat edilmesi gereken noktalar vurguladım. Son adımda ise, videolara yönlendirme sağlamak amacıyla özel QR kodlar oluşturup, bu kodlar sticker haline getirilerek belli alanlara dağıttım. Böylece daha geniş bir kitleye erişim hedeflenmiş ve farkındalık yaratılması sağladım.

Proje Çıktıları ve

Sosyal Etkisi

Risk Arenası projesi, sosyal medya içeriklerinin çocuklar üzerindeki etkilerini sorgulayan, koruyucu ve bilinçlendirici bir çalışma olarak toplumsal farkındalık yaratmak. Projenin en önemli çıktısı, çocuklara hitap eden bilgilendirici bir video aracılığıyla sosyal medyada gördükleri tehlikeli deneyleri sorgulamadan yapmamaları gerektiği mesajını vermesidir. Bu sayede çocukların sosyal medya içeriklerine karşı daha temkinli yaklaşımları sağlamak. Video içeriği, hem çocuklara hem de ebeveynlere yönelik mesajlar içermekte, tehlikeli deneylerin zararlarını örneklerle açıklamaktadır. Bu içerik YouTube'a yüklendiği için daha geniş bir kitleye ulaşma potansiyeline sahiptir. Sosyal etki olarak bakıldığında, proje yalnızca bireysel düzeyde değil, aile ve eğitim çevrelerinde de dijital farkındalık oluşturmuştur. Projenin dolaylı çıktılarından biri de sosyal medya okuryazarlığına olan ilgiyi artırmasıdır. Çocukların sosyal medyada bilinçli bireyler olarak yer alması, uzun vadede dijital ortamların daha güvenli hale gelmesine katkı sağlayacaktır. Aynı zamanda bu proje, diğer öğrenciler için de benzer konularda çalışmalar yapmaları adına ilham verici olmuştur. Sonuç olarak "Risk Arenası" projesi, küçük ama etkili bir sosyal etki yaratarak bireylerin dijital sorumluluk bilincini desteklemiştir.

Kişisel Kazanımlar

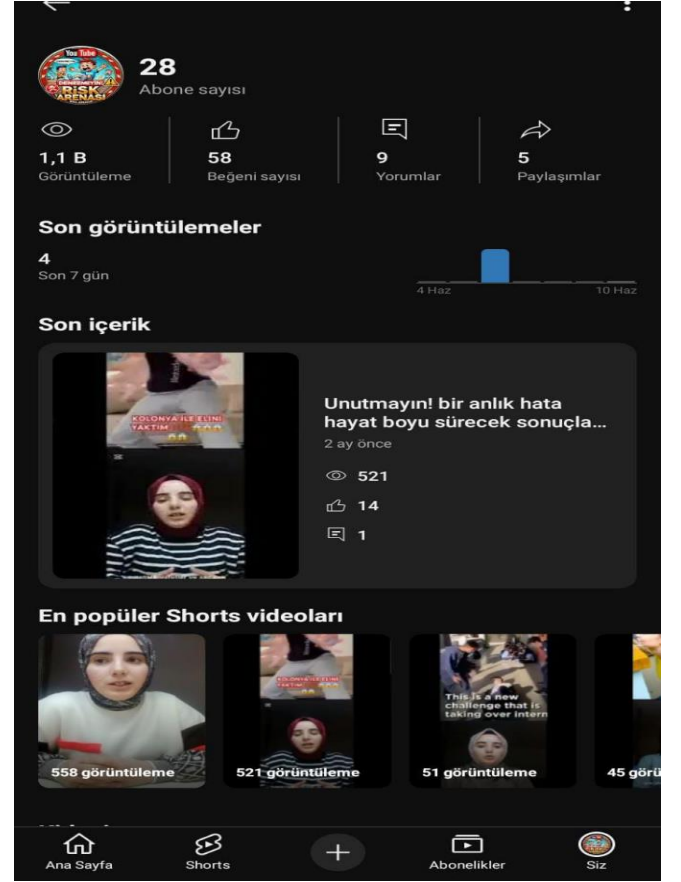
"Risk Arenası" projesi, sadece toplumsal bir soruna dikkat çekmekle kalmayıp, aynı zamanda benim için de önemli kişisel kazanımlar sağlamıştır. Bu süreçte, sosyal medyanın çocuklar üzerindeki etkilerini derinlemesine araştırmak ve bu konuda farkındalık yaratmak, hem bilgi birikimimi artırmış hem de sorumluluk bilincimi güçlendirmiştir. Projeyi hazırlarken iletişim becerilerim gelişti yavaş konuşmanın ne kadar anlaşılır olduğunu anladım çocuklara ve ebeveynlere yönelik etkili mesajlar oluşturmak için empati kurmayı öğrendim. Ayrıca, toplumsal sorunlara duyarlılığım arttı ve bu tür projelerde yer almanın önemi konusunda

bilinçlendim.Fikirlerimi organize etmek, hedef kitleyi belirlemek ve etkili bir içerik sunmak için disiplinli çalışmak gerektiğini deneyimledim. Bunlar akademik hayatımda ve kişisel gelişimimde bana büyük katkılar sağladı.

Katılımcı Geri Dönüşleri

Risk Arenası projesini paylaştıktan sonra çocuklardan ve ailelerinden çok güzel geri dönüşler aldık. Çocuklar, artık sosyal medyada gördükleri riskli deneylere karşı daha dikkatli olduklarını söylüyorlar. Aileler ise, bu videonun sayesinde çocuklarıyla bu konuyu konuşmanın daha kolay ve eğlenceli hale geldiğini paylaştılar. Bazıları, videodaki anlatımı çok sevdiklerini ve çocukların mesajı rahatlıkla anladığını söylediler. Projemizin çocukların dijital dünyada daha güvende olmalarına yardımcı olduğuna inanıyorlar. Bu geri dönüşler, bize yaptığımız işin ne kadar değerli olduğunu gösterdi. Aileler ve çocukların desteğiyle daha çok insana ulaşmak ve sosyal medya risklerine karşı farkındalık yaratmak için motive olduk.

Proje Görselleri

Projenin Adı	Tüketim Çılgınlığını Karikatürize Etmek
Proje Yürütücüsü	Eda ALBAYRAK
Projenin Odaklandığı Toplumsal Sorun	Projemin odaklandığı toplumsal sorunları birkaç ana başlık altında topladım. Bunlar; ekonomik sorunlar, psikolojik sorunlar ve kültürel sorunlar. Ekonomik Sorunlar: Bireyin ekonomik seviyesi üzerinde bir yaşam tarzı sürmek istemesi çeşitli finansal sorunlar yaratabilir. Birey yaşadığı aile ortamında da ekonomik sıkıntılar dolayısıyla sorunlar yaşayabilir. Aile kavramı bda bu nedenle zarar görebilir. Çocukların ailelerinin maddiyatını aşacak isteklerde bulunarak sorun yaratmaları buna örnek verilebilir. Psikolojik Sorunlar: Bireylerde; tatminsizlik, anksiyete, depresyon ve benlik algısında bozulmalara yol açabilir. Sahip olmak ile mutlu olmak arasında kurulan bağ insanları daha fazla istemeye yöneltir. İstedikleri hedeflere ulaşamayan bireyler de kendilerini çeşitli kıyaslara sorarak mutsuz olabilirler. Kültürel Sorunlar: Tüketim odaklı yaşam tarzı, geleneksel değerlerin ve toplumsal dayanışmanın zayıflamasına neden olabilir. Kültür, ticari bir meta haline gelebilir. Örneğin nazarlık sembolünün ticari bir meta haline getirilerek kültürel anlamı yüzeyselleştirilmiştir. Tabi ki her ne kadar da ayrı başlıklarda incelesek bile başlıkların hepsi birbiriyle bağlantılıdır. Karikatürize ederek anlatmayı hedeflediğimiz bu sosyal sorumluluk projesi, toplumun dikkatini tüketimin bilinçsizliğine ve bunun yarattığı çevresel ekonomik ve sosyal sonuçlara çekmeyi amaçlamıştır.
Projenin Amacı Ve Önemi	Projemin amacı ve öneminden bahsedecek olursak; insanların bilinçsizce yaptığı tüketim alışkanlıklarını sorgulamalarını sağlamak, reklamlar, moda ve sosyal medya gibi unsurların bireyleri nasıl etkilediğini gözler önüne sermek. İsrafa dikkat çekmek. Haz ve hız odaklı yaşanan küresel dünyada insanlara istek ve ihtiyaç ayrımını sorgulatabilmek. Popüler kültürle birlikte insanların yaptığı bilinçsiz harcamalar giderek artmaktadır. Dünya'nın bir yanında açlık ve sefalet sürerken bir yanında israfın giderek artması ve bununla birlikte insanların tatminsizlik duyusunun da artması önem arz edecek bir sorun haline gelmiştir. Özellikle kadınların popüler kültüre kendilerini çok fazla kaptırarak bir tüketim yarışı içine girmeleri konuyu seçme amaçlarımdan biri olmuştur. Kapitalizmin bir ürünü olan tüketim odaklı yaşam tarzı insanları giderek üretmeye değil tüketmeye yöneltmektedir. Bireylere sürekli olarak daha fazlasına sahip olma arzusu aşılanır. Tüketin çılgınlığı kapitalizmin hem beslendiği hem de beslediği bir yapıdır. Bilinçli olarak yapılan bu şeyden genelde insanlar bihaberdir. İşte benim amacım da insanlara bu farkındalığı kazandırarak bilinçli hale getirmek.
Projenin Hedef Kitlesi	15-30 yaş aralığındaki bireyler
Uygulama	İlk olarak konuyla ilgili biraz araştırma yaptım. Konuyu dikkat çekiçi hale getirmek için karikatür yöntemini seçtim. Karikatür fikirlerini tasarladım ve yapay zeka ve karikatürist yardımıyla karikatürleri oluşturdum. Proje alanımı genişletmek istediğim için farklı şehirlerden (Adana, İstanbul, Iğdır, Kars) arkadaşlarıma ulaştım ve karikatürleri bulundukları şehirlerde cadde, avm gibi kalabalık lokasyonlara asmalarını istedim. Ben de Erzurum'da çeşitli noktalara astım. Cumhuriyet caddesi, Atatürk üniversitesi kampüsü, duraklar, avm önleri vs. gibi pek çok noktaya astım.
Proje Çıktıları ve	Projemin çıktıları ve sosyal etkileri; karikatürler, tüketimin yoğun olduğu(avmler, caddeler vs.) ve hedef kitlenin yoğun olduğu (kampüs, duraklar vs.) yerlere asıldı.

Sosyal Etkisi

Eş zamanlı olarak farklı şehirlerde de(İstanbul, Kars, Adana ve Iğdır) yaygınlaştırıldı. Bu şehirlerde de özellikle hedef kitlenin yoğun olduğu yerler seçilmiştir. Karikatürler sayesinde mizahı eleştirel bir dille kullanarak dikkat çekici hale getirdim. Kendim de başta olmak üzere tüketim alışkanlıklarının sorgulanmasını istenmiştir. İnsanları planlı alışveriş ve bütçe kontrolüne yöneltmeye çalışılmıştır. Sosyal medyada gördükleri içeriklere karşı daha sorgulayıcı bir bakış acısı kazandırmak hedeflendirilmiştir. Reklamlara, sosyal medyaya vs. karşı direnç kazanmak hedeflendirilmiştir. Kapitalizme karşı her zaman daha bilinçli ve uyanık olmak amaçlanmıştır. Bu sosyal sorumluluk projesi tüketim kültürünün birey ve toplum üzerindeki etkilerini görünür kılmakla kalmamış; aynı zamanda düşünen, sorgulayan ve daha bilinçli hareket eden bireyler yaratma yolunda küçük ama anlamlı bir adım atma girişiminde bulunulmuştur. Aynı zamanda karikatürler üzerinde bulunan ‘ Atatürk Üniversitesi Sosyal Sorumluluk Projesi’ yazısı sayesinde farklı şehirlerde de üniversitemizin adını duyurmak amaçlanmıştır.

Kişisel Kazanımlar

Bu projeyle birlikte daha sağlıklı ve daha bilinçli alışveriş yapmaya başladım. Bir şeyi almadan önce istek mi ihtiyaç mı olduğunu sorgulamaya başladım. Tüketim bilinci kazanmanın yanı sıra projeyi yaparken bilgisayar kullanma becerilerim gelişti. Yapay zekanın farklı özelliklerini keşfederek karikatürleri oluşturdum.

Katılımcı Geri Dönüşleri

Benim projem katılımcı içermediği için pek bir dönüş alamadım. Fakat karikatürleri farklı şehirlerde yaygınlaştırmam için yardımcı olan kişiler genellikle Trendyolun onlar için istekten öte bir ihtiyaç olduğunu söylediler. Bunun yanı sıra karikatürleri yapıştırırken birkaç kişinin de gayet ilgili ve meraklı yaklaştıkları yönünde dönütler aldım.

Proje Görselleri

Projenin Adı

Sosyal Medyada Çocuk Mahremiyeti

Proje Yürütücüsü

Fatmanur CERD

Projenin Odaklandığı Toplumsal Sorun

Sosyal medya artık bireylerin çeşitli bilgi, belge, fotoğraf ve görüntü paylaştıkları yeni bir sosyal ortam haline gelmiştir. Bu sosyal ortamda, özellikle ebeveynlerin çocuklarına ait; bilgi, fotoğraf, video, konum (yer bilgisi) paylaşmaları çocuk mahremiyetinin ihlal edilmesi ve risk oluşturmaları açısından yeni bir tartışmayı doğurmuştur. Bunun bir sorun haline gelmesinin nedeni de sosyal medya kullanımının önemli ölçüde artmasıdır. Her birimiz onların iyi yetişmesi, güvende olması, ve mutlu bir gelecekte yaşaması için çaba göstermekteyiz. İşte tam da bu noktada dijital dünyanın sunduğu fırsatların yanı sıra beraberinde getirdiği bazı olumsuzluklara da dikkat çekmek gerekmektedir. Çocuklarımızın mahremiyeti onların en temel haklarından biridir. Bu mahremiyetin ihlali onların psikolojik ve sosyal gelişimini olumsuz etkileyebilir. Sosyal medyada dikkatsizce yapılan içerikler, daha biz bile farkında olmadan çocuklarımızı riske açık hale getirebilir. Projemi daha etkin hale getirmek için ebeveynleri ölçüt almamın sebebi henüz sosyal medyanın çok tehlikeli olduğunu fark etmemeleri. Biz yetişkinler bile kendi özel hayatımızı bilinçsizce paylaşıırken oluşabilecek tehlikenin farkında değiken, ebeveynler bundan bir haberdir çünkü henüz yapay zeka ile tanışmamışlardır. Şimdi bu toplumsal sorunları birkaç 4 maddeyle özetlemek gerekirse;

- Ailelerin çocuklarının fotoğraf ve videolarını sosyal medyada paylaşması çocukların dijital izini istemeden oluşturur ve kötü niyetli kişilere açık hale getirebilir.
- Küçük yaşlarda çocukların neyin paylaşmasını isteyip istemediğini dikkate alınmadan yapılan paylaşımlar, onların bireysel haklarını ihlal edebilir.
- Aileler çocukların özel alanlarını ve haklarını nasıl koruyacakları konusunda yeterli bilgiye sahip olmayabilir. Bu da mahremiyet ihlallerine sebep olabilir.
- Kamuya açık çocuk içerikleri, kötü niyetli kişiler tarafından istismar edilebilir ya da çocuklar özellikle kendi yaş akranları tarafından zorbalığa uğrayıp, alay konusu olabilir.

Projenin Amacı ve Önemi

Toplumda çocuk mahremiyeti konusundaki bilinç eksikliğini gidererek hem çocukları hem de ebeveynleri koruyacak sağlıklı dijital alışkanlıkların gelişmesini sağlamaktır. Bu da ebeveynlerin ve toplumun, çocukların özel hayatlarına saygı göstermesi gerektiğini anlatmaya, sosyal medyada çocukların fotoğraf, video, bilgi, yer bilgilerinin paylaşılmasının doğurabileceği tehlikelere dikkat çekmeye, paylaşımların çocuğun geleceğini, psikolojisini ve sosyal ilişkilerini nasıl etkileyebileceğini anlamamıza yardımcı olmaktadır. Var olan bu tehlikeleri birkaç maddede açıklamam gerekirse,

- **KİMLİK HIRSIZLIĞI VE DOLANDIRICILIK** :Çocuklarımızın kişisel bilgileri, doğum tarihleri, okul bilgileri gibi detaylar kötü niyetli kişilerin eline geçebilir.
- **SİBER ZORBALIK** :Paylaşılan fotoğraflar veya yorumlar, akranları arasında alay konusu olmasına veya siber zorbalığa maruz kalmasına neden olabilir.
- **PEDOFİLİ VE CİNSEL İSTİSMAR** :Masumane görünen çocuk fotoğrafları, pedofili içerikli yayınlar için malzeme olarak kullanılabilir. Bu en dehşet

verici olaylardan biridir ve asla göz ardı edilmemelidir.

- **GELECEKTEKİ İŞ VE EĞİTİM HAYATINI ETKİLEME** :Yıllar önce sosyal medyada paylaştığımız bir fotoğraf veya yorum, çocuklarımızın gelecekteki iş başvurularında veya eğitim hayatında karşlarına çıkabilir.
- **DİJİTAL AYAK İZİ** :İnternete bir kez yüklenen bir bilgi veya fotoğrafın kalıcı olduğunu unutmamalıyız. Silinmiş gibi görünsede farklı platformlarda ve arşivde yaşamaya devam edebilir.

Bu tehlikelerin bilincinde olabilirsek oluşabilecek sorunları da en aza indirmiş oluruz. Bu da projemin amacına ve önemine ulaşmamı sağlayabilir.

Projenin Hedef Kitlesi

0-10 Yaş Çocukların Ebeveynleri

Uygulama

1ADIM:Sosyal medyanın sık kullanımıyla birlikte ortaya çıkan yeni bir tehlikeyi gözlemledim.'SOSYAL MEDYADA ÇOCUK MAHREMİYETİ.'Verilere dayandırmak ve daha da yararlı olabilmek için literatür taraması yaptım.

2.ADIM:Projemin hedef kitlesini belirledim ve nasıl yaygınlaştıracığımı düşündüm.Ve böylelikle uygun bir anaokulu buldum, velilerle kısa bir söyleyişi yaptım.

3.ADIM:Bu projeyi daha fazla kişiye ulaştırabilmek için etkileyici bir afiş hazırladım.

4.ADIM:Hazırladığım afişleri anaokulu ve ilkokulu çevrelerine astım.

Proje Çıktıları ve Sosyal Etkisi

Son yıllarda sosyal medyada yapılan paylaşımların içeriklerinde çocukların yoğun olarak yer aldığını fark ettim.Çocuklar adına, çocukların yönetemeyeceği sosyal medya hesapları açılmakta ya da ailelerin sosyal medyada hesaplarındaki paylaşımlarının büyük bir kısmında çocuk fotoğrafları bulunmaktadır.Bunun nedeni ise takipçileri tarafından beğenilmek, gösteriş yapmak ve son zamanlarda ortaya çıkan fenomen olma arzusudur.İnsanlar artık bu yollarla para kazanmaya başlamıştır.Örneğin fenomen anneler tarafından paylaşılan çocuk fotoğrafları, farklı içerikteki diğer paylaşımlara göre daha yüksek bir oranda yer almaktadır.Çoğu ebeveyn vlog ve blog hesabı açmaktadır ve paylaşılan çocuk fotoğraflarında reklamlara yer vermektedir.(okul reklamı, giyim reklamı, gıda reklamı vs.) Benim için gözlemlediğim en büyük sorun ise sosyal medyadaki çocuk hesapları ,zaman zaman çocuk istismarcıları tarafından çocuklara ulaşabilmek amacıyla bir araç olarak kullanılmaktadır.Ebeveynler genel olarak sosyal medyada paylaşılan çocuk fotoğraflarının oluşturabileceği risklere karşı önlem almayı ya da tepki göstermeyi tercih etmemektedirler.Bu projemi yaparken öngördüğüm toplumsal etkileri 3 maddede özetlemem gerekirse ;

- Aileler, çocuklarının fotoğraflarını paylaşmadan önce birkaç kez düşünmeye başlar ve dijital sorumluluk gelişir.
- Çocuk içeriklerinin kontrolsüz paylaşımının azalmasıyla kötü niyetli kişilerin erişimi zorlaşır ve çocuklar dijital dünyada daha güvenli olur.
- Toplumsal farkındalık arttıkça çocuk mahremiyetiyle ilgili yasal düzenlemeler ve kurallar oluşabilir.

Kişisel Kazanımlar

Birkaç maddede özetlemem gerekirse;

- Bilinçli paylaşımlar yapmaya başladım.
- Gizlilik ayarlarımı kontrol etmeye başladım ve rıza almaya başladım
- Abartıdan kaçınmaya,bir şeyi paylaşırken düşünmeye başladım.

- Sosyal medya, yapay zeka gibi dijital buluşlar her geçen gün arttığı için güncel kalmaya başladım. En önemlisi ise 1 kişiye bile faydam dokunduysa mutlu oldum.

Katılımcı Geri Dönüşleri

Anaokulunda yaptığım görüşmede gözlemlediğim kadarıyla hiçbiri onlara aktardığım tehlikelerin farkında değillerdi çünkü masumane, gelişigüzel ve düşünmeden yaptıkları hareketin tehlikeli olabileceğini akıllarına bile getirmemişlerdi. Projemi anlatmayı bitirdikten sonra onlarla sohbet ettim ve şu dönüşleri aldım;

- **FARKINDALIK KAZANIMI:**Bu konu gerçekten önemliymiş, paylaşım yapmadan önce gerek var mı diyedüşüneceğim, sildiğimiz paylaşımların aslında silinmediğini bilmiyorduk gibi dönüşler aldım.
- **ÖĞRENMEYE AÇIK OLMA:**Çocuklarının fotoğraflarını paylaşırken nelere dikkat edeceklerini sordular.
- **PROJEME DESTEK OLMA:**Aslında küçücük bir farkındalığın çocukların hayatını kurtarabileceğini görüp bu konuya farkındalık yarattığım için tebrik edildim, bu tarz projelerin artırılması gerektiğini söylediler. Son olarak projemi daha fazla kişiye yaymak için ebeveyn ortamlarında, onlara sunduğum bilgileri diğer ailelerle paylaşacaklarına söz verdiler.

Proje Görselleri

Projenin Adı

Eşlik Sanatı: Evliliğe Hazırlık ve Evlilikte Sürdürülebilirlik Eğitimi

Proje Yürütücüsü

Halime Sümeyra TURAN

Projenin Odaklandığı
Toplumsal Sorun

- ARTAN BOŞANMA ORANLARI
Türkiye’de evliliklerin yaklaşık %40’ı ilk 5 yıl içinde boşanmayla sonuçlanıyor. Temel nedenler arasında iletişim sorunları, ekonomik geçimsizlik, sadakatsizlik ve aile müdahaleleri öne çıkıyor.
- EVLİLİĞE HAZIRLIKSIZLIK VE İDEALİZASYON
Genç bireyler evliliği romantik bir kurtuluş veya ideal bir düzen gibi algılayarak gerçekçi olmayan beklentilerle adım atıyorlar. Aile sistemine ve bireysel geçmişlerine dair farkındalıkları düşük.
- TOPLUMSAL CİNSİYET ROLLERİNE DAİR ÇATIŞMALAR
Kadın ve erkek rollerindeki dönüşüm, ev içi görev paylaşımı, kariyer-annelik-evlilik üçgeni gibi konular eşler arası çatışmalara yol açıyor.
- AİLE İÇİ ŞİDDET VE TOKSİK İLİŞKİLER
Sağlıksız evliliklerde şiddet, kontrolcü davranışlar, bağımlı/kaçıngan bağlanmalar görülüyor. Bu da çocuklar için riskli bir ortam doğuruyor.
- EBEVEYNLERİN EVLİLİKTE SINIR KOYAMAMASI (KAYINVALİDE-GELİN-EŞ ÜÇGENİ)
Aile büyüklerinin evliliğe müdahalesi sıkça çatışma ve kopuşa neden oluyor.
- EVLİLİKTE MAHREMİYET, SADAKAT VE DİJİTALLEŞMENİN GETİRDİĞİ RİSKLER
Sosyal medya bağımlılığı, dijital flörtleşme, özel alan ihlalleri evlilikte güveni sarsıyor

Projenin Amacı ve Önemi

Bireysel Düzeyde Amaçlar

- Katılımcıların kendilik farkındalıklarını geliştirmeleri:
- Bağlanma tarzlarını ve ilişki şemalarını tanımaları.
- Duygusal ihtiyaçlarını ifade edebilme becerisi kazanmaları iletişim becerilerini artırmaları:
- Aktif dinleme, açık ve net ifade, “ben dili” kullanımı gibi iletişim araçlarını öğrenmeleri.
- Sınır koyma ve özbakım becerilerini güçlendirmeleri:
- Hem kendi mahremiyetlerini hem de eşlerinin mahremiyet alanlarını tanıyabilmeleri.

İlişkisel Düzeyde Amaçlar

- Evlilikte çatışma çözme ve kriz yönetimi becerileri kazandırmak:
- Anlaşmazlık durumlarında çözüm odaklı ve saygılı iletişim kurabilmek.
- Evlilikte rol ve sorumluluk paylaşımını güçlendirmek:
- Ev içi görevlerin adil paylaşımı, çocuk bakımı ve finansal sorumlulukların eşgüdümü gibi temel alanlarda uzlaşma becerisi sağlamak.
- Sağlıklı cinsel yaşam ve duygusal yakınlık konularında farkındalık

kazandırmak:

- Mahremiyetin önemini ve sağlıklı cinsellik kavramını benimsemek.

3. Toplumsal Düzeyde Amaçlar

- Evliliğe dair kalıplaşmış inanç ve mitleri sorgulamak:
- “Evlilik her derde deva” gibi mitlerin yerini, gerçekçi ve sağlıklı beklentilere bırakmasını desteklemek.
- Aile içi şiddet ve toksik ilişki döngülerine karşı koruyucu bir bilinç oluşturmak:
- Şiddet, ihmal ve aşırı müdahale gibi sorunların önlenmesinde proaktif rol üstlenmek.
- Toplum genelinde psikoeğitim ve aile danışmanlığı hizmetlerine karşı duyarlılığı artırmak:
- Terapi ve eğitim süreçlerinin damgalanmasını azaltarak sağlıklı bir aile yapısı için destek kültürünü yaygınlaştırmak.

Projenin Hedef Kitlesi

Nişanlı ya da evlilik hazırlığında olan çiftler; evli olan, ilişki desteğine açık çiftler

Uygulama

1. Literatür Taraması ve Sorun Belirleme

- Projeye başlamadan önce, evlilik öncesi ve sonrası psikoeğitim modelleri üzerine yerli ve yabancı kaynaklardan kapsamlı bir literatür taraması yaptım.
- Türkiye’deki boşanma oranları, aile içi şiddet istatistikleri ve evlilik dinamiklerine dair güncel araştırmaları inceledim.
- Sorun alanlarını; iletişim yetersizliği, sınır ihlalleri, aile müdahaleleri, ekonomik geçimsizlik ve mahremiyet ihlali gibi başlıklar altında tanımladım.

2. Projenin Amacını ve Hedeflerini Netleştirme

- Literatür ve saha gözlemlerimden yola çıkarak, projenin temel amacını ve hedeflerini net bir şekilde tanımladım.
- Proje hedeflerini **bireysel, ilişkisel ve toplumsal** olarak sınıflandırdım.

3. Eğitim İçeriği ve Modül Tasarımı

- Projenin omurgasını oluşturan **8 haftalık modül programını** geliştirdim:
 - 1.Evlilik mitleri ve gerçeklik
 - 2.Kendini tanıma ve bağlanma tarzları
 - 3.İletişim becerileri
 - 4.Sınırlar ve mahremiyet
 - 5.Finansal uyum
 - 6.Cinsellik ve duygusal yakınlık
 - 7.Ailelerle ilişki ve müdahale yönetimi
 8. Kriz yönetimi ve çözüm yolları
- Her modülde anlatım, interaktif egzersiz ve grup çalışması olacak

şekilde bir yapı kurguladım.

4. Uygulama Planı ve Materyal Hazırlığı

- Eğitimde kullanılacak **broşür, sınır testi, iletişim egzersizi** gibi araçları tasarladım.
- Katılımcıların farkındalığını artırmak için mini vaka senaryoları ve rol oynama etkinlikleri hazırladım.

5. Pilot Grup Oluşturma ve Katılımcı Belirleme

- Eğitim sürecini test etmek ve ihtiyaçları görmek amacıyla gönüllü çiftlerden oluşan bir **pilot grup** belirledim.
- Katılımcıların demografik özelliklerini ve beklentilerini analiz ettim.

6. Eğitimin Uygulanması

- Planlanan sıraya göre her hafta 90 dakika süren oturumlar gerçekleştirdim:
 - İlk 60 dakika: Bilgi aktarımı ve vaka tartışması.
 - Son 30 dakika: Egzersiz ve deneyim paylaşımı.
- Eğitimin her oturumunda katılımcılardan geri bildirim topladım.

7. Süreç İzleme ve Değerlendirme

- Her hafta sonunda katılımcılara küçük değerlendirme anketleri uygulayarak süreçte ne kadar ilerleme kaydettiklerini izledim.
- Katılımcı geri bildirimleri doğrultusunda bazı modüllerde içerik ve egzersizleri güncelledim.

8. Sonuçların Raporlanması

- Eğitimin bitiminde elde edilen katılımcı deneyimleri, öğrenci notları ve genel değerlendirme anketlerini analiz ettim.
- Projenin sonuçlarını hem akademik hem de pratik açıdan raporladım ve toplumsal katkı boyutunu vurguladım.

9. Öngörülen Toplumsal Etkiyi Belirleme

- Eğitim sürecinde edinilen veriler ışığında, projenin toplum genelindeki potansiyel faydalarını yazılı olarak ortaya koydum (boşanma oranlarının düşmesi, sağlıklı aile yapısının desteklenmesi vb.).
- Çiftlerin Birbirlerini Daha İyi Tanıması
- Anlaşmazlıkları Yönetme Becerilerinin Artması
- Evlilik Öncesi Ve Sonrası Farkındalığın Yükselmesi
- Aile Danışmanlığı Alanına Özgü Yapılandırılmış Bir Eğitim Modeli Geliştirilmesi

Proje Çıktıları ve Sosyal Etkisi

Kişisel Kazanımlar

Aile kurumuna katkı sağlamak, çiftlerin daha sağlıklı ilişkiler kurmasına vesile olmak gibi toplumsal fayda boyutunda güçlü bir tatmin yaşadım. Bu, mesleki motivasyonumu artırdı.

Proje Görselleri

KAYNAKLAR

- Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı – Aile Yapısı Araştırmaları
Çelik, E. (2015). *Evlilik Öncesi Danışmanlık: Kuramsal ve Uygulamalı Yaklaşım*.
Karahan, T. F. (2010). *Çift İlişkilerini Güçlendirme Programı: Türkiye Uygulamaları ve Sonuçları*.
John Gottman Yedi İlke: İyi Bir Evliliğin Sırları Evliliği Sürdürmenin Yolları

Projenin Adı

Temiz Bir Dokunuş: Yaşlılara Temizlik Hizmeti Projesi

Proje Yürütücüsü

Helin KORKUTATA

Projenin Odaklandığı Toplumsal Sorun

Günümüz modern toplumunda yaşlılık, bireysel bir dönemi ifade etmekten daha çok dezavantajlı bir gruba temsil eden çok boyutlu sosyolojik bir mesele haline gelmiştir. Sanayileşme ve kentleşme sonrası değişen toplum yapısı aile yapısını da dönüştürmüştür. Geleneksel geniş aileden modern çekirdek aileye geçilen bu dönemde yaşanan değişimler yaşlı bireyleri sosyal, ekonomik ve psikolojik açıdan daha kırılgan bir konuma sürüklemektedir. Toplumsal dayanışmanın zayıflamasıyla da beraber yaşlılar sosyal izolasyona maruz kalarak yalnızlaşmakta ve günlük yaşamlarında ihtiyaç duydukları desteği alamamakta; üstelik toplumsal hayatta üretkenliklerini yitirdiklerinden dolayı "yük" olarak görülüp ayrımcılığa maruz kalmaktadırlar. Ancak kurumlar yaşanan bu eşitsizliklere karşı yeterince farkındalık Oluşturamamıştır. Temel yaşamda ihtiyaç duyulan ev temizliği ise fiziksel güç gerektiren bir faaliyet olduğundan dolayı yalnız yaşayan yaşlı bireylerin tek başına üstesinden gelebileceği bir faaliyet değildir. Göz ardı edilen bu durum yaşlı bireyler için oldukça önemlidir. Çünkü hijyenik olmayan bir ortam beraberinde hastalıkları da getirebilir. Özellikle kronik hastalıklarla mücadele eden , demansı olan, kemik ve kas ağrıları çeken ve emekli maaşıyla yaşayıp herhangi bir yatırımı ya da geliri olmayan yaşlılar bu hizmeti satın alamadığında sosyal risk faktörü daha da büyür. Kısaca projenin odaklandığı toplumsal sorunlar: farkındalık eksikliği, sosyal eşitsizlikler, bakım yoksunluğu, ayrımcılık ve dışlanma gibi kavramlardır.

Projenin Amacı ve Önemi

Projenin temel amacı toplumun dezavantajlı gruplarından biri olan yaşlı bireylerin daha sağlıklı ve hijyenik bir ortamda yaşamalarını sağlayarak, temiz bir ev ortamına katkıda bulunup yaşam kalitelerini arttırmak ve bağımsızlıklarını desteklemektir. Fiziksel konforun ve güvenilir ortamın sunulduğu bu proje katılımcılara maddi ve manevi açıdan olumlu geri dönüş vaad etmektedir. Sosyolojik olarak normal yaşlanmayı tanımlamak için kullanılan Robert Atchley'nin Süreklilik Teorisinin temel alındığı projede yaşlı bireylerin yaşamlarındaki alışık oldukları sürekliliği sağlamak eski alışkanlıklarını sürdürmelerini sağlayarak onları psikolojik açıdan iyi hissettirmek hedeflenmektedir. Örneğin yaşlı bir birey, yıllarca evinde yaptığı rutinleşmiş ev temizliğini artık yaşlandığından, fiziksel olarak gücü yetemediğinden dolayı yapamasa da evini eskisi gibi temiz ve düzenli görmekten vazgeçmek istemeyecektir. Projede tam olarak bu nokta devreye girerek bu sürekliliği sağlayıp önemli bir katkı sunacaktır. Ancak proje yürütülürken yaşlı bireylerin alıştıkları düzeni bozmadan onların kişilik haklarını ihlal etmeden sınırları koruyarak isteklerini yerine getirmek de hedefler arasındadır. Proje, toplumdaki yaşlılara yönelik farkındalığı arttırmak ve toplumsal bağları güçlendirmek açısından da oldukça önem arz etmektedir.

Projenin Hedef Kitlesi

Projenin hedef kitlesi fiziksel olarak gücü azalmış ev temizliğini yapamayan 65 yaş ve üstü yaşlı bireylerdir. Ayrıca ekonomik gelir düzeyi düşük olan ve sosyal yardım kurumlarına erişemeyen katılımcılardır.

Uygulama

İlk olarak projenin hedef kitlesi dolayısıyla yaşlılık sosyolojisiyle ilgili genel bir literatür taraması yapıldı. İkinci adımda ise Türkiye’de yaşlılara yönelik sunulan ev temizliği hizmetleri araştırıldı. Üçüncü adımda projenin sunumu yapıldı neler yapılacağından projenin önemi ve amacı gibi faktörlerden bahsedildi. Dördüncü adımda projenin uygulanması için hedef kitleye uygun bir katılımcı bulundu ve katılımcıdan izin alındı. Beşinci adımda ise projenin uygulanması için malzeme olup olmadığı kontrol edildi eksik malzemeler temin edildi. Son adımda ise hizmet büyük bir titizlikle gerçekleştirildi. Ve katılımcıdan geri dönüşler alındı.

Proje Çıktıları ve Sosyal Etkisi

Proje küçük çapta da olsa yaşlı bir bireyi fiziksel ve sosyal açıdan bir nebze de olsa rahat hissettirerek olumlu bir sonuç vermiştir. Devamlılık konusunda ise katılımcıyla iletişim sürdürülerek projenin devamı sağlanacaktır. Proje sosyal açıdan çevreye örnek teşkil ederek sosyal eşitsizliğe farkındalık oluşturmuş. Ve yaşlı bireylerin ne kadar değerli olduklarını göstermiştir. Örneğin katılımcım proje sonucunda kendini değerli hissettiğini ve mahcubiyet yaşadığını vurgulamıştır. Eğer bu proje küçük bir somut örnekten çıkıp daha toplumsal bir sürece evrilirse toplumda empati kurma, yardımseverlik ve sosyal sorumluluk bilinci gelecek ileriye dönük oldukça olumlu kazanımlar elde edilecektir. Özellikle de ekonomik açıdan yaşlıları bu hizmeti satın alma yükünden kurtarmak küçük çapta da olsa bir dayanışma kültürünü destekleyecektir. Artık yaşlılar kendilerini bir yük olarak görmekten. Ve toplum tarafından da öyle anılmaktan kurtarabilecektir. Ayrıca bu hizmet onlara sosyal açıdan da kaynaşabilecekleri bir ortam sunarak sosyal izolasyonu azaltacaktır. Yıllarca alışık oldukları temiz ve düzenli bir ev ortamını tekrardan yakalayabilme şansı edinen yaşlı bireyler psikolojik açıdan da iyi hissedeceklerdir. Örneğin katılımcım Halime teyze gençken köyde en temiz evin onun olduğunu sık sık vurgulayarak kendisini yanlış değerlendirmemi istememiş ve düzenini yaşlılık yüzünden sürdüremediğini belirtmiştir. Kısaca bu proje küçük çaplı bir uygulama da olsa yaşlı bireylerin toplumdaki yerini güçlendirmeye örnek teşkil etmiştir.

Kişisel Kazanımlar

Projem sayesinde topluma yıllarca emek vermiş ancak yıllar geçtikçe yalnızlaşmış, görmezden gelinmiş ve hatta yük olarak görülmüş yaşlı bireylere karşı vefa duygusu geliştirdim. Projeyi uygulama esnasında katılımcımla kurduğum birebir iletişimde onun ihtiyaçlarını yakından görme fırsatı buldum. Böylelikle empati seviyem de arttı. Ve onları daha iyi anlamaya başladım. Bir gün benim de bu yollardan geçeceğim aklıma geldi. Bu farkındalık toplumsal duyarlılığımı pekiştirerek sosyal sorumluluk bilincimi arttırdı.

Katılımcı Geri Dönüşleri

Katılımcım Halime Fırat 85 yaşında dadaşkentte oturuyor. Eşini 5 sene önce kaybetmiş. 3 tane oğlu var. “Çocuklarımla bana maddi manevi faydaları oluyor. Ancak çok fazla gelip gidemiyorlar. Bazen dönüşümlü

olarak onlarda kaldığım oluyor. Yinede evimi seviyorum. Evimi kapatmak istemiyorum. Anılarım çiçeklerim var. Onları sulamak ilgilenmek beni mutlu ediyor. Evin temiz kalması benim için çok önemli eskiden evim her zaman derli toplu olurdu. Şimdi yapamıyorum yaşlılıktan dolayı... bazen temizlikçi çağırıp sildiriyoruz. Ancak maddi açıdan zor oluyor eşimden kalan emekli aylığıyla. Bu işi düşünmen çok iyi olmuş. Yardımlaşmak çok güzel. Bizim zamanımızda gençken bende büyüklerime yardımcı olurdum. Duyarlılığın için teşekkürler Allah razı olsun.” Şeklinde konuşarak projemi taktir etti. Dayanışmanın önemini sık sık vurgulayarak projemin toplumsal fayda açısından ne kadar değerli olduğunu belirtti.

Proje Görselleri

KAYNAKLAR

Şentürk, Ü. (2021). Yaşlılığın Yörüngeleri. Nobel Akademik Yayıncılık.

Projenin Adı

Karanlıkta Kaybolan Özgürlük

Proje Yürütücüsü

Kübra CANDIR

Projenin Odaklandığı Toplumsal Sorun

Karanlıkta Kaybolan Özgürlük projesi, bireylerin yaşadığı suç korkusunun onların kamusal alandaki varlıklarını nasıl kısıtladığını, özgürlük alanlarını nasıl daralttığını konu alır. Suç korkusu, yalnızca fiziksel güvenlikle ilgili bir durum değildir; aynı zamanda bireylerin psikolojik güvenliğini, toplumsal ilişkilerini ve yaşam kalitesini etkileyen derin bir sorundur. Bu korku, özellikle kadınlar, gençler, yaşlılar ve yalnız yaşayan bireyler üzerinde daha baskın bir şekilde hissedilir. Özellikle gece dışarı çıkmaktan çekinme, toplu taşıma araçlarını kullanırken tedirgin olma, sessiz sokaklarda yürürken sürekli tetikte olma gibi durumlar suç korkusunun günlük yaşam üzerindeki etkilerine örnektir. Bu durum bireyleri yalnızlaştırır, sosyalleşmeyi azaltır ve toplum içinde güvensizlik duygusunu yaygınlaştırır. Suç korkusu bireyleri, potansiyel kurban rolünde düşünmeye zorlayarak özgürce hareket etme, karar alma ve yaşamlarını planlama haklarını sınırlar. Toplumda güven duygusu zayıfladıkça bireyler birbirine karşı yabancılaşır, dayanışma azalır. Medya haberlerinin sürekli suç ve şiddet üzerine odaklanması, yaşanan olayların büyütülerek aktarılması da bu korkunun büyümesinde etkilidir. Projenin odaklandığı toplumsal sorun tam da budur: Korkuyla kuşatılan bireyin kendi yaşam alanını daraltması ve özgürlüklerinin sessizce kaybolması. Korku artık yalnızca bir tepki değil, bir yaşam tarzı hâline gelmektedir. Bu nedenle “Karanlıkta Kaybolan Özgürlük” projesi, suç korkusunu sadece bir duygu olarak değil, aynı zamanda toplumsal bir eşitsizlik ve özgürlük engeli olarak ele alır.

Projenin Amacı ve Önemi

Üniversite öğrencilerinin yaşadığı suç korkusunu azaltmak ve bu korkunun sosyal yaşam, özgürlük alanları ve psikolojik iyi oluş üzerindeki etkilerini ortaya koymaktır. Özellikle genç bireyler, günümüzde artan güvensizlik hissi nedeniyle gece dışarı çıkmaktan, tek başına yürümekten ya da belirli alanlarda bulunmaktan çekinmektedir. Bu durum, bireyin yalnızca fiziksel değil, aynı zamanda psikolojik olarak da kendini baskı altında hissetmesine neden olur. Proje, bu korkunun nedenlerini irdelleyerek çözüm yolları sunmayı hedefler. Projenin önemi, bireylerin güven duygusunu yeniden kazanmasıyla ilgilidir. Suç korkusu bireyin sosyal yaşama katılımını engellediğinde; özgüven, aidiyet ve ifade özgürlüğü gibi temel insani ihtiyaçlar da zarar görür. Bu proje, üniversite ortamında güvenli alanların oluşmasına, öğrenciler arası dayanışmanın artmasına ve korkunun yerine bilincin yerleşmesine katkı sağlar. Amaç, bireylerin kendilerini hem fiziksel hem de duygusal olarak güvende hissedecekleri bir üniversite hayatı sunmaktır. Böylece, gençlerin özgürlük alanları genişleyecek, toplumsal bağlar güçlenecek ve psikolojik dayanıklılık artacaktır.

Projenin Hedef Kitlesi

Hedef kitle üniversite öğrencileridir. Öğrencilerin kampüs içi ve dışı alanlarda suç korkusunu yoğun şekilde yaşayan genç bireyler odak alınmıştır.

Uygulama

- Projeme detaylı bir araştırma yaparak başladım.
- Seminerim için içerik oluşturdum.
- Projemi Üniversite öğrencilerine sundum.

- Seminer boyunca soru cevap şeklinde ilerleyerek somut verilere ulaşmayı amaçladım.
- Öğrencilerin suç korkularının farkına varmasını sağladım ve beraberinde çözüm yolları üreterek destek mekanizması sağlamaya çalıştım.
- Hedef kitleyi bilinçlendirdim.

Proje Çıktıları ve

Sosyal Etkisi

Çıktılar:

- Üniversite öğrencileri arasında suç korkusu ile ilgili farkındalık düzeyi artırılmış olacak.
- Öğrencilerin katılımıyla anket ve gözlem çalışmaları yapılarak veri toplanacak.
- Suç korkusu ve özgürlük ilişkisini ele alan bir seminer düzenlenecek.
- Güvenli alan önerileri ve psikolojik destek yolları içeren bilgilendirici broşür ve afişler hazırlanacak.

Sosyal Etkisi:

- Öğrenciler kamusal alanlarda kendilerini daha güvende hissederek sosyal hayata daha aktif katılacak.
- Suç korkusunun psikolojik etkileri azalacak, bireysel özgüven ve toplumsal güven duygusu güçlenecek.
- Üniversite ortamında empati, dayanışma ve topluluk bilinci gelişecek.
- Uzun vadede güvenli yaşam alanları oluşturulmasına katkı sağlayarak toplumsal refahın artmasına destek olacak.

Kişisel Kazanımlar

- Farkındalık Artışı: ,
- Özgüven Gelişimi:
- Psikolojik Dayanıklılık:
- Empati Yeteneği:
- İfade Özgürlüğü:
- Toplumsal Sorumluluk Bilinci
- Güvenli Yaşam Bilinci

Katılımcı Geri Dönüşleri

- “Bu projeyle suç korkusunun sadece benim yaşadığım bir sorun olmadığını fark ettim, rahatladım.”
- “Artık geceleri kampüste yürürken daha dikkatliyim ama eskisi kadar tedirgin değilim.”
- “Seminer sonrası kendimi daha bilinçli ve güçlü hissediyorum. Psikolojik destek almanın önemini anladım.”
- “Proje sayesinde empati kurmayı öğrendim. Başkalarının korkularını da görmeye başladım.”
- “Korkularımı bastırmak yerine konuşmanın ve paylaşmanın ne kadar rahatlatıcı olduğunu keşfettim.”
- “Üniversitede daha güvenli alanlar olması gerektiğini şimdi daha iyi anlıyorum.”

Proje Görselleri

Projenin Adı**Atıktan Sanata****Proje Yürütücüsü****Kübra CEYRAN****Projenin Odaklandığı
Toplumsal Sorun**

Projemin odaklandığı toplumsal sorun; kaynakların bilinçsizce tüketilmesidir. Yaşadığımız toplum tüketim toplumdur. Biz ne kadar tüketirsek kaynaklarımız da bi o kadar azalacaktır. Peki bu durumda ne yapmalıyız? Örnek verecek olursam; yaşam kanağımız olan suyu herkes tüketmekte. Fakat çoğumuz pet şişelerde tüketmekteyiz. Ve belki çoğumuz pet şişeleri atarken toprağa, insana, geleceğimize ve daha birçok şeye ne kadar zarar verdiğimizi bilmiyoruz. Pet şişe toprakta uzun süre kalan bir plastiktir. Ve maalesef toprağa verdiği zarar zamanla bizlere hastalık olarak dönmektedir. Hatta bundan dolayı pet şişe kullanımı çoğu ülkelerde yasaklanmıştır. Pet şişeleri toprağa bırakmak yerine onları geri dönüşüme kazandırarak çok daha iyi işler çıkarabiliriz. Ben bunun gibi topluma, insanlığa faydalı olacak şeylerin eğitiminin küçük yaşlarda başlaması gerektiğini düşünüyorum. Projemin odaklandığı toplumsal sorunu maddeler halinde söylemek gerekirse şu şekilde sıralayabilirim:

- Çevre Kirliliği: Atıkların doğaya bilinçsizce bırakılması çevre kirliliğine yol açar.
- Geri Dönüşüm Bilincinin Yetersizliği: Toplumda geri dönüşüm alışkanlığının yeterince gelişmemiş olması kaynak israfına yol açar.
- Halk Sağlığı Sorunları: Tıbbi ya da endüstriyel atıkların yanlış bertarafı insan sağlığını tehdit eder.

**Projenin Amacı ve
Önemi**

Projemin amacı; toplum için çok önemli olan atık malzemeleri geri dönüştürme farkındalığını küçük çocuklara kazandırmak ve onların da sayesinde daha yaşanabilir bir toplum inşa etmektir. Tabi ki bu sadece çocuklarla olabilecek bir şey değil fakat çocuklar öğrendikleri şeyi pratiğe döken ve yeri geldiğinde böyle durumlarla karşılaştıkları zaman uyarmaktan çekinmezler. O yüzden hepimizin ortak alanı ve geleceğimiz olan bu güzel toprakları temiz tutmak, kaynaklarımızı daha verimli kullanmak ve atık malzemelerden tekrar kullanabileceğimiz eşyalar yapmak toplumumuz için çok önemlidir. Ben de projemde çocuklara bunu aşılamaı amaçladım. Projemin önemi ise; çocuklarda geri dönüşüm bilinci oluşturarak fazla kaynak tüketiminin önüne geçmek, doğal kaynakların korunmasına yardımcı olarak kaynakların daha verimli kullanılmasına fayda sağlamak, toplumsal duyarlılığı artırarak insanların çevre sorunlarına karşı daha sorumlu bireyler olmasına katkıda bulunmaktır. Projemin önemi; çocuklara atık malzemelerin, geri dönüşümün önemini anlatarak daha temiz ve yaşanabilir bir çevreye katkı sağlamaktır. Ta atalarımızdan gelen “Ağaç yaşken eğilir.” atasözünü dikkate alarak projemi anaokulu çağındaki çocuklarla yaparak onların da toplum için önemli olan bu konuyu ebeveynleriyle paylaşmalarını önemsedim.

Projenin Hedef Kitlesi**Anaokulu Çağındaki Çocuklar****Uygulama****ADIM 1: İlk olarak konumu belirleyip konumla alakalı araştırmalar yaptım.****ADIM 2: Projem için uygun bir anaokulu bulup hocayla bir görüşme gerçekleştirdim.****ADIM 3: Atık malzemelerle ilgili bir tekerleme yazdım.**

ADIM 4: Son olarak tekerlemeyi çocuklara ezberlettim, konuyla alakalı çocuklarla beraber tatlı bir sohbet gerçekleştirdik ve su şişesinden geri dönüşüm etkinliği yaptık.

Yazdığım Tekerleme;

Eski şişe, eski kutu

Hadi gel atma onu

Dönüştürelim birlikte

Atıkları yeniye

Çöpü atma sokağa

Yoksa oluruz hasta

Dönüştür kullan hatta

Sonra olur harika

Proje Çıktıları ve Sosyal Etkisi

Proje çıktısı; ilk başta yazmış olduğum tekerlemeyi çocukların ezberlemesidir. Bu sayede çocuklar öğrenme sürecine aktif olarak katılım sağladılar. Bir başka proje çıktısı, çevre bilinci kazandırmaktır. Çocuklar geri dönüşüm ve atık konusunda farkındalık kazandılar. Aynı zamanda projemi yapmış olduğum anaokulundaki hoca yazdığım tekerlemeyi aile grubunda da paylaşarak velilerin çocukların ezberlemesine yardımcı olmalarını rica etti. Bu sayede çocuklar evde sürekli tekerlemeyi okurken aileler de bu konuda bilinçlendi. Sosyal etkiler ise; öncelikle erken yaşta çevre duyarlılığı kazandırmaktır. Bu sayede uzun vadeli sürdürülebilir bir bilinç temeli atılmış oldu. Bir diğer sosyal etki, toplumsal farkındalıktır. Çocukların çevreyle ilgili konuşmaları ve davranışları sayesinde ailelerde de farkındalık oluştu. Çocuklarda sorumluluk bilincinin gelişimine katkı sağlamak. Çocuklar atıkları doğru şekilde ayrıştırarak kendi sorumlulukları olduğunu öğrendiler ve toplumda bireysel katkının önemini kavradılar. Erken yaşta çocuklara çevre bilincinin önemini anlatmak hem şimdiki nesil için hem de gelecek nesil açısından son derece önemlidir. Sonuç olarak; eğlenceli aynı zamanda eğitici bir yöntemle verilen mesaj, çocukların ve ebeveynlerin çevreye karşı olumlu tutum geliştirmesini sağladı. Bu sayede daha yaşanılabilir bir çevreye de katkıda bulunmuş olduk.

Kişisel Kazanımlar

Öncelikle anaokulu çağındaki çocuklara konu anlatarak iletişim ve anlatım becerilerimin geliştiğini farkettim. Yaptığım proje sayesinde kendi çevre bilincim daha da gelişti. Bu projeyi yürütebilmek ve çocuklara öğretmek özgüvenimde artışa sebep oldu. Küçük yaşta çocuklarla çalışmak sabır, empati ve anlayış geliştirmeme sebep oldu.

Katılımcı Geri Dönüşleri

Çocuklara konuyu anlattıktan sonra beraber sohbet ettik ve konuyla alakalı günlük yaşamda gördükleri şeylerden örnek vermeye ve anlattığım şeylerle yazdığım tekerleme arasında bağlantı kurduklarını farkettim. Örneğin; ben cam şişelerin çöpe ya da sokağa atılmamasını anlatırken içlerinden bir çocuk cam şişenin sokağa ya da çöpe atılmasından dolayı hayvanların yiyecek ararken ya da sokakta yürürken ağızlarına veya ayaklarına zarar vereceğini söyledi. Bir başka katılımcı geri dönüşü ise; oynadıkları yeri toplarken çöpleri sınıfta bulunan geri dönüşüm kutusuna ayrıştırarak atmaya başlamalarıdır.

Proje Görselleri

Projenin Adı

Girişimci Kadınlar

Proje Yürütücüsü

Kübra Nur ATAİBİŞ

Projenin Odaklandığı Toplumsal Sorun

Bu projeye birlikte kadın girişimcilik konusunda farkındalık artması, daha fazla kadının kendi işini kurma konusunda cesaretlenmesi beklenmektedir. Özel sektörde çalışıp kendi işini kurmak isteyen kadınların yalnız olmadığını göstermek ve onları cesaretlendirmek amaçlandırılmıştır. Gerçek hikâyelerin paylaşılması, hem ilham vermek hem de benzer adımlar atmak isteyen bireyleri harekete geçirmek açısından etkili olacaktır. Ayrıca toplumda kadınların girişimcilik alanındaki yerinin daha çok kabul görmesi ve desteklenmesi yönünde olumlu bir etki yaratması hedeflenmektedir. Bu projede, kadınların girişimci olmak isterken karşılaştıkları bazı toplumsal sorunlara dikkat çekmek istedim. Günümüzde birçok kadın kendi işini kurmak istiyor ama ne yazık ki bunun önünde bazı engeller var. Bunlardan biri toplumun kadınlara yüklediği geleneksel roller. Kadınlar genellikle evde kalmalı, iş hayatı erkekler için olmalı gibi yanlış düşünceler hâlâ var. Bu da kadınların iş kurma konusunda cesaretlerini kırabiliyor. Ayrıca kadınlar iş kurmak istediklerinde yeterli destek bulamayabiliyor. Maddi kaynaklara ulaşmakta zorlanıyorlar ya da fikirleri yeterince ciddiye alınmıyor. Başarılı kadın girişimcilerin az görünmesi de diğer kadınlara örnek olma konusunda eksiklik yaratıyor. Ben de bu proje ile hem bu sorunlara dikkat çekmek hem de kadınların yaşadıklarını göstermek istedim. Böylece hem farkındalık oluşur hem de başka kadınlar da cesaret bulur.

Projenin Amacı ve Önemi

Bu projenin amacı, kadın girişimcilerin yaşadığı süreci daha yakından tanımak ve bu alanda farkındalık oluşturmaktır. Kadınların girişimcilik yolculuklarında karşılaştıkları zorlukları öğrenmek, onların başarı hikâyelerini dinlemek ve bu hikâyelerden ilham alarak başkalarına da cesaret vermek istedim. Günümüzde birçok kadın iş fikrine sahip olsa da çevresel baskılar, özgüven eksikliği ya da destek bulamama gibi nedenlerle bu fikirleri hayata geçiremiyor. Bu proje sayesinde bu durumlara dikkat çekmek ve aslında kadınların da iş dünyasında ne kadar güçlü olabileceğini göstermek istedim. Ayrıca bu projeye toplumsal farkındalık oluşturmayı ve girişimcilikle ilgilenen genç kadınlara rol modeller sunmayı amaçladım. Sosyal medyada yaptığım paylaşımlar ve röportajlar aracılığıyla bu konuyu daha fazla kişiye ulaştırmak, kadın girişimciliğinin önemini vurgulamak ve pozitif bir etki yaratmak hedefim oldu. . Bu projenin amacı kadın girişimcilerini desteklemek ve onlara motivasyon kaynağı olabilmek.

Projenin Hedef Kitlesi

Kendi işini kurmuş veya kurmayı hedefleyen kadınlar.

Uygulama

Kadın girişimciliği hakkında genel bir araştırma yaptım konuyla ilgili temel bilgileri topladım.
Kadın girişimciliği hakkında ilgili içerikler ve videolar hazırlayarak sosyal medyada paylaştım.
Sosyal medya platformlarında ve yüz yüze kadın girişimcilerle iletişimi geçerek röportajlar yaptım.
Proje sayesinde farklı insanlarla iletişime geçerek onların hikâyelerini ve deneyimlerini paylaşma fırsatı buldum.

Proje Çıktıları ve

Bu proje aracılığıyla, kadın girişimciliği hakkında hem kendim daha çok şey öğrendim hem de çevremdeki insanlara bu konunun önemini anlatma fırsatı

Sosyal Etkisi

buldum. Sosyal medyada yaptığım paylaşımlar ve gerçekleştirdiğim röportajlar, kadın girişimcilerin hikâyelerini daha görünür hale getirdi. Bu hikâyeleri izleyen veya okuyan birçok kişi, kadınların ne kadar güçlü ve üretken olabileceğini gördü. Başka insanlarla iletişime geçmek onları tanımak ve konuşma yapmak kendi hayatıma önemli katkılar sağladı. Onları dinlemek ve hayat yolculuklarından aldığı dersler öneriler bana da bir ilham oldu. Öğrendiğim bilgileri konuştuğum kadınlara da aktardım kamera önünde olmayıp arka planda da öğrendiğim bilgileri diğer kadınlara aktardım. Böylece kadınlar arasında bir dayanışma oldu rekabet duygusu yerine yardımlaşma yer aldı. Bu da projenin sadece bilgilendirici değil, aynı zamanda ilham verici bir yönü olduğunu gösterdi. Kadınların girişimci olma yolunda karşılaştıkları engelleri anlatarak toplumsal farkındalık oluşmasına katkı sağladığımı düşünüyorum. Amacım hem kadınlara cesaret vermek hem de toplumda bu konuda daha olumlu ve destekleyici bir bakış açısı gelişmesine katkı sağlamaktı.

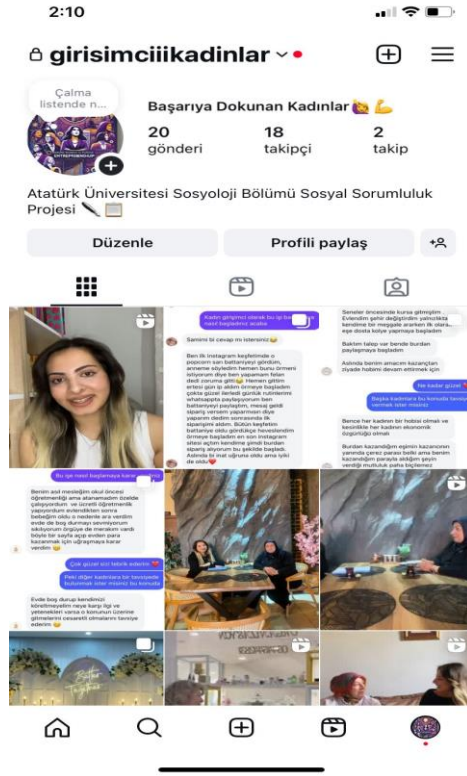
Kişisel Kazanımlar

Bu proje sayesinde hem kendimi geliştirme fırsatı buldum hem de girişimcilik alanına olan bakış açım değişti. Kadın girişimcilerle yaptığım röportajlar sayesinde, onların yaşadığı zorlukları ve başarıya giden yollarını yakından görmüş oldum. Bu bana cesaret verdi ve ileride kendi işimi kurma fikrini daha ciddi düşünmeye başladım. Ayrıca insanlarla iletişim kurma becerim gelişti. Sosyal medyada içerik üretmek, röportaj hazırlamak ve sunmak gibi süreçlerde sorumluluk alarak kendime olan güvenimi artırdım. Zaman yönetimi, araştırma yapma ve proje hazırlama konusunda da tecrübe kazandım. Bu proje, sadece akademik bir ödev değil, aynı zamanda bana ilham veren, bakış açımı genişleten ve yeni hedefler oluşturmama katkı sağlayan bir süreç oldu. Kendi potansiyelimi keşfetmem açısından benim için çok değerliydi.

Katılımcı Geri Dönüşleri

Röportaj yaptığım kadın girişimciler projeye olumlu tepkiler verdi. Kendi hikâyelerini paylaşabilmekten dolayı mutlu olduklarını söylediler. Bazıları, yaşadıkları zorlukları ve başarılarını anlatmanın kendilerine iyi geldiğini ifade etti. Ayrıca, deneyimlerinin başkalarına ilham verebileceğini bilmek onları motive etti. Sosyal medyada hikâyelerinin paylaşılması sayesinde kitlelere ulaştıklarını görmekten memnun kaldılar. Katılımcılar, böyle projelerin kadın girişimciliğinin görünürlüğünü artırmak için önemli olduğunu vurguladılar. Bu geri dönüşler, projenin değerini ve etkisini artırdı.

Proje Görselleri

Projenin Adı**Akran Zorbalığına Karşı Birlikteyiz; Küçük Kalplerde Büyük Cesaretler****Proje Yürütücüsü****Mesude ORAK****Projenin Odaklandığı
Toplumsal Sorun**

Bu proje kapsamında odaklandığım toplumsal sorun, ilköğretim çağındaki çocukların maruz kaldığı akran zorbalığıdır. Zorbalık, sadece bireysel bir problem değil; aynı zamanda sosyal ilişkiler ağı içinde gelişen, toplumun değer yargıları ve normlarıyla da şekillenen bir durumdur. Özellikle küçük yaş gruplarında çocuklar, karşılaştıkları olumsuz davranışların “zorbalık” olduğunu çoğu zaman bilmemekte ya da bu durumu dile getirmekten çekinmektedir. Gözlemlediğim kadarıyla birçok çocuk, kendine yönelik dışlayıcı ya da aşağılayıcı davranışları içselleştirmekte ve bununla tek başına baş etmeye çalışmaktadır. Bu durum, çocukların sosyal gelişimlerini olumsuz etkileyip, arkadaşlık ilişkilerinde güvensizlik yaratmakta ve zamanla kendilerini değersiz hissetmelerine neden olmaktadır. Ayrıca, bu sorunun yeterince görünür olmaması, zorbalığın sıradanlaştırılmasına yol açmakta, hatta kimi zaman okul ortamlarında “şakalaşma” gibi algılanarak normalleştirilmektedir. Zorbalığa maruz kalan çocukların yardım istemekten çekinmeleri ya da bunu utanılacak bir durum olarak görmeleri, bireysel travmaların yanı sıra toplumsal olarak da empati eksikliğini ve iletişim problemlerini ortaya koymaktadır. Sosyolojik açıdan bakıldığında, bu tür yapısal sorunların çözümü yalnızca bireysel farkındalıkla değil, toplumsal duyarlılıkla mümkündür. Ben de bu projede çocuklara zorbalığın ne olduğunu, nasıl fark edilebileceğini ve bu durumda ne yapmaları gerektiğini anlatmaya çalıştım.

Projenin Amacı ve Önemi

Bu projenin temel amacı, ilköğretim çağındaki çocuklara akran zorbalığının ne olduğunu anlatmak, onların bu konuda farkındalık kazanmalarını sağlamak ve yaşadıkları durumlara karşı sessiz kalmamaları gerektiğini göstermektir. Özellikle kırsal bölgelerde, çocukların zorbalığa maruz kaldığında bunu fark edememesi ya da ifade etmekten çekinmesi ciddi bir toplumsal sorundur. Bu nedenle proje, çocukların hem kendilerini hem de çevrelerini sorgulamalarına yardımcı olmayı hedeflemiştir. Zorbalığa uğrayan çocukların çoğu zaman içine kapanması, sosyal ilişkiler kurmakta zorlanması ve kendine olan güvenini kaybetmesi, yalnız bireysel değil toplumsal bir etki doğurur. Bu yüzden bu tür sorunların erken yaşta ele alınması son derece önemlidir. Proje kapsamında hazırlanan etkinlikler, hikâyeler ve dağıtılan mektup sayesinde çocukların empati kurmaları, zorbalığın yanlış bir davranış olduğunu anlamaları ve gerektiğinde yardım istemeleri teşvik edilmiştir. Sosyolojik olarak bakıldığında, bu tarz mikro düzeyde yapılan farkındalık çalışmaları, uzun vadede makro ölçekte sosyal dayanışma, güven ve saygı ortamının güçlenmesine katkı sağlar. Bu projeye hedefim, çocukların sadece bilgi sahibi olmaları değil, aynı zamanda kendilerine ve arkadaşlarına karşı daha bilinçli bireyler haline gelmeleridir.

Projenin Hedef Kitlesi

İlköğretim düzeyindeki öğrenciler

Uygulama

Projeye başlamadan önce konuyla ilgili bilgi sahibi olmak için çeşitli kaynaklar okudum. Akran zorbalığını doğru tanımlayabilmek ve çocuklara uygun bir dille anlatabilmek adına hem akademik hem uygulamalı içeriklere göz attım. Ardından, çocukların ilgisini çekecek görsellerden oluşan bir sunum hazırladım. Sunumu, kısa bir video ve zorbalığa uğrayan bir çocuğun ağzından yazdığım kurgusal bir mektupla destekledim. Uygulama yerini seçerken, ulaşılması daha

zor olan ve imkanları sınırlı köy okullarına öncelik verdim. Bu tür bölgelerdeki çocukların bu konulara erişimi daha az olduğu için, projenin etkisi daha anlamlı olacaktı. Bu amaçla bir köy okulu ile iletişime geçip, tarih belirledik. Sınıf ortamında çocuklara “Zorbalık nedir?”, “Empati ne demektir?”, “Zorbalıktan nasıl korunabiliriz?” gibi sorular üzerinden interaktif bir anlatım yaptım. Hikâye, soru-cevap, küçük bir tiyatro ve günlük örneklerle konuyu anlaşılır hale getirmeye çalıştım. Son olarak yazdığım mektubu bir öğrenci sınıfta sesli şekilde okudu, ardından diğer öğrencilere dağıttım. Bu yöntem sayesinde çocuklar konuyu daha derinden hissetti ve empati kurarak zorbalığın etkilerini daha iyi kavradı.

Proje Çıktıları ve Sosyal Etkisi

Projemin sonunda, öğrencilerin zorbalık kavramına karşı daha bilinçli hale geldiklerini gözlemledim. Etkinlik sırasında ve sonrasında çocuklar, zorbalığın sadece fiziksel değil; sözlü ve duygusal yönleriyle de var olabileceğini öğrendiler. Sunum, video ve mektup gibi araçlar sayesinde hem dikkatleri çekildi hem de konuyu daha iyi kavradılar. Hazırladığım mektubun çocuklarda özellikle duygusal bir etki yarattığını fark ettim. Mektubu dinledikten sonra bazı öğrenciler yaşadıkları benzer olayları paylaşmaya başladılar. Bu durum, projenin yalnızca bilgi verme değil, aynı zamanda çocuklara kendilerini ifade etme fırsatı sunduğunu gösterdi. Daha önce zorbalık yaşadıkları halde bunu dile getirmeyen öğrencilerin, konuşmaya başlaması en değerli sonuçlardan biriydi. Etkinlikten sonra öğretmenlerinin verdiği geri bildirimlerde, öğrencilerin birkaç gün boyunca konuyu kendi aralarında konuşmaya devam ettikleri ve birbirlerine karşı daha dikkatli davranmaya başladıkları belirtildi. Bu da projenin sınıf içi sosyal ilişkiler üzerinde kısa sürede olumlu bir etki yarattığını gösterdi. Genel olarak projenin çıktısı, çocuklarda farkındalık yaratmak, kendilerini daha güvende hissetmelerini sağlamak ve zorbalığa karşı nasıl tepki vereceklerini bilmelerine katkıda bulunmak oldu.

Kişisel Kazanımlar

Bu proje sayesinde çocuklarla iletişim kurmanın ne kadar dikkat ve özen gerektirdiğini fark ettim. Akran zorbalığı gibi önemli bir konuyu onların anlayacağı şekilde anlatmak hem sorumluluk duygumu artırdı hem de empati yetimi geliştirdi. Sahaya inip birebir gözlem yapmak, teorik bilginin pratiğe nasıl dönüştüğünü görmemi sağladı. Ayrıca sosyal sorumluluk bilincim güçlendi ve mesleki olarak çocuklarla çalışmak istediğime daha çok emin oldum.

Katılımcı Geri Dönüşleri

Etkinlik sonunda bazı öğrenciler yaşadıkları olayları paylaşarak zorbalığın farkında olmadıklarını söylediler. Mektubu dinledikten sonra “Ben de böyle hissetmişim” diyen çocuklar oldu. Öğretmen, öğrencilerin etkinlikten sonra kendi aralarında konuyu konuşmaya devam ettiklerini ve birbirlerine karşı daha dikkatli davrandıklarını belirtti. Bu geri bildirimler, projenin hem duygusal hem de davranışsal düzeyde etkili olduğunu gösterdi.

Proje Görselleri

Projenin Adı	Kendine 1 Dakika
Proje Yürütücüsü	Meva ATBAŞI
Projenin Odaklandığı Toplumsal Sorun	“Kendine 1 Dakika” projesi, günümüzün hızla artan ve yaygınlaşan tükenmişlik sorunu üzerine odaklanıyor. Tükenmişlik sadece bireysel bir problem değil, modern hayatın temelinde yatan neoliberal değerlerin durmaksızın hız, yüksek üretkenlik umutlarının bir neticesi olarak karşımıza çıkıyor. Toplumun bireyden sürekli performans göstermesini ve “yeterince iyi” olmasını istemesi, kişinin bedensel, zihinsel ve duygusal enerjisinin tükenmesine neden oluyor. Artık tükenmişlik iş ya da eğitim hayatıyla sınırlı kalmıyor. Evdeki sorumluluklar, sosyal ilişkiler, dijital dünya ve boş zamanlar da bu baskının etkisi altında. “Kendine 1 Dakika” projesi, bireylerin kendilerine ayırdıkları küçük molaların önemini vurgulayarak, öz bakımın bireysel bir tercih değil, toplumun ihtiyaç duyduğu bir durum olduğunu anlatmayı hedefliyor. Bu proje, kısa videolar ve mesajlarla bireylerin yalnız olmadığını göstermeyi amaçlıyor. Duyguların ve yaşanan zorlukların toplum tarafından da paylaşıldığını fark ettiriyor. Böylece tükenmişlik, sadece kişinin eksikliği değil, içinde yaşadığımız sistemin ortak bir sonucu olarak ele alınarak, bireysel iyileşme kolektif bir farkındalığa dönüşüyor.
Projenin Amacı ve Önemi	“Kendine 1 Dakika” projesi, günümüzün yoğun ve stresli yaşam temposunda bireylerin yaşadığı tükenmişlik haline dikkat çekmeyi hedefler. Bu proje, insanların kendileriyle bağ kurabilecekleri, sadece kısa ama etkili molalar vererek psikolojik ve duygusal iyiliklerini güçlendirmelerine destek olur. Projenin temel hedefi, bireylerde öz bakım alışkanlığını geliştirmek ve sosyal izolasyonun yarattığı yalnızlık duygusunu azaltmaktır. Günlük yaşamın temposunda bireylerin kendilerine ayıracakları birkaç dakikanın ruh sağlığı üzerindeki pozitif tesiri vurgulayarak, farkındalık yaratmayı amaçlar. Bunun için; motivasyonel kısa videolar, etkileyici cümleler ve bilgilendirici içeriklerle desteklenen iletişim kanalları kullanılır. Tükenmişlik yalnızca bireysel bir problem değil, aynı zamanda toplumun genel sağlığına ve üretkenliğine etki eden önemli bir sorundur. Başarı baskısı, sürekli dijital maruziyet ve artan sorumluluklar bireylerin ruhsal direncini zayıflatır. Bu bağlamda, “Kendine 1 Dakika” projesi, bireylerin kendilerine dönüp nefes almalarını sağlarken, daha sağlıklı ve dayanıklı bir toplumun oluşmasına katkıda bulunmayı amaçlar.
Projenin Hedef Kitlesi	Tükenmişlik sendromu yaşayan tüm bireyler
Uygulama	Proje için bir sosyal medya hesabı açıldı. Ve Hesap, proje amacını yansıtacak şekilde tasarlandı. Günlük motivasyonel içerikler, günaydın story’leri ve bilgilendirici içerikler hazırlandı. Takipçilerin ilgisini çekmek için günün mottosu, mini ödev story’leri paylaşıldı. Takipçilerime daha yararlı olabilmek adına bütün yaptığım şeyleri uygulamalı olarak profilimde gösterdim.
Proje Çıktıları ve	“Kendine 1 Dakika” projesi, sosyal platform aracılığıyla paylaşılan kısa videolar, motive edici mesajlar ve bilgilendirici içeriklerle geniş bir izleyici

Sosyal Etkisi

kitlesine ulaşmıştır. Projenin amacı, katılımcıların günlük hayatlarında kendilerine ayırdıkları zamanı fark etmelerini sağlamak ve öz bakım alışkanlıklarını güçlendirmektir. Katılımcılardan alınan geri dönüşler, projenin yalnızlık duygusunu hafifletme, duygusal destek sağlama ve tükenmişlik konusunda bilinç oluşturma konularında olumlu etkiler yarattığını göstermektedir. Bu etkiler sadece bireysel seviyede kalmamış, aynı zamanda toplumsal duyarlılık, empati ve dayanışma kültürünün gelişmesine de katkıda bulunmuştur. Tükenmişliğin sadece kişisel bir sorun olmadığı, toplumsal şartların da bu durumu etkilediği anlayışı, katılımcıların yaşadıkları zorlukları daha geniş bir açıdan değerlendirmelerine yardımcı olmuştur. Sonuç olarak, “Kendine 1 Dakika” hem bireysel ruh sağlığını destekleyen hem de toplumsal farkındalığı artıran önemli bir sosyal sorumluluk girişimi olmuştur.

Kişisel Kazanımlar

“Kendine 1 Dakika” projesi süresince hem bireysel anlamda hem de toplumsal farkındalık düzeyinde önemli gelişmeler yaşadım. Tükenmişlik sendromunu sosyal bilimler perspektifinden değerlendirmek, toplumsal sorunlara karşı bakış açımı genişletti. Proje kapsamında içerik üretimi, dijital platformlarda iletişim kurma, hedef kitleyi anlama ve sosyal medya yönetimi gibi alanlarda deneyim kazandım. Dahası zaman yönetimi planlama ve projenin sürekliliğini sağlama konularında yetkinliğimi artırdım. Bireylerin duygusal dünyasına dokunmanın, toplumsal bilinci artırmadaki gücünü gözlemleme fırsatı buldum. Bu süreç, sosyal sorumluluk anlayışımı pekiştirirken kişisel gelişimime de olumlu katkılar sağladı.

Katılımcı Geri Dönüşleri

“Kendine 1 Dakika” projesine katılan kişiler, günlük hayatlarında farkındalık kazanarak kendilerine kısa molalar verme alışkanlığı geliştirdiklerini belirttiler. Paylaşılan kısa videoların moral ve motivasyon üzerinde olumlu etkileri olduğu, gün içinde dinlenmeyi hatırlatmada faydalı bulunduğu yönünde görüşler aktarıldı. “Kendime zaman ayırmanın gerekliliğini ve önemini anladım” ile “Bu proje sayesinde yalnız olmadığımı hissettim” gibi yorumlar, projenin katılımcılara duygusal destek sunduğunu ortaya koydu. İçeriklerin sade ve anlaşılır olması, beğenilen diğer bir unsur oldu. Bu geri dönüşler, projenin toplumda olumlu karşılık bulduğunu göstermektedir.

Projenin Adı	Kadınlara Dijital Okuryazarlık
Proje Yürütücüsü	Nuran Aslıhan DAĞÇİÇEĞİ
Projenin Odaklandığı Toplumsal Sorun	Kadınlara yönelik verilen dijital okuryazarlık eğitimi, günümüz bilgi toplumunda dijital uçurumun (digital divide) toplumsal cinsiyet boyutuna odaklanarak önemli bir toplumsal sorununa müdahale etmeyi amaçlamaktadır. Dijital uçurum kavramı yalnızca teknolojik altyapıya erişimdeki farklılıkları değil, aynı zamanda dijital becerileri kazanma ve kullanabilme olanaklarını da içerir. Bu bağlamda kadınlar, özellikle kırsal bölgelerde, düşük gelirli kesimlerde ya da geleneksel toplumsal cinsiyet rollerinin baskın olduğu çevrelerde, dijital dünyaya daha sınırlı biçimde katılabilmektedir. Toplumsal cinsiyet rolleri nedeniyle kadınların eğitime, istihdama ve teknolojiye erişimi tarihsel olarak daha sınırlı olmuştur. Bu durum onların dijital alanlarda görünürlüğünü azaltmıştır. Bilgiye ulaşamamak ve dijital hizmetleri etkin kullanamamak, kadınların bireysel güçlenmesini engellemekte, kamusal alana katılımlarını sınırlamakta ve dijital vatandaşlık haklarından yararlanmalarını zorlaştırmaktadır.
Projenin Amacı ve Önemi	Kadınlara yönelik yürüttüğümüz dijital okuryazarlık eğitimi projesi, özellikle sosyal dışlanma riski taşıyan kadınların bilgi teknolojilerine erişimini artırmak, dijital beceriler kazanmalarını sağlamak ve onların toplumsal yaşama aktif katılımını desteklemek amacıyla planlanmıştır. Aile, Sosyal Dayanışma ve Yardımlaşma Kurumu gibi toplumun dezavantajlı gruplarına yönelik sosyal hizmetler sunan bir kurumda bu sunumu gerçekleştirmiş olmak, projenin hedef kitlesiyle olan doğrudan bağını daha da anlamlı kılmıştır. Projemiz, teknolojik gelişmelere uyum sağlamakta güçlük çeken kadınların; dijital platformlara erişim, e-devlet uygulamalarını kullanma, çevrimiçi bilgi arama, temel internet güvenliği gibi konularda bilinçlenmelerini sağlayarak bireysel kapasitelerini güçlendirmeyi hedeflemiştir. Aynı zamanda, kadınların dijital alanda daha görünür ve aktif hale gelmesiyle birlikte toplumsal cinsiyet temelli fırsat eşitsizliklerinin azaltılmasına da katkı sağlamıştır.
Projenin Hedef Kitlesi	Aile Destek Eğitim Merkezindeki Kadınlar
Uygulama	Öncelikle" dijital okuryazarlık nedir ve hangi alanları kapsar?" onu araştırdım. Bu konuyu neye uyarlayabileceğimi, daha faydalı olabileceğini buldum. Orta -alt gelirli ailelerin dijital beceriler kazanarak toplumsal yaşama daha aktif katılımlarını hedeflediğim çalışmamda dijital dünyanın içeriklerine dikkat çekerek bilinçlendirme yapmak aynı zamanda dijital araçların etkin kullanımının siber zorbalık ile dijital dolandırıcılık gibi kilit konularda bilgilendirme yapmayı amaçladım aileye destek eğitim merkezinde bir buçuk saatlik bir sunum yaptım.
Proje Çıktıları ve Sosyal Etkisi	Eğitime 35-55 yaş aralığında toplam 28 kadın katılmıştır. 1 saatlik yoğunlaştırılmış oturumda, katılımcılara sosyal medya kullanımı, dijital güvenlik ve dijital ayak izi konularında temel eğitim verilmiştir. Eğitim öncesinde dijital okuryazarlık, katılımcıların çoğu tarafından sadece sosyal medya kullanımıyla özdeşleştirilirken, eğitim sonunda bu bakış açısı güvenlik, gizlilik ve bilinçli dijital varlık oluşturma boyutlarını kapsayacak şekilde genişlemiştir. Katılımcıların tamamının WhatsApp veri gizliliği ayarları gözden geçirilmiş ve uygulamalı olarak korunma adımları gösterilmiştir. "Dijital ayak izi" kavramı ilk kez öğrenilmiş, çevrim içi davranışların kalıcılığı ve izlenebilirliği konusunda farkındalık kazanılmıştır. Eğitim sonunda alınan

sözlü geri bildirimlere göre, katılımcıların dijital ortamlardaki güvenlik ve bilinç düzeylerinde anlamlı bir artış sağlanmıştır.

Kişisel Kazanımlar

Bu proje sayesinde, toplumsal fayda üretme motivasyonum güçlenirken, sosyal sorumluluk bilincim daha derinleşti. Farklı yaş grubundaki bireylere dijital beceriler kazandırma sürecinde, etkili iletişim kurma, anlatım dili geliştirme ve empati kurma yönlerimi önemli ölçüde geliştirdim. Katılımcıların dijital dünyaya dair önyargılarını ve çekincelerini gördükçe, dijital eşitsizliklerin toplumsal etkilerini saha düzeyinde gözlemleme fırsatı buldum. Eğitim sırasında verilen geri bildirimler, benim için hem kişisel hem akademik gelişim açısından güçlü bir motivasyon kaynağı oldu. Proje süreci, ileride dijital okuryazarlık, toplumsal cinsiyet eşitliği ve erişilebilirlik alanlarında daha kapsamlı çalışmalar yapma isteğimi pekiştirdi.

Katılımcı Geri Dönüşleri

Katılımcılar, eğitimin ardından internet üzerinde nasıl daha güvende kalabileceklerini öğrendiklerini ifade ettiler. Özellikle sosyal medya ve mesajlaşma uygulamalarında kişisel bilgilerini koruma konusunda bilinçlendiklerini belirttiler. Bilinçli alışveriş yapma, sahte link ve dolandırıcılık risklerini ayırt etme konusunda kazandıkları farkındalık, onların en çok değer verdikleri kazanımlardan biri oldu. Ayrıca, öğrendikleri bilgileri yalnızca kendileri için değil, çocuklarına ve eşlerine de aktaracaklarını dile getirdiler. Böylece eğitimin aile içinde zincirleme bir etki yaratacağını söylemeleri, projenin sürdürülebilir etkisini ortaya koydu

Proje Görselleri

Geliştirme Önerileri

- Medya okur yazarlığı derslerinin yaygınlaştırılması
- Aile içi medya farkındalığı
- Bilgi doğrulama araçlarının tanıtılması (örneğin: Teyit.org, Doğruluk Payı)
- Eleştirel düşünce eğitiminin güçlendirilmesi

Slayt 2/18

Dijital Medya Okur Yazarlığı Nedir?

Dijital medyada sunulan içerikleri anlamak, değerlendirmek, sorgulamak ve doğru kullanma becerisidir.

Hem tüketici hem de üretici olarak bilinçli olmak demektir.

Veri işleme nedir? Hangi veriler işlenir?

Veri işleme, verilerin toplanması ve anlamlı kullanılmasıdır. Bilgiye dönüştürülmesi sürecidir. Bugün pek çok firma, marka ya da hizmet sağlayıcı, çeşitli sebepler ile kullanıcıların verilerini işleme ihtiyacı duymakta. Enjeksiyede veriler üzerinde işler yapılır.

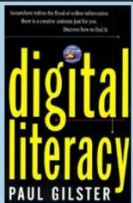
- Ad Soyad
- Yaş
- Cinsiyet
- Gelişim durumu
- Medeni durum
- Eğitim ve kariyer bilgileri
- Adres, telefon gibi iletişim bilgileri
- Kullanılan araçların marka ya da modelleri
- Sık kullanılan uygulamalar ve tercih edilen işletim sistemleri
- Alışkanlıklar, hobiler vs.
- Alışveriş bilgileri, tercih edilen markalar
- Ziyaret edilen siteler, kullanılan uygulamalar vs.

Dijital medya okuryazarlığı yeni iletişim, paylaşım teknolojilerinin ve ortamların niteliklerini kavramak, kültürel özelliklerini bilmek ve yeni medya diline hakim olmak olarak da tanımlanabilir.

Dijital okuryazarlık kavramı ilk olarak 1997 yılında Paul Gilster'ın yazdığı aynı adı taşıyan kitapla ortaya çıkmıştır. Kitapta dijital okuryazarlık, dijital ortamda sunulan bilgiyi farklı şekillerde anlayıp kullanabilme becerisi olarak ifade edilmektedir.

Aynı zamanda bilgiyi işlemeyi, tutmayı ve aktarmayı da bilmek ve yapabilmek gerekir.

Projenin Adı	Dijital Taciz
Proje Yürütücüsü	Sedanur BİNİCİ
Projenin Odaklandığı Toplumsal Sorun	Mahremiyetin İhlali: Kişisel verilerin izinsiz paylaşılması, gizli çekimlerin yayılması gibi durumlar bireylerin mahremiyet hakkının ihlaline yol açar. Şiddetin Normalleştirilmesi: Dijital ortamda yapılan taciz ve tehditler, özellikle anonimlik üzerinden kolaylaştığı için şiddetin sıradanlaştırılmasına neden olur. Hukuki yetersizlikler ve bilinç eksikliği: Dijital taciz ile ilgili yasaların yetersiz kalması ya da uygulanmaması, mağdurların adalet arayışını zorlaştırır. Aynı zamanda bireylerin dijital haklar konusunda yeterince bilinçli olmaması da bu sorunu artırır. Toplumsal duyarsızlık ve mağduru suçlama: Toplumun dijital taciz olaylarına kayıtsız kalması ya da mağduru suçlaması, bu davranışların sürmesine zemin hazırlar.
Projenin Amacı ve Önemi	Artan dijital şiddet vakalarında dikkat çekmek: Gelişen teknolojiyle birlikte dijital taciz giderek yaygınlaşan ve ciddi sonuçlara yol açan bir toplumsal sorun haline gelmiştir. Toplumsal bilinç oluşturmak: Dijital çoğu zaman küçümseyen ya da yeterince ciddiye alınmayan bir konudur. Proje sayesinde kamuoyunun bu konuda duyarlılığı artırılır. Mağdurların sesini duyurmak : Tacize uğrayan bireylerin yaşadıkları deneyimler görünür hale getirilerek yalnız olmadıkları mesajı verilir.
Projenin Hedef Kitlesi	Üniversite öğrencileri
Uygulama	Konuyla ilgili literatür taraması yapılarak bilgi alt yapısı oluşturuldu. Projenin amacı, hedef kitlesi ve kapsamı belirlendi. Bu projede üniversite öğrencileri baz alınarak çalışıldı. Dijital taciz türleri, örnek olaylar ve hukuki bilgiler toplandı. Sunum gibi farkındalık materyalleri hazırlandı. Dil sade, mesajlar net ve dikkat çekici olacak şekilde düzenlendi. Katılımcıların projeye aktif katılımı teşvik edildi. Projenin etkisi, güçlü ve geliştirilmesi gereken yerleri analiz edildi. Son olarak projenin raporu hazırlandı.
Proje Çıktıları ve Sosyal Etkisi	Proje çıktıları; Katılımcılara dijital tacizine ne olduğu, nasıl tanımlanacağı, hangi davranışların taciz kapsamına girdiği ve nasıl müdahale edilmesi gerektiği konusunda bilgilendirme yapıldı. Bunun için afiş hazırlandı. Tacize uğrayan bireylerin başvurabilecekleri yasal ve psikolojik destek birimleri daha görünür hale getirildi.

Sosyal etkisi;

Proje sayesinde hem dijital alanlardaki görünmez taciz biçimleri görünür hale geldi, hem de bu konunun bir “gençlik sorunu”, “kadın sorunu” ya da “bireysel sorun” değil toplumsal sorun olduğu vurgulandı. Sessiz kalanların ses bulması sağlandı. Yasal bilinçlendirme arttı.

Kişisel Kazanımlar

Dijital farkındalığım arttı.
Sınırlarımı çizmeyi öğrendim.
Destek istemekten çekinmemeyi öğrendim.
Kendime güvenim arttı.
Toplumsal bilinç kazandım.
Hukuki haklarım konusunda bilgi sahibi oldum.

Katılımcı Geri Dönüşleri

Son dönemde yaşanan dijital taciz ile ilgili deneyimlerin paylaşılması katılımcılarda durumun ciddiyetinin daha da anamlanmasına, ciddiyetle ele alınmasını görmek daha güvende hissettirdiğini dile getirdiler. Destek ve yönlendirme sağladınız için teşekkür ederiz gibi geri dönüşler aldık.

DİJİTAL TACİZ NEDİR?

Dijital platformlar ve sosyal mecraları aracılığıyla rahatsız etme eylemidir.

NASIL KORUNURUZ?

- Zorbayı engelleyin ve hesabı şikayet edin.
- Ortak ağlardaki hesaplardan çıkış yapın.
- Karşılık vermeyin.
- Kişisel bilgilerinizi paylaşmayın.
- Kanıtları silmeyin.

Projenin Adı

İyilik Kartları

Proje Yürütücüsü

Semanur GÜMÜŞ

Projenin Odaklandığı Toplumsal Sorun

Günümüz toplumunda artan umutsuzluk, yalnızlık ve sosyal kopukluk sorunlarına dikkat çekmektedir. İnsanlar, yoğun yaşam temposu ve bireyselleşmenin etkisiyle birbirlerine karşı duyarsızlaşmakta, küçük bir tebessüm ya da iyi bir sözün değerini unutmaktadır. Özellikle gençler ve arasında duygusal yalnızlık artmaktadır. Bu durum, toplumda empati eksikliği ve sosyal dayanışmanın zayıflamasına neden olmaktadır. İyilik kartları projesi, bireyler arasında olumlu bağlar kurmayı, küçük jestlerle büyük etkiler yaratmayı ve toplumsal moral düzeyini artırmayı hedeflemektedir. Modern yaşamın getirdiği yoğun tempo, dijitalleşme ve bireyselleşme, insanlar arasındaki yüz yüze iletişimi azaltmıştır. Toplumda giderek artan umutsuzluk, moral bozukluğu ve güvensizlik ortamı, küçük bir iyiliğin bile büyük bir fark yaratabileceğini göstermektedir. Bu nedenle proje, pozitif mesajlarla insanları mutlu etmeyi ve sosyal bağları güçlendirmeyi amaçlamaktadır.

Projenin Amacı ve Önemi

İyilik Kartları Projesi toplumda giderek azalan empati, moral desteği ve sosyal bağları güçlendirmektir. Günümüzde insanlar, yoğun yaşam temposu, dijital ekranlara bağımlılık ve bireyselleşme gibi nedenlerle çevresindekilere karşı duyarsızlaşmakta; küçük bir tebessüm ya da motive edici bir sözün gücünü unutmaktadır. Bu proje, basit ama etkili bir yöntemle insanların kalbine dokunmayı hedeflemektedir. El emeğiyle hazırlanan kartlar, içerdikleri olumlu ve motive edici mesajlarla, bir başkasının gününü güzelleştirmeyi ve iyilik zincirleri başlatmayı amaçlar. İnsanlar arasındaki en güçlü bağ, samimi bir sözle, yürekten gelen bir mesajla kurulabilir. İyilik Kartları Projesi, umut, sevgi ve anlayış gibi değerleri hatırlatarak toplumsal dayanışmayı ve moral gücünü artırmayı hedeflemektedir. İyilik Kartları Projesi'nin amacı, insanlar arasında azalan sevgi, anlayış ve sosyal etkileşimi canlandırmaktır. Bir kişinin yüzünü güldüren birkaç kelime, hem o gününü hem de hayata bakışını olumlu yönde etkileyebilir. Aynı zamanda paylaşmanın, düşünmenin ve iyilik yapmanın yalnızca maddi değil; sözle, duyguyla ve küçük jestlerle de mümkün olduğunu hatırlatır. Bu nedenle İyilik Kartları, sadece birer mesaj değil, aynı zamanda toplumsal dayanışmayı, umut ve pozitif enerjiyi yaymayı sağlayan bir araç olarak büyük önem taşımaktadır. Küçük bir dokunuş, büyük değişimlere kapı aralayabilir.

Projenin Hedef Kitlesi

Projenin hedef kitlesi, yoğun akademik tempoda zaman zaman motivasyona ve moral desteğine ihtiyaç duyan üniversite öğrencileridir.

Uygulama

1. Adım insanların gününü güzelleştirecek küçük ama anlamlı bir şey yapma fikri ile yola çıktım. İyilik kartları hazırlamak istedim.
2. Kartların her birine insanlara dokunacak küçük birer cümle yazdım.
3. Tasarımını kendim yaparak baskıya hazır hale getirdim. Tamamlayıp basımını gerçekleştirdim.
4. İyilik kartlarını kampüste dağıttım ve insanların kartlara verdikleri tepkileri videoya çektim bazı anları ise fotoğrafladım.

Proje Çıktıları ve Sosyal Etkisi

İyilik Kartı Projesi ile çevremdeki insanlara küçük ama anlamlı iyilikler ulaştırmayı başardım. Hazırladığım kartlar sayesinde hem karşımdaki kişileri mutlu ettim hem de iyilik yapmanın içimde oluşturduğu güzel duyguları yaşadım. Kartlar aracılığıyla yapılan bu iyilikler, insanlarda sürpriz bir mutluluk yarattı. Bu süreç sonunda,

insanların iyi niyetle yapılan en küçük şeylerden bile ne kadar mutlu olabileceğini gördüm. Proje, hem kişisel gelişimime katkı sağladı hem de çevremde olumlu bir etki bıraktı. Projenin sosyal etkisi ise oldukça güçlü oldu. İnsanlar arasında empati, dayanışma ve yardımlaşma duyguları arttı. Katılımcılar, iyilik yapmanın hem kendilerine hem de başkalarına nasıl iyi geldiğini fark etti. Toplumda pozitif bir hava oluştu, insanlar daha çok gülümsemeye ve çevresine daha duyarlı olmaya başladı. Kısacası, küçük bir kartla başlayan bu hareket, büyük bir sosyal farkındalık yarattı.

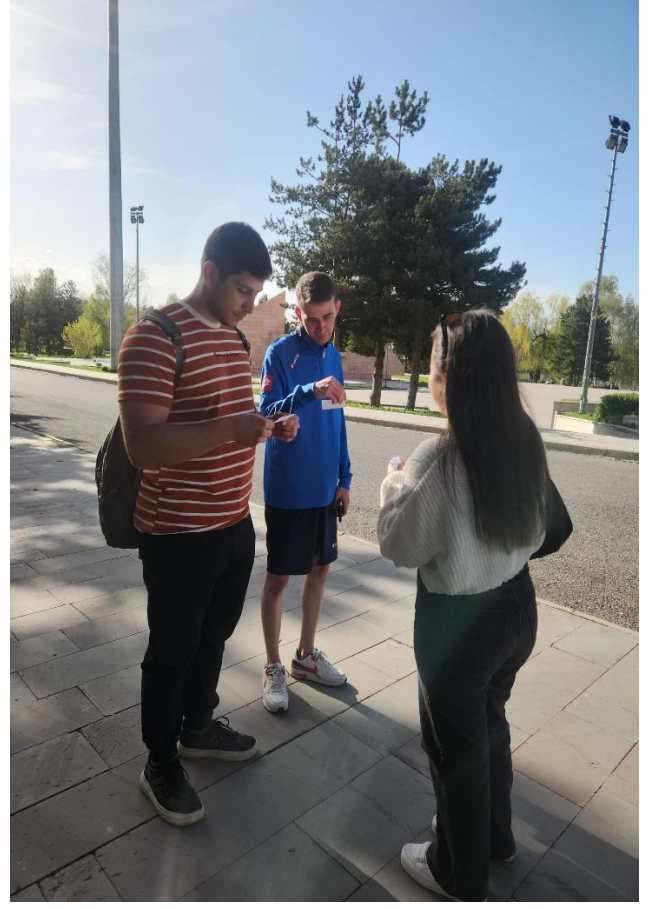
Kişisel Kazanımlar

İyilik Kartı projesi benim için hem anlamlı hem de öğretici bir deneyim oldu. Bu proje sayesinde iyilik yapmanın ne kadar etkili ve değerli olduğunu fark ettim. Küçük bir davranışın bile bir insanın gününü güzelleştirebileceğini görmek beni çok mutlu etti. Başkalarının yüzünde bir tebessüm oluşturmanın, aslında benim iç dünyamda da olumlu etkiler bıraktığını hissettim. Bu süreçte sadece çevreme değil, kendime de iyilik yapmış oldum. Yardım etmeyi, paylaşmayı ve empati kurmayı daha iyi öğrendim. Bu yönüm gelişince insanlarla olan ilişkilerimde de daha anlayışlı, sabırlı ve saygılı biri olmaya başladım.

Katılımcı Geri Dönüşleri

İyilik Kartı projesine katılan bazı kişilerden güzel ve anlamlı geri dönüşler aldım. Katılımcılar küçük bir iyiliğin insanlar üzerinde ne kadar büyük etkiler yaratabildiğini bu proje sayesinde fark ettiğini belirtti. Kartları alan kişilerin mutluluğu ve şaşkınlığı, projeye katılanların da duygusal olarak tatmin olmasını sağladı. Bazı katılımcılar ilk defa böyle bir sosyal sorumluluk çalışmasında yer aldıklarını ve bu deneyimin kendilerinde olumlu duygu yarattıklarını belirtti. Özellikle iyilik yaparken karşılaştıkları samimi tepkilerin onları çok mutlu ettiğini belirttiler. “İyilik yapmanın bu kadar kolay ve etkili olacağını düşünmemiştim” diyen katılımcılarda oldu. Bu olumlu geri bildirimler, projenin amacına ulaştığını ve katılımcılarda kalıcı bir iz bıraktığını gösteriyor.

Proje Görselleri

"Günün çok güzel geçsin! Bunu başkasına da dile."

Yüzünden gülümsemeyi hiç eksik etme.

Projenin Adı	Epilepsi Hastalarına Yerinde ve Doğru Müdahale Edilmesi
Proje Yürütücüsü	Songül YILDIZ
Projenin Odaklandığı Toplumsal Sorun	Projede ilk odaklanılan sorun; toplumda var olan bilinç eksikliği ve bunun beraberinde gelen etiketlemedir. Çünkü epilepsi gibi nörolojik hastalıklarda gösterilen toplumsal tavır, hastanın yaşam kalitesinde belirleyici rol oynamaktadır. Türkiye’de ve pek çok toplumda epilepsi, hala ciddi oranda bilgi eksikliği, yanlış inanışlar ve önyargılarla çevrili bir hastalık olarak karşımıza çıkmaktadır(Köktürk, 2019). Bu konuda, Ulrich Beck’in “risk toplumu” kavramı önemli olup bilgi eksikliğinin bireyi görünmez tehlikelerle bir arada bıraktığında, doğru bilgi artık toplum için zorunlu hale gelmiştir, ifadelerini belirtir. Epilepside doğru müdahale, bireysel bir sorumluluk değil kolektif bir bilinç meselesidir. Diğer bir sorun ise bu hastalığa sahip kişilerin, iş hayatında eğitim hayatında vb. toplumsal ortamlarda uyum sürecinde ki zorluktur, çünkü hasta kişilerin, normal kişilere göre daha esnek çalışma koşullarının olması gerekiyor. Bu hastalığa sosyolojik boyutta bakacak olursak, bazı sosyologlar hasta insanların toplumun dışına nasıl çıkarıldığı ile ilgili söylemleri vardır. Örneğin; en önemli isimlerden biri Goffman’ın damgalama teorisi, hastaların damgalanarak nasıl toplum dışına çıkarıldığının örneğidir. Foucault’un beden ve iktidar kavramı örnek gösterilebilir. Burada normal dışı bedenleri tıbbi söylemler adı altında kontrol edip, yönetmektedir. Toparlayacak olursak projenin odaklandığı sorunlar kısaca şu şekildedir: Bilinç eksikliği, damglama ve bilgisizliktir.
Projenin Amacı ve Önemi	Projenin amacı: Toplumda var olan bilgisizliği ve bilinç eksikliğini azaltıp, kriz anında hastalara nasıl müdahale edilip ve nasıl müdahale edilmeyeceğini göstermeye çalışmaktır, bu sayede kriz anında hastanın ağır yaralanmasını engellemek. Ayrıca toplumda ki damgalama, etiketleme ve toplumsal normların dışına çıkarılmasını engellemeye çalışmaktır. İş hayatında, toplumsal ortamlarda bu hastalara daha esnek koşullar sunulması için, konunun gün yüzüne çıkarılmasını sağlamak. Sağlık okuryazarlığı düzeyinin yükseltilmesine katkıda bulunmak. Hastaları topluma kazandırıp, özgüvenlerini yükseltmeye çalışmak. Projenin önemi: Toplumsal normların sağlıklı işleyebilmesi, toplumda ki bireyler arasında dayanışmayı ve bilgi paylaşımını artırmakla mümkündür. Epilepsi hastaları toplumun görünmez bir kesimini oluşturmaktadır, çünkü her an kriz geçirme korkusu ile toplumsal yaşamdan geri durmaktadırlar. Bu proje sadece sağlık temmeli bir proje değildir, aynı zamanda toplumsal normların sağlıklı işleyebilmesi için hem hastaların hemde toplumun diğer bireyleri uyum içerisinde anlayışlı bir şekilde yaşamaları gerekmektedir. Diğer önemli noktalar ise toplumda hastalıkları normalleştirip, bireylerin damgalamalarını azaltmak, onların da tıpkı bizler gibi olduğunun farkına varmak. Son olarak, epilepsiye dair yanlış algıları, (akıl hastası, cin çarpmış, tehlikeli) ortadan kaldırmak.
Projenin Hedef Kitlesi	Toplumun tüm kesimini ilgilendiren bir projedir.
Uygulama	Projeye ilk başlarken, epilepsi hastalığının ne olduğunu ve nasıl kriz geçirdiğini, kriz esnasında ki yaşadığı zorlukları araştırdım. Bu hastalığa sahip bireylerin toplumda yaşadığı zorlukları tespit ederek yapılması gerekenleri araştırdım. Hastalığın sosyolojik boyutunu okuyup yazdım. Toplumda insanların dikkatini çekmesi için afiş hazırlayıp görünür yerlere astım

Proje Çıktıları ve Sosyal Etkisi

Projenin çıktıları afiş şeklinde olup, okullarda ve yurtlarda panolara asıldı. Bu sayede insanlar, bu afişlere bakıp bilgi edinebilecek ve epilepsi krizi anında neler yapılması gerektiğini bileceklerdir ve neler yapılmaması gerektiğini bileceklerdir. Projenin ilk ve bence en önemli sosyal etkisi, kriz anında nasıl doğru müdahale edilir bunu bilmektir. Bu beceri, doğrudan hayat kurtarıcı etki yaratabilir ve hastada tehlikeli bir durum oluşmasını engeller ve kalıcı hasar oluşmasını da engeller. Toplumsal dışlanmanın azaltılmasını sağlar, hastaları farklı veya tehlikeli olarak algılamının dışına çıkarıp damgalamayı azaltır ve onları topluma entegre eder. Bununla birlikte toplumda sağlık alanında var olan okuma yazma düzeyini arttırabilir. Ayrıca insanların birbirine yardım etmesi sosyal dayanışma kültürünü artırır. Durkheim'in " organik dayanışma" kavramının doğrultusunda bireyler farklı rollerde fakat ortak bir amaç doğrultusunda hareket edebilirler. Ve hazırlamış olduğum afişler toplum için kalıcı bilgi kaynağı oluşturabilir. Çünkü her daim göz önünde bulunmaktadır. Kriz anında hayat kurtarmanın bilincinin artması ile birlikte toplumda ki kişiler artık kriz anında daha rahat olup, müdahaleyi doğru yapabilecekler. Toplumda var olan alığın dönüşümünde de etkili rol oynamaktadır. Şöyle ki; bu hastalığa cin çarpmış gibi söylömler ortadan kalkabilir.

Kişisel Kazanımlar

Bu projeye başlamadan önce bende epilepsi hastalığını tam olarak bilmemekle beraber nasıl müdahale edileceğini hiç bilmiyordum. Şimdi ise kriz esnasında kişiye rahat bir şekilde doğru müdahale edebilirim. Toplumda hastaları hiçbir zaman damgalamadım ve bu projeden sonra da damgalamam

Katılımcı Geri Dönüşleri

Proje henüz katılımcı ile etkileşime girmemiştir. Fakat epilepsi hastası insanlar bu projeyi beğendiklerini ve farkındalık oluşturmak adına yaratıcı olduğunu düşünmektedirler.

Proje Görselleri

KAYNAKLAR

- Köktürk, F. (2019). "Epilepsi ve Toplum: Mitler ve Gerçekler." *Türk Nöroloji Dergisi*, 25(3), 157–163.
- .Aydın, E., & Karahan, S. (2020). "İlk Yardım Bilgi Düzeyinin Artırılmasında Toplumsal Eğitimlerin Etkisi." *Sağlık Bilimleri ve Meslekleri Dergisi*, 7(3), 215–224.

Projenin Adı**Roller Değişince****Proje Yürütücüsü****Şevval DEMİRTAŞ****Projenin Odaklandığı
Toplumsal Sorun**

Proje, engelli bireylerin toplumsal hayatta karşılaştıkları çok boyutlu engellerin anlaşılmasına odaklanan, deneysel bir farkındalık yaratma girişimidir. Modern toplumların idealleştirdiği eşitlik ve katılım söylemine rağmen, engelli bireylerin sosyal, ekonomik, kültürel yaşama tam ve etkin katılımı çeşitli yapısal ve sosyal bariyerler nedeniyle sıklıkla sekteye uğramaktadır. Bu proje, katılımcılara geçici süreliğine engellilik deneyimini yaşatarak, bu bariyerlerin somut etkilerini gözlemlene ve içselleştirme imkanı sunmaktadır Roller aracılığıyla, görme engeli ve hareket kısıtlılığı gibi farklı engel türlerinin bireylerin günlük pratiklerini nasıl dönüştürdüğü, sosyal etkileşimlerini nasıl sınırladığı, temel ihtiyaçlarını karşılama süreçlerini ne denli zorlaştırdığı deneyimlenmektedir. Gözleri bağlı alışveriş yapma, yurt odasını bulma gibi basit görünen eylemlerin dahi, görme engeli olan bireyler için önemli birer mücadeleye dönüştüğü açığa çıkmaktadır. Benzer şekilde, elleri kullanmadan resim çizme rolü, hareket kısıtlılığının yaratabileceği yaratıcılık ve ifade özgürlüğü üzerindeki potansiyel kısıtlamaları gözler önüne sermektedir. Proje, engelli bireylere yönelik derinlemesine yerleşmiş olan bilgi eksikliği, önyargılar ve dolayısıyla empati yoksunluğu sorununa doğrudan müdahale etmesinde yatmaktadır. Çoğu sağlıklı birey, engelliliğin yalnızca tıbbi bir durum olmanın ötesinde, bireyin toplumsal katılımını engelleyen çevresel ve sosyal faktörlerle iç içe geçmiş karmaşık bir olgu olduğunu yeterince kavrayamamaktadır. Bu durum, ayrımcı uygulamaların sürmesine, erişilebilirlik standartlarının yetersiz kalmasına ve sonuç olarak engelli bireylerin toplumsal hayata aktif ve eşit katılımının önünde aşılması güç engellerin varlığını devam ettirmesine neden olmaktadır. Bu proje, deneyimsel öğrenme yoluyla bu olumsuz döngüyü kırmayı ve katılımcılarda daha gerçekçi bir farkındalık ve içten bir empati duygusu geliştirmeyi amaçlamaktadır. Nihai hedef, engelli bireylerin yaşadığı zorluklara karşı toplumsal duyarlılığın artması ve daha kapsayıcı, adil bir toplum yapısının inşasına katkıda bulunmaktır. proje, erişilebilirlik sorunları, iletişim ve bilgiye erişimdeki engeller, empati eksikliği ve önyargılar ile toplumsal katılımın önündeki psikolojik ve sosyal engeller gibi engelli bireylerin karşılaştığı çok katmanlı sorunlara dikkat çekerek önemli bir toplumsal ihtiyaca cevap vermektedir. Bu tür deneyimsel öğrenme yöntemleri, farkındalığı artırma ve daha kapsayıcı bir toplum vizyonunu destekleme potansiyeli taşımaktadır.

**Projenin Amacı ve
Önemi**

Bu projenin temel amacı, sağlıklı bireylerin geçici bir süreliğine engellilik deneyimini yaşamalarını sağlayarak, engelli bireylerin günlük hayatta karşılaştıkları zorluklara dair derinlemesine bir farkındalık ve empati geliştirmektir. Gözleri bağlı alışveriş yapma, yurt odasını bulma ve elleri kullanmadan resim çizme gibi roller aracılığıyla katılımcıların, görme engeli ve hareket kısıtlılığı gibi farklı engel türlerinin bireylerin yaşamlarını nasıl etkilediğini doğrudan deneyimlemeleri hedeflenmektedir. Bu sayede, engelliliğin yalnızca tıbbi bir durum olmanın ötesinde, bireyin toplumsal katılımını kısıtlayan çevresel ve sosyal engellerle iç içe geçmiş karmaşık bir olgu olduğu bilincinin yaygınlaşması amaçlanmaktadır. Projenin önemi ise çok yönlüdür. İlk olarak, deneyimsel öğrenme yoluyla katılımcılarda kalıcı bir davranış değişikliği ve duyarlılık oluşturma potansiyeline sahiptir. Soyut bilgiler yerine somut yaşantılar sunarak, engelli bireylere yönelik önyargıların azalmasına ve daha kapsayıcı bir bakış açısının gelişmesine katkıda bulunur. İkinci olarak, projenin sonuçları, engelli

bireylerin ihtiyaçlarına yönelik daha bilinçli politikaların ve uygulamaların geliştirilmesi için önemli bir girdi sağlayabilir. Katılımcıların deneyimleri ve geri bildirimleri, erişilebilirlik standartlarının iyileştirilmesi, iletişim engellerinin aşılması ve toplumsal katılımın artırılması yönünde atılacak adımlara rehberlik edebilir. Son olarak, bu tür farkındalık çalışmaları, engelli bireylerin toplumsal hayatta daha görünür ve aktif olmalarına destek olarak, sosyal uyum ve dayanışma kültürünün güçlenmesine katkıda bulunur. Proje, engelli ve engelsiz bireyler arasındaki mesafeyi azaltmayı, karşılıklı anlayışı artırmayı ve nihayetinde daha adil ve eşitlikçi bir toplumun inşasına hizmet etmeyi hedeflemektedir.

Projenin Hedef Kitlesi

Engelli olmayan bireyler

Uygulama

Fikir Oluşumu ve Amaç Belirleme: Proje fikri, engelli bireylerin günlük hayatta karşılaştıkları zorlukların gözlemlenmesi ve bu zorluklara dikkat çekme ihtiyacından doğdu. Projenin hedef kitlesi: Engelli olmayan bireyler olarak belirlendi. Farklı engel türlerini ve bu engellerin yarattığı zorlukları deneyimlemek amacıyla çeşitli etkinlikler belirlendi: Gözleri kapalı bir şekilde alışveriş yapmak, tekerlekli sandalye ile toplu taşıma aracına binmek, gözleri kapalı bir şekilde sınıfı bulmaya çalışmak, ellerini kullanmadan resim çizmek, tekerlekli sandalye ile spor yapmak vb. Katılımcılara verilecek rol kartları tasarlandı ve basıldı. Bu kartlarda her bir etkinlik için katılımcının üstleneceği rol belirtilmiş oldu. Etkinliklerin Uygulanması: Etkinlikler için belirlenen mekanlar yurdun kantini, yurt koridoru ve yurt odası oldu. Bu seçim, katılımcıların günlük yaşam ortamlarında farklı zorlukları deneyimlemesini sağlamayı amaçladı. Etkinliklere katılan bireylere proje hakkında genel bilgi verildi. Her bir katılımcıya üstlenecekleri roller detaylı bir şekilde anlatıldı ve rol kartları dağıtıldı. Geri Bildirim Toplama: Etkinliklerin tamamlanmasının ardından katılımcılardan deneyimleriyle ilgili sözlü geri bildirimler alındı. Bu geri bildirimler, katılımcıların hislerini, düşüncelerini ve projeden neler öğrendiklerini anlamak için önemli bir adımdı. Bu adımlar, projenin planlanması ve uygulanması sürecini özetlemektedir. Bu detaylar, projenin amacına ulaşma yolunda sistemli bir şekilde ilerlediğini göstermektedir.

Proje Çıktıları ve Sosyal Etkisi

Artan Farkındalık Düzeyi: Projeye katılan sağlıklı bireylerin, engelli bireylerin günlük yaşamda karşılaştıkları zorluklar konusunda daha bilinçli hale gelmeleri en temel çıktılardan biridir. Gözleri kapalı alışveriş yapmanın, tekerlekli sandalye ile hareket etmenin veya elleri kullanmadan bir işi tamamlamanın ne kadar zorlayıcı olabileceğini deneyimlemeleri, soyut bilgiyi somut bir anlayışa dönüştürmüştür. Gelişen Empati Becerisi: Doğrudan deneyim yoluyla katılımcıların, engelli bireylerin hislerini ve perspektiflerini daha iyi anlamaları beklenir. Bu, onların empati yeteneklerinin gelişmesine katkıda bulunur ve engelli bireylere karşı daha anlayışlı ve duyarlı bir tutum sergilemelerine yol açabilir. Kişisel Farkındalık ve İçgörü: Katılımcılar, kendi bedenlerinin ve yeteneklerinin değerini daha iyi anladılar. Geçici bir kısıtlılık deneyimi, normalde farkında olmadıkları birçok kolaylığın ve becerinin önemini vurgulamıştır. Geri Bildirim ve Öğrenme Deneyimi: Katılımcılardan alınan sözlü geri bildirimler, engelli bireyler hakkında düşüncelerinin değiştiğini onları daha iyi anladıklarını gösterdi. Önyargıların Azalması: Proje, engelli bireylere yönelik yaygın olan bilgi eksikliği ve önyargıları azaltmaya yardımcı oldu. Doğrudan deneyim, kalıplaşmış düşüncelerin sorgulanmasına ve daha gerçekçi bir algının oluşmasına katkıda bulundu. Daha Kapsayıcı Davranışlar: Farkındalık ve empati düzeyindeki artış, katılımcıların gelecekte engelli bireylere karşı daha saygılı, destekleyici ve kapsayıcı davranışlar sergilemelerine yol açtı. Erişilebilirlik

Konusunda Duyarlılık: Etkinlikler, katılımcıların fiziksel çevredeki erişilebilirlik sorunlarını daha somut bir şekilde anlamalarını sağlayabilir. Bu da onların gelecekte erişilebilirlik standartlarına daha fazla dikkat etmelerine veya bu konuda talepte bulunmalarına yol açabilir. Savunuculuk ve Aktivizm Potansiyeli: Projeye katılan bazı bireyler, deneyimlerinden etkilenerek engelli hakları konusunda daha aktif rol almaya veya savunuculuk yapmaya yönelmeye başladılar. Özetle, projenizin çıktıları bireysel düzeyde farkındalık ve empati artışı olarak gözlemlenirken, sosyal etkisi daha geniş bir çerçevede önyargıların azalması, daha kapsayıcı davranışların yaygınlaşması ve engelli bireylerin toplumsal hayata katılımının desteklenmesi şeklinde ortaya çıkabilir. Topladığınız geri bildirimler ve gözlemler, bu potansiyel etkilerin ne ölçüde gerçekleştiğini ve gelecekte nasıl daha da güçlendirilebileceğini anlamınıza yardımcı olacaktır.

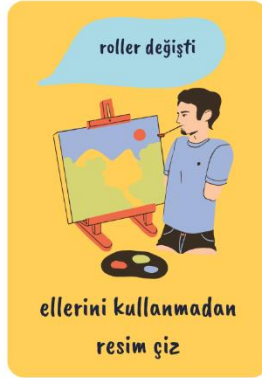
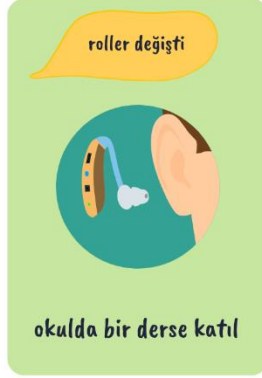
Kişisel Kazanımlar

Bu projeyi hayata geçirirken empati yeteneğimi derinleştirdim, engelli bireylerin yaşadığı zorlukları daha yakından deneyimleme fırsatı buldum. Proje yönetimi becerilerimi geliştirerek planlama, organizasyon ve uygulama süreçlerini başarıyla tamamladım. Farklı insanlarla etkili iletişim kurma ve problem çözme yeteneklerimi güçlendirdim. Yaratıcılığımı kullanarak özgün farkındalık etkinlikleri tasarladım. Toplumsal sorunlara karşı duyarlılığım arttı ve bir projeyi baştan sona yönetmenin verdiği özgüveni kazandım. Katılımcılardan aldığım değerli geri bildirimler sayesinde yeni bakış açıları edindim. Bu süreç, hem kişisel hem de sosyal gelişimime önemli katkılar sağladı.

Katılımcı Geri Dönüşleri

Katılımcılar, etkinliklerin kendilerini derinden etkilediğini ve engelli bireylerin yaşadığı zorlukları daha önce hiç bu kadar somut hissetmediklerini belirttiler. Gözleri kapalıyken basit eylemleri gerçekleştirmenin ne kadar zorlayıcı olduğunu deneyimlediklerini, bu durumun sabır ve yardımlaşmanın önemini anlamalarını sağladığını ifade ettiler. Alışveriş yaparken ve odalarını bulmaya çalışırken yaşadıkları zorlukların, görme engelli bireylerin günlük hayatta karşılaştığı engelleri somut bir şekilde hissetmelerine yardımcı olduğunu dile getirdiler. Ellerini kullanmadan resim çizme etkinliğinin, farklı çözüm yolları bulma ve azimli olma gerekliliğini gösterdiğini söylediler. Genel olarak, proje sayesinde daha duyarlı ve empatik bir bakış açısı kazandıklarını vurguladılar.

Proje Görselleri

Projenin Adı	Hayatın Şifresi: AED
Proje Yürütücüsü	Yasemin DELİOĞLU
Projenin Odaklandığı Toplumsal Sorun	Otomatik defibrilatör (AED) ile ilgili yapılan bu proje sadece sağlıkla ilgili bir durum değil, aynı zamanda toplumsal eşitsizlik, kolektif bilinç, kamusal sağlık sorumluluğu ve eğitim düzeyi gibi sosyolojik kavramlarla ilgilidir. Projenin odaklandığı toplumsal sorunlar: Sağlık eşitsizliği; toplumun her kesimi sağlık hizmetlerine aynı şekilde ulaşamıyor. AED cihazları genellikle büyük ve gelişmiş şehirlerde bulunur dezavantajlı yerlerde ise erişim zor. Bu durum sınıfsal eşitsizliklerin sağlık sonuçlarına doğrudan etkisidir. Toplumsal bilinç ve eğitim seviyesi; toplumun temel ilk yardım bilgisine sahip değil bu sorunun farkına varılması. Toplumun bireysel ve kolektif sorumluluk algısı; toplumda sağlık çoğunlukla bireysel sorumluluk olarak görülür. Aslında herkes birbirinin hayatından sorumludur. AED cihazı dayanışmayı arttıracaktır. Durkheim'in kolektif bilinç kavramıyla açıklanabilir. Toplumdaki bireyler ortak payda da buluşup ortak değer ve davranışlarda hareket edebilirlerse toplumsal bütünlük sağlanır. Kamusal alanda cihazların yetersiz olması ve ani ölümlerin müdahalenin yetersizliğinden meydana gelir.
Projenin Amacı ve Önemi	Projenin amacı; Ani kalp durmalarında hayatta kalma oranlarını artırmak. AED cihazlarının kamusal alanlarda erişebilirliğini yaygınlaştırmak. Toplumda ilk yardım ve acil müdahale bilincini artırmak. Sağlık hizmetlerine zamanında ulaşamayan bölgelerde hayat kurtarmak için seçenek sunmak ve sağlıkta fırsat eşitliği sağlamak. Projenin önemi; hayat kurtarıcı bir teknolojiye erişimi kolaylaştırır. Toplumsal farkındalık ve bilinç oluşturur. Kamusal alanların güvenliğini artırır. Sağlık sisteminin yükünü azaltır. Toplumda dayanışma ve sorumluluk bilincini güçlendirir. İlk yardım eğitimini toplumun her kesimine ulaştırma fırsatı sunar.
Projenin Hedef Kitlesi	Yetişkin Bireyler
Uygulama	Projeyle ilgili literatür taraması yaptım. Kullanacağım bilgileri not aldım. Cihaza ulaşmaya çalıştım. Ayrıca bu konuyla alakalı bilir kişiler ile iletişime geçildi. Konu hakkında eğitime katıldım. Sorular sordum ve görüntü aldım. Canva uygulamasından seslendirme yaparak içerikler ürettim. Afiş hazırlayıp dağıttım. Hazırladığım içerikleri açtığım sosyal medya hesabımdan paylaştım.
Proje Çıktıları ve Sosyal Etkisi	Projenin sonunda AED cihazlarının halka açık yerlere kurulması avmlere okullara insan sayısının fazla olduğu yerlere. Eğitimli birey sayısını arttırmak. Acil müdahale sürecinde iyileşme. Projenin sosyal etkisi; toplumda yaşam kurtarma bilincinin artması. Toplumsal dayanışmanın artması. Sağlık okuryazarlığının gelişmesi. Sağlıkta fırsat eşitliğinin oluşmasını sağlamak. Bu sayede devlet politikası olarak geliştirilmesini sağlamak.
Kişisel Kazanımlar	Konuyla ilgili detaylı araştırma yapmama olanak sağladı. Proje sayesinde eğitimlere katıldım ve yeni bilgiler öğrenme fırsatı buldum. Daha öncesinde cihazı sadece sağlık alanında değerlendiriyordum. Proje sayesinde toplumsal

boyutta etkisini görme fırsatım oldu. Maliyetli bir proje fakat hayata geçirildiğinde birçok insanda etki bırakacaktır.

Katılımcı Geri Dönüşleri

Genel olarak hazırladığım içeriklere izlenme dışında bir dönüş olmadı. Afişleri dağıtırken sorular aldım tabi cihazın fiyatı öğrenilince cihazla ilgili başka soru sorulmadı. Cihazın evlere alınması ne yazık ki şu an mümkün değil fakat kamusal alanda sayıları arttırılabilir.

Proje Görselleri

İLK YARDIM & AED

AED ile Herkes Bir Kahraman Olabilir!

AED (OTOMATİK DEFİBRİLATÖR)

- Ani kalp durması geçiren bir kişinin hayatını kurtarmak için kullanılan taşınabilir bir cihazdır.
- Kalbin ritmini analiz eder ve gerekirse elektrik şoku uygular.
- Kullanımı kolaydır ve acil durumlarda hızlı müdahaleye olanak tanır.
- Hayatı kurtarmak için her an kullanılabilir!

BİR CİHAZ,
BİR ŞOK,
BİR HAYAT!

Bu efiğ, Atatürk Üniversitesi Sosyoloji Bölümü Sosyal Sorumluluk Projesi dersi kapsamında hazırlanmıştır.

@HAYATIN_SIFRESI_AED

Projenin Adı	Heimlich Manevrasıyla Toplumu Bilinçlendirme
Proje Yürütücüsü	Zeynep GÜNEY
Projenin Odaklandığı Toplumsal Sorun	Toplumda günlük yaşamda karşılaşılan ani sağlık sorunları toplumun sağlığını doğrudan etkileyen önemli meselelerdendir. Özellikle benimde projemin konusu olan boğulma tehlikesi gibi ani durumlarda bireyin bilgi ve müdahale becerilerinin yetersizliği ciddi sonuçlar doğurabilir. Projem heimlich manevrası boğulma sonucu solunum yolu tıkanmasını önlemek ve hayat kurtarmak amacıyla uygulanabilen etkili bir yardım yöntemidir. Sorun şu ki toplumda bu konuda yeterli bilinç bulunmamaktadır. Toplumda sağlık bilincinin yaygınlaştırılması ve acil durumlarda doğru bir müdahalenin yapılması için eğitim verilmelidir. İnsanların ilk yardım müdahalesini bilmesi sadece sağlık alanında değil toplumsal refah ve güvenlik açısından da önemlidir. Örneğin Pierre Bourdieu’nun “habitus” kavramı bireylerin gündelik yaşamlarında öğrenilmiş davranış kalıplarının ne kadar belirleyici olduğunu vurgular. (Bourdieu, 1977) Yani acil müdahale bilmek toplumun kültürel sermayesi için de yer edinmiştir. Unutmayalım ki toplumun sağlığını güvence altına almak yalnızca sağlık profesyonellerinin değil tüm bireylerin ortak sorumluluğudur.
Projenin Amacı ve Önemi	• Projenin amacı toplumun her kesiminde heimlich manevrası hakkında bilgi ve farkındalık oluşturmaktır. Boğulma vakalarında ilk yardım müdahalesi yapabilme konusunda bireyleri eğitebilmektir. Özellikle evde, okulda, restoranlarda, anaokullarında veya çocuklarla çalışan kişilerde acil müdahale becerilerini artırmaktır. • Projenin önemi ise hayat kurtaran her bilgi toplumda yaygınlaşır. Mesala basit bir manevranın bilinmemesi nedeniyle her yıl birçok insan hayatını kaybediyor. Eğer bu bilgi yaygınlaşırsa ölüm oranları azalır. Ayrıca ilk yardım bilincini artırır, toplumsal dayanışmayı güçlendirir ve risk altındaki bireyleri de korur. • Kısacası basit bir teknikle hayat kurtarılabileceğini topluma anlatmaya çalışacağım.
Projenin Hedef Kitlesi	Toplumun bütün kesimleri
Uygulama	• İlk adım da heimlich manevrasının ne olduğuna ilişkin araştırma yaptım • Nasıl uygulanması gerektiği konusunda bir takım videolar izledim • İnsanlara tekniği öğretecek ve bilinç uyandıracak bir afiş buldum • Dikkat çekmesi için lokanta, pastane gibi yerlere astım • Alanında uzman kişiden yetişkinlerde, çocuklarda ve bebeklerde boğulma anında nasıl heimlich manevrası uygulanır, ilk yardım müdahalesi nasıl yapılması gerektiğine dair bir video çektim • Bu videoyu çevremde bir çok kişiye yayarak bilinçlenmelerini sağladım.
Proje Çıktıları ve Sosyal Etkisi	• Projenin sosyal etkisi toplumun sağlık alanında bilincini artırarak bireylerin sadece heimlich manevrasını değil, genel olarak ilk yardım da ve acil müdahale konusunda bilinçlenmesini sağlar. Bu ise toplumun sağlık alanında bilinç düzeyinin yükselmesine katkı sağlar. • Dayanışmanın ve yardımlaşmanın güçlenmesine de katkı sağlayarak bir bireyin bir başkasının hayatını kurtarabilmesine sebep olduğunu öğrendikçe toplumsal sorumluluk duygusunu artırır.

- Proje sayesinde de boğulma riski daha yüksek grupların mesela çocukların, yaşlıların ve engellilerin yaşam hakkı daha çok korunmuş olur.

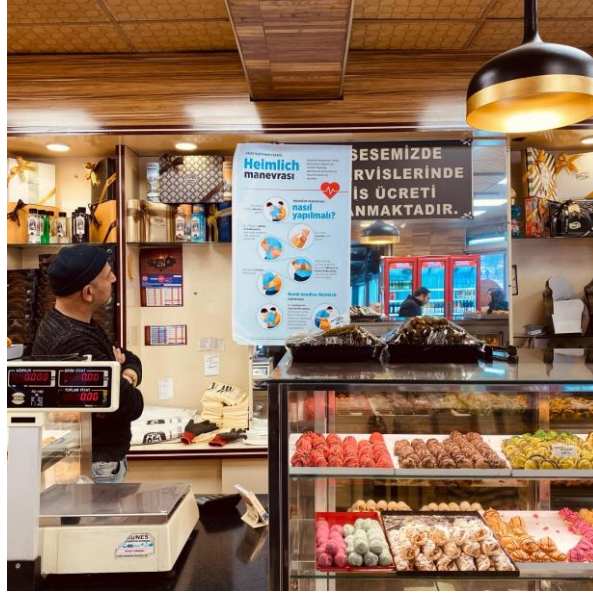
Kişisel Kazanımlar

- Öncelikle yaptığım proje bana sorumluluk almayı ve projemi planlı bir şekilde yürütmemi sağladı. Ayrıca bu konunun bana çok yönde katkısı olduğunu da düşünüyorum. Çok basit bir tekniğin hayat kurtarabildiğini projem sayesinde öğrendim. Kısmi tıkanmalarda kişiye herhangi bir müdahale yapılmaması gerektiğini, tam tıkanmalarda ise projem sayesinde heimlich manevrasının uygulamasını öğrenip böyle bir olayla karşılaştığım zaman nasıl müdahale edilmesi gerektiğini öğrendim.
- Ayrıca toplum üzerinde olumlu bir etki yarattığımı görmekte kendimi daha anlamlı hissetmemi sağladı.

Katılımcı Geri Dönüşleri

- Bir pastaneye afişimi astığımda pastane sahibi afiş dikkatlice inceleyip aslında kendisi dahil bir çok kişinin sadece adını duymakla kaldığını söyleyip böyle bir olay karşısında nasıl müdahale edeceğini bilemediğini söyledi. Afişim ve anlattıklarım sayesinde bilinçlenip heimlich manevrasını kimlere ve nasıl uygulanması gerektiği konusunda daha dikkatli olacağını söyledi.
- Alanında uzman kişiden heimlich manevrasının uygulama alanını çevremdeki kişilere yaymamlada çevremden çok olumlu tepkiler aldım. Çoğu kişi şimdi nasıl uygulanması gerektiğini bildiği için boğulma anında paniğe kapılmadan en azından ne yapacaklarını bildiklerini söylediler.

Proje Görselleri

Projenin Adı**Aşılı Günler!****Proje Yürütücüsü****Zeynep SAZ****Projenin Odaklandığı
Toplumsal Sorun**

Bu projede odaklanılan asıl sorun aşı karşıtlığı ve bireylerin yaptırılması gerekli olan aşılar karşı geliştirmiş oldukları eleştiri ve onaylamama mekanizmasıdır. Bireyler bu bahsedilen aşılar karşı özellikle Covid döneminden sonra büyük ölçüde eleştiri ve korku ile yaklaşmaktadırlar. Toplumun büyük bir genelinde oluşan bu korku ve endişe hali, bireylerin kendileri için yararlı olan aşı ve türevlerine karşı da aynı tutumu göstermelerine neden olmuştur. Özellikle çocukluk döneminde yaptırılması zorunlu veya gerekli olan aşıların yaptırılmamasından dolayı ortaya çıkabilecek olan hastalıklara karşı bireylerin bağışıklık sistemlerinin yüksek olması önemlidir. Bağışıklıklarının dayanıklı olmaması halinde bulaşıcı rahatsızlıklar ortaya çıkabilir ve bundan kaynaklı olarak da can kayıpları veya hastalıkla geçen uzun bir süreç oluşabilir. Birçok bulaşıcı hastalığın önüne geçilmesinde de oldukça etkili olan aşı uygulaması zorunlu olmayıp bireylerin kendi inisiyatiflerine bırakılmıştır. Toplumda bu şekilde bir korku ve karşıtlık varken insanlar doğal olarak aşı yaptırmak istememektedirler. Bu yüzden de oluşabilecek olan salgın hastalıklara karşı tamamen savunmasız kalan bir sürü insan ve özellikle de küçük çocuklar bulunmaktadır. Onların bağışıklık sistemlerinin güçlenmesinde yarar sağlayan bu aşıların önlenmesi büyük bir problemdir. Kısacası bu projede odaklanılan problem, bireylerin aşılar karşı olan olumsuz tepkileridir.

**Projenin Amacı ve
Önemi**

Bu projenin asıl amacı bireyleri aşı hakkında bilinçlendirmektir. Birey, toplumu oluşturan temel şeyin, yani ailenin üyesidir ve tek bir bireyin dikkatini çekip ona doğruları detaylıca anlatmak bile bu durumda işimize yarayan bir yöntemdir. Aşılar, bünyemize katmış oldukları bağışıklık ve dayanıklılık sayesinde bugüne kadar hayatımızı büyük oranda kolaylaştırmışlardır. Bu aşıların daha yaygın bir şekilde yaptırılması toplumun sağlığını da önemli ölçüde etkilemektedir. Toplumsal düzeni sağlamakta bireylerin üzerlerine düşen şeyleri de yapmaları önemlidir ve bu konuda bireyler özellikle bulaşıcı hastalıklara karşı önlemlerini almak zorundadırlar. Bu sadece kendileri için değil etraflarında bulunan insanlar için de herkesin üzerine düşen büyük bir sorumluluktur. Aşı yaptırmamanın bir sorun olmaması ve yaptıranlara karşı eleştiri ve kınamaların olmaması asıl amaçtır. Bu amaç doğrultusunda bireyleri uyarmak ve doğruları anlatmak da oldukça önemlidir. Aksi takdirde oluşabilecek salgın vs. gibi komplikasyonlara karşı bireyler savunmasız kalacaklar ve kendilerini savunmasız bıraktıkları gibi hem aşı yaptırılmasına engel oldukları çocukları hem de etraflarında bulaş riski varken bulunan insanları da savunmasız bırakacaklardır. Bu yüzden bu projede anlatılmak istenen sorun, önemli bir sorundur.

Projenin Hedef Kitlesi

Aşılar karşı eleştirel bakanlar ve bilinçsiz bireyler.

Uygulama

- Öncelikle bir sosyal medya (Instagram) hesabı oluşturuldu.
- Yapılması zorunlu olan veya olmayan, özellikle çocukluk döneminde ortaya çıkan hastalıklar, cinsel yoldan bulaşması mümkün olan hastalıklar vs. bunların tedavisi için var olan aşılar hakkında araştırma yapıldı.
- Bu araştırmalar doğrultusunda sosyal medya için rahatsızlıkların nedenlerini, belirtilerini, aşıların dozlarını, bulaş riski olup olmadığını vs. içeren videolar çekilip paylaşıldı.

- Aşının önemi hakkında kısa ve öz bir afiş çalışması yapıldı. Afişin üzerinde yukarıda bahsedilen sosyal medya hesabının ismi de yazıldı.
- Bu bahsedilen afiş, özellikle hastane, eczaneler ve gençlerin kalmış oldukları yurt çevresine asıldı.

Proje Çıktıları ve Sosyal Etkisi

Bu proje aşı hakkında doğru bilgilerin paylaşılmasını amaçlamıştır. Artı olarak bu konu hakkında bir fikri olmayan veya bilgisi olup bu bilgileri eksik olan vs. bireylere karşı yanlış bilinen doğruları anlatma açısından önemlidir ve bu doğrultuda yol almıştır. Bilgilendirme doğrultusunda içerik üretilmiş ve bu içeriklere karşı ilgi oluşmuştur. Videoların ilgi ile izlenmesi sosyal medyanın sonsuz kullanım olanaklarını da bizlere göstermiştir. Çünkü bu projede sosyal medya üzerinden çalışmak da ayrı bir detaydır. Günümüz sosyal medyası artık her amaçla kullanılabilir. Bizim kullanım yolumuz ise bilinçlendirmek amaçlı olmuştur. Bu projenin bireyler üzerindeki sosyal etkisi uzun vadede gözlemlenebilecektir. Yine de proje başlangıç vaktinden bitiş vaktine kadar geçen bu kısa sürede bile sosyal medya üzerinden bireylerin dikkatini çekmenin bir yandan çok kolay olduğu bir yandan da konunun toplum tarafından eleştiri ve önyargıya sahip olmasından kaynaklı zor olduğu söylenebilir. Özetlemek gerekirse projenin asıl amacına ulaştığı söylenebilir. Sosyal medya sayesinde devam eden süre boyunca sosyal etkisi üzerindeki değişimlerin de daha iyi gözlemlenebileceği öngörülmektedir. Sonuca bakıldığı zaman çekilen videolara karşı ilgi oluşmuş, videoların bilgilendirici olduğuna dair geri dönütler alınmıştır. Buradan hareketle bireylerin sosyal hayatları üzerinde sosyal medyanın etkisini görebiliriz ve aslında bu medyanın iyiye kullanılıp bireyleri olumlu etkilediği gibi kötüye kullanılıp olumsuz etkileyebileceğini de öngörebiliriz.

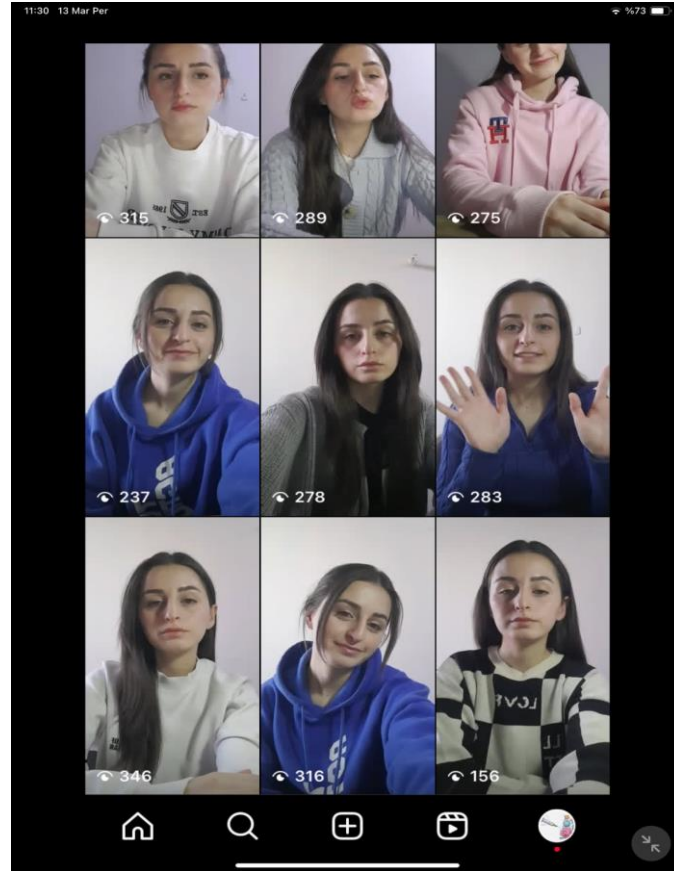
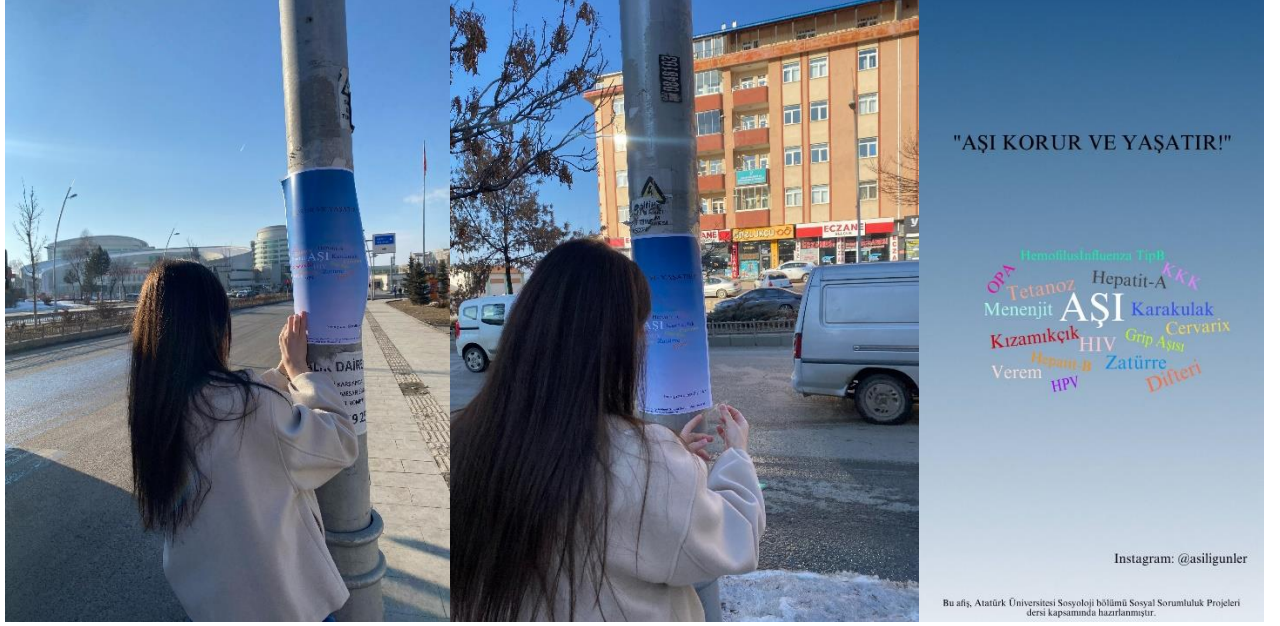
Kişisel Kazanımlar

Yaptırılması zorunlu olan veya olmayan aşılar hakkında yaptığım araştırmalar doğrultusunda daha çok bilgi edindim. Bu bilgiler sayesinde çevremde bulunabilecek aşı karşıtı, bilinçsiz bireylere karşı bunun bir toplumsal sorumluluk olduğunu aktarabilmekteyim. Ayrıca sosyal medya platformu üzerinde çok fazla paylaşım yapamayan, çekinen, kaygı duyan kişiliğim, bu proje sayesinde daha sosyal bir kişiliğe bürünmüş oldu.

Katılımcı Geri Dönüşleri

Bu projeye katılan kişilerin aşı hakkında videolar paylaşılan sosyal medya hesabı ile temasta bulunan kişiler olduğunu varsaymış olursak, hesap için çekilmiş olan videolara farklı bireyler tarafından gelen beğeniler vardır. Ayrıca hesabı takibe alanlar da mevcuttur. Bu açıdan baktığımız takdirde, geri dönüşlerin büyük ölçüde olumlu olduğu görülmektedir. Bu projede amaçlanmış olan bilinçlendirme çalışmasının bahsedilen bu geri dönüşler sayesinde başarılı olduğu söylenebilir.

Proje Görselleri

Projenin Adı	Göğüs Kanserinde Erken Tanı
Proje Yürütücüsü	Merve SEYHAN
Projenin Odaklandığı Toplumsal Sorun	Bu projenin odağı göğüs kanserinde erken tanının hayati önemini vurgulamak ve bu konuda toplumda farkındalık oluşturmaktır. Erken tanının hem bireylerin yaşam süresini uzattığı hem de tedavi sürecini kolaylaştırdığı bilimsel olarak kanıtlanmıştır. Ancak toplumda hala bu konuda bilgi eksikliği, korkular ve yanlış inanışlar mevcuttur.
Projenin Amacı ve Önemi	Göğüs kanserinde erken tanı projesinin temel amacı, kadınlarda en sık görülen kanser türlerinden biri olan göğüs kanseri hakkında toplumu bilgilendirmek ve farkındalık oluşturmaktır. Bu proje sayesinde; Erken tanının hayat kurtarıcı rolü vurgulanır, Kadınların kendi bedenlerini tanımaları ve düzenli kontroller konusunda bilinçlenmeleri sağlanır, Kendi kendine meme muayenesi (KKMM), klinik muayene ve mamografi gibi tarama yöntemleri hakkında bilgi verilir, Toplumda "geç kalınmışlık" algısının önüne geçilmesi hedeflenir, Sağlık kuruluşlarına başvuru oranlarının artırılması amaçlanır.
Projenin Hedef Kitlesi	Ağrı Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğünde çalışan kadınlar
Uygulama	Sosyal sorumluluk projemizin uygulama aşamasında, "Göğüs Kanserinde Erken Tanı" konulu bilgilendirici bir sunum gerçekleştirdim. Sunum, Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü bünyesinde çalışan kadın personele yönelik olarak planlandı. Sunumda göğüs kanserinin erken tanısının önemi, kendi kendine meme muayenesi, düzenli kontrollerin gerekliliği ve risk faktörleri gibi konulara yer verildi. Katılımcıların farkındalığını artırmayı hedefleyen sunumda, interaktif şekilde sorulara yer verildi ve katılımcıların katkıları alındı. Uygulama sırasında katılımcıların konuya ilgisi yüksekti ve özellikle kendi yaşamlarında erken tanı uygulamalarını ne derece gerçekleştirdiklerini paylaştıkları bölümler oldukça verimli geçti. Bu uygulama sayesinde yalnızca bilgi sunmakla kalmayıp aynı zamanda kadınların sağlık konusunda bilinçlenmelerine katkı sağlandı.
Kişisel Kazanımlar	Bu proje süreci, hem mesleki hem de bireysel gelişimim açısından önemli kazanımlar elde etmemi sağladı. Öncelikle, toplum sağlığına yönelik bir konuda bilinç oluşturma ne kadar önemli ve etkili olduğunu fark ettim. Kadın sağlığına dair hassas bir konuda konuşmak, bu konuyu araştırmak ve anlatmak, empati yeteneğimi geliştirdi. Sunum yaparken, iletişim becerilerimi daha etkili kullanmayı öğrendim. Katılımcılarla kurduğum etkileşim sayesinde kendime olan güvenim arttı. Toplumsal bir sorunu somut bir hedef kitleyle paylaşmak, akademik bilgilerimi pratikte kullanma fırsatı sundu. Ayrıca, sosyoloji öğrencisi olarak sağlıkla ilgili toplumsal eşitsizliklerin ve farkındalık düzeylerinin farklılık gösterebildiğini sahada daha net gözlemledim. Bu da bana, gelecekte sosyal hizmet alanında daha duyarlı ve bilinçli çalışmalar yapma yönünde motivasyon kazandırdı.
Katılımcı Geri Dönüşleri	Sunum sonrasında katılımcılardan oldukça olumlu geri dönüşler alındı. Kadın personel, göğüs kanserinde erken tanının önemine dair farkındalıklarının arttığını ve bu konuda daha önce bilmedikleri bazı bilgileri edindiklerini belirtti. Özellikle kendi kendine meme muayenesi hakkında verilen bilgilendirici içerik, katılımcılar tarafından dikkatle dinlendi ve birçok kişi bu uygulamayı artık düzenli olarak yapmaları gerektiğini ifade etti. Bazı katılımcılar daha önce bu konuda hiç farkındalık eğitimi almadıklarını, bu sunum sayesinde kendilerini sağlık açısından daha bilinçli hissettiklerini söylediler. Ayrıca, projenin sadece tıbbi değil, sosyolojik boyutunun da ele alınması farklı bir bakış açısı

sunduğu için takdir edildi. Sunum sonunda yapılan kısa değerlendirme sorularında, katılımcıların büyük bir kısmı bu tür bilinçlendirme çalışmalarının devam etmesi gerektiğini ve Kadınlara yönelik sağlık temelli sosyal sorumluluk projelerinin artırılmasının faydalı olacağını vurguladı.

Proje Görselleri

Projenin Adı	Bir Şiirle Farkındalık
Proje Yürütücüsü	Sonay DURMUŞ
Projenin Odaklandığı Toplumsal Sorun	Engellilik, sadece bireysel bir durum olmanın ötesinde, derin sosyolojik boyutları olan karmaşık bir toplumsal sorundur. Bu durum, bireylerin bedensel veya zihinsel farklılıklarından çok, toplumun bu farklılıklara karşı inşa ettiği yapısal engeller ve önyargılar nedeniyle ortaya çıkan ayrımcılık ve dışlanma ile şekillenir. Engelli bireylerin toplumsal yaşama tam katılımının önündeki en büyük engellerden biri, bireylerin kendi yetersizliklerinden ziyade, toplumun yarattığı erişilemez çevreler ve "normal" birey algısıdır. Bu algı, engelli bireyleri çoğu zaman toplumsal yaşamın kenarına itmekte, onların eğitim, istihdam, sağlık ve sosyal aktivitelere eşit erişimini kısıtlamaktadır. Bu durum, toplumsal eşitsizliklerin ve adaletsizliklerin önemli bir tezahürüdür. Sosyolojik olarak bakıldığında, engellilik kavramı, tıbbi modelden sosyal modele doğru bir dönüşüm geçirmiştir. Tıbbi model, engelliliği bireyin hastalığı veya eksikliği olarak görürken, sosyal model, engelliliği toplumsal yapıların, tutumların ve politikaların yarattığı bir sonuç olarak ele alır. Projeniz tam da bu sosyal modele odaklanarak, engelli bireylerin değil, toplumun "engelli" zihniyetini ve fiziksel çevresini dönüştürme gerekliliğine dikkat çekmektedir. Bu noktada projenizin temel amacı, farkındalığı artırarak toplumdaki önyargıları kırmak, ayrımcı pratikleri sorgulamak ve kapsayıcı bir toplumsal yapı inşa etmektir. Çünkü bir toplumun gelişmişlik düzeyi, dezavantajlı gruplarına nasıl yaklaştığı ve onlara sunduğu imkanlarla ölçülür. Engelli bireylerin toplumsal hayata tam ve eşit katılımı, yalnızca onların bireysel hakları değil, aynı zamanda toplumsal kalkınmanın ve adaletin temel bir göstergesidir. Projem bu anlayışla, toplumsal dayanışmayı ve empatiyi güçlendirerek daha kapsayıcı bir geleceğe katkı sağlamayı hedeflemektedir.
Projenin Amacı ve Önemi	• Engellilere yönelik toplumsal farkındalığı arttırmak. Engellilere yönelik olarak bilinç noktasında birçok eksikimiz bulunmakta bu eksiklikleri azaltabilmek. • Engelli bireylerin azmini ve başarısını görünür kılmak. Engelli bireylerin başarılarını toplum genel olarak 'mucize' başlığı adı altında toplayarak verdikleri mücadeleyi, çabayı ve emeği göz ardı etmektedir. Bu durumu ortadan kaldırarak ortaya koydukları başarıların tesadüf yada şans eseri olmadığını şiirle anlatabilmek. • Toplumda empati duygusunu geliştirmek. Daha öncesinde incelediğim şiirlerde de dikkatimi çeken ve rahatsız edici derecede yer verilen kelimelerden mümkün mertebe uzak bir şekilde onları anlamamızı sağlayacak olan şeyin aslında kalbimiz olduğunu vurgulayarak, kalbimizin rehberliğinde birbirimize yakınlaşmak. • Engelli bireylerin toplumun ayrılmaz bir parçası olduğunu vurgulamakla beraber farklılıkların hayata sadece renk olduğunu anlatabilmek. • Sanat yoluyla sosyal mesaj verme becerisini teşvik etmek. Sanat'a toplum olarak var olan ilgimiz üzerinden engellilik konusunu ele alarak ilgi çekici hale gelmesini sağlamak. • Engelli bireylere yönelik var olan önyargı ve dışlamaları en aza indirmek. Bu bireylerin sadece yardıma muhtaç veya acıma duygusuyla yaklaşılacak bireyler olmadığını; bir eş , bir dost arkadaş olarak yanımızda bulunduklarını benimsetebilmek.
Projenin Hedef Kitlesi	Engelli bireyler ve toplum

Uygulama

- Engellilik üzerine bir literatür taraması yapıldı. Burda amaç var olan konuya yaklaşımların ve bakışın ne doğrultuda olduğunu anlamaya yönelikti.
- Bu projeyi seçme sebebim engelli aile üyelerine sahip olmamdan kaynaklı olarak bu süreçte yaşadıkları zorlukları ve verdikleri mücadeleleri bizzat deneyimlemiş olmamdı. Bu doğrultuda aslında şiir, şarkı,müziğe olan ilgileri ve toplumda da bu alana var olan ilgimiz üzerinden bu durumu ele almaktı. Ortak zevkler üzerinden konuyu ele alışımın iki taraf için de vurgulayıcı bir etki yaratabileceğini düşündüm.
- Proje kapsamında yer alan toplumsal etki, odaklanılan sorun gibi başlıkların Özel Eğitim Öğretmenliği eğitimi gören birkaç arkadaşımın fikir alışverişinde bulunarak çerçevesini oluşturdum.
- Engellilik üzerine bir şiir yazarak farkındalık oluşturma hedefinde olduğum için bu konuda var olan şiirleri inceledim.
- Var olan şiirlerde beni rahatsız eden bir husus olan ‘ engellilik’ kelimesine çok fazla yer vermeden, daha çok üstü kapalı ve onların var olan mücadelesini ele alarak bir şiir oluşturdum.
- Şiire uygun bir fon müzik seçiminde bulundum. Fon müziğin şiirde var olan duyguyu insanlara geçirecek bir şekilde şiirle bütünleşmesine dikkat ettim.
- Şiiri fon müzik eşliğinde videoya aldım. Şiiri söyleyişimle paralel olarak da şiir sözlerini de alt yazı olarak videonun altına ekledim.
- Şiiri özel olarak birçok kişiye de dinleterek fikir alışverişinde bulundum. Dinlerken yaşadıkları duygu durumu üzerinden beklenen etkiyi verip vermediğini analiz ettim.

Proje Çıktıları ve Sosyal Etkisi

Engellilerin yaşadığı zorluklara ve mücadelelerine dikkat çeken özgün bir şiir ortaya konulmuştur. Şiir dinleyicilerin okuyucuların, engellilerin deneyimleriyle duygusal bir bağ kurmasına olanak sağlayacak bir araç olarak hazırlanmıştır. Engelli bireylerin sesini duyurmak ve toplumsal farkındalığı arttırmak için sanatsal ve etkili bir iletişim aracı olarak şiir geliştirilmiştir. Bu projedeki sosyal etkiler ise şunlardır. Empati gelişimi: Şiir, dinleyicilerin ve okuyucuların engelli bireylerin yaşadığı güçlükleri ve verdiği mücadeleyi daha iyi anlamalarına yardımcı olarak empati düzeylerini artıracaktır. Bu ayrımcılığın azalmasına ve daha kapsayıcı bir toplum oluşmasına katkıda bulunacaktır. Engellilerin sadece yardıma muhtaç bireyler olmadığı, aynı zamanda güçlü, mücadeleci ve ilham verici insanlar olduğu vurgulanarak, mevcut yanlış algıların kırılmasına katkı sağlayacaktır. Toplumsal duyarlılığın artırılması noktasında şiir aracılığıyla engellilik konusuna dikkat çekilmiştir. Genel olarak toplumun bu konudaki duyarlılığının artmasına ve engelli hakları konusunda da daha bilinçli olunmasını zemin hazırlayacaktır. Şiirin ortaya koyduğu mesaj, bireylerin engelli bireylerle daha fazla etkileşim kurmasına, onlara destek olmasına ve onların toplumsal yaşama katılımına teşvik etmeye yönlendirecektir.

Kişisel Kazanımlar

Kişisel olarak beni en fazla etkileyen husus her ne kadar var olan durumla büyümüş olsam dahi var olan birçok engellilik türünde aslında yeterince farkındalık kazanmamış olduğumun bilincine varmış olmamdı. Beni en fazla etkileyen konu ise engelli bireylere yardımcı olmak adına onlar yardım istemedikleri takdirde girişimde bulunduğumuz her bir eylemin onlara kendilerini kötü hissettirmesiydi. Karşıdan karşıya geçmek yada kaldırıma çıkmak için verdikleri mücadelenin bizim bir adımımızı kaldırmak yada tek başımıza karşıya geçmemiz kadar normal olduğu gerçeğini kavradım. Toplumla bütünleşme noktasında onları ne kadar kıyıya köşeye iterek kendi içlerinde mutlu

olmalarını bekliyorsak aslında bir o kadar onlarla yabancılaşmamıza ön ayak olmuş oluyoruz.

Katılımcı Geri Dönüşleri

Amaçladığım doğrultuda yazdığım şiiri dinlettiğim, konumu amacı ile beraber anlattıktan sonra aldığım geri dönüşler de benim düşüncelerimle paralel doğrultuydu. Birçoğu engellilerin başarılarının tesadüf, Allah'ın lütfu gibi söylemlerle göz ardı edildiğinin farkındaydı. Asıl farkındalık ise onlara hayatta mücadelele vermelerine müsaade ettiğimiz sürece engelli bireylerin hayatla barışık hale gelebileceklerini anlamaları yönünde gerçekleşti. Birçok katılımcı konuyla ilgili verdiğim örnekler ve farklı bakış açılarının neticesinde tüylerinin diken diken olduğunu da ifade ettiler. Buradan da aslında amaçladığım şey olan yüreklere dokunabilmek, empati yeteneği kazandırabilmek gibi birçok noktada başarılı bir çalışma ortaya koyabildiğim bir kanıtı idi.

Proje Görselleri

Her yürek bir hikaye taşır içinde
Görülmeveni gören hissedeni duyan bir dilde.
Kalbin diliyle yazılır en gerçek cümleler.
Bazen bir sessizlikle anlatılır en derin hisler.

Dokunmadan sever, bakmadan görürler.
Sükunetin içinde sevgi dile gelir her sefer.

Bazen bir işaret, bazen bir bakış yeter.
Kalpten konuşurlar sevgiyle beraber.
Ne bir eksikler ne de bir fazla.
Bizi biz yapan farklılıklarımız var aslında.

Farklılık bir engel değil, renktir hayata
Beraber yürürüz gece ile sabaha
Bir yüreğin ışığı bin yola yeter
Kalpte sevgi varsa , umut büyür her sefer

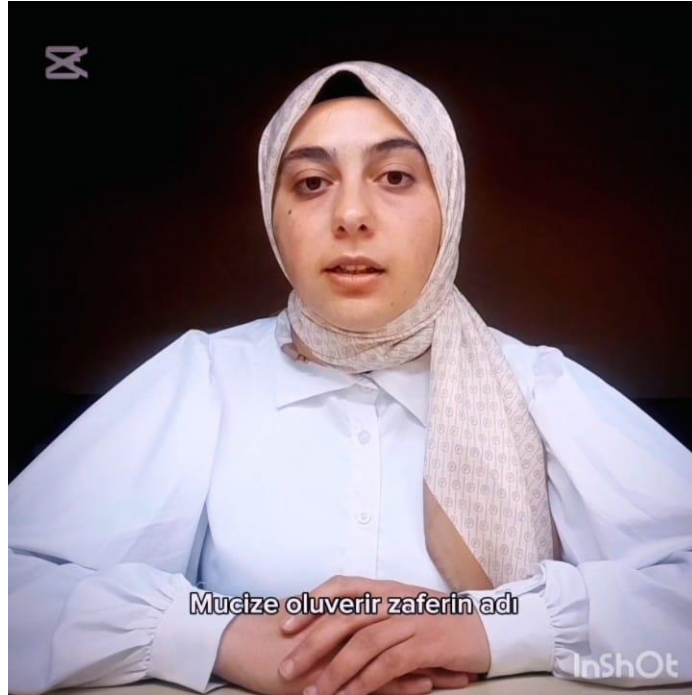
Engel sadece dışarıdan bir tanım
İçte saklı mücadele ve sabır

Kol değil, yürektir ağırlık kaldıran
Göz değil, ruhtur ışıqla aydınlığa ulaşan
Bacak değil, inançtır yolu aştıran
Gerçek gücü kalpten alan

Her gün bir savaştır görünmeyen cephede.
Kimse görmez ama yaşanır derinde.
Bir damla terde bir sabır nefesinde.
İnşa edilir zafer derinden ve sessizce

Ve sonra toplum hayran kalır bu başarıya.
Şaşırır. Bir isim verir bu duruma
Mucize oluverir bu zaferin adı
Bir mucize derler, görürler anı
Oysa o an yılların sessiz feryadı
Her düşüşte bir el, her gecede bir ışık
Birlikte yürünür yol, sevgiyle sarılır yarın

Onlar yalnız değil bu yolda yürürken
Toplum omuz verir düşerken, gülümserken
Çünkü biliriz bir bütünü biz aslında
Güç sevgiyle çoğalır, insanlıkta

Projenin Adı**Geleceği Kodlayan Eller****Proje Yürütücüsü****Çağatay EREMREM****Projenin Odaklandığı
Toplumsal Sorun**

Bu proje, dijital uçurumun yarattığı yapısal eşitsizliklere odaklanmaktadır. Dijital uçurum;teknolojiye erişim, dijital okuryazarlık ve üretim becerileri noktasında bireyler ve gruplar arasında oluşan eşitsizlikleri ifade eder. Günümüzde dijital beceriler yalnızca birer teknik yeterlilik değil, bireyin eğitimden istihdama,toplumsal katılımından kültürel bütünleşmeye kadar birçok alandaki yerini belirleyen anahtarlardır. Ancak düşük gelirli bölgelerde yaşayan gençler,bu alanda ciddi dezavantajlarla karşı karşıyadır. Sosyoekonomik açıdan dezavantajlı mahallelerde yetişen gençler, yeterli teknolojik donanım, yönlendirmeye ve fırsata sahip olamadıkları için hem bireysel potansiyellerini gerçekleştirme imkanı bulamamakta hem de sosyal dışlanmaya maruz kalmaktadır.Bu durum, aynı zamanda suçla temas riskini artırmakta, aidiyet ve özgüven eksikliği doğurmaktadır. Geleceği kodlayan eller projesi bu yapısal sorunu görünür kılmakta ve çözüm üretmeyi hedeflemektedir. Teknoloji eğitim aracılığıyla bireyin kendi yeteneklerini fark etmesi,kendine inanması ve toplumla olan bağlarını güçlendirmesini amaçlamaktadır. Böylece proje, yalnızca bireysel başarıyı değil, aynı zamanda sosyal adaletin sağlanmasını da hedefleyen bir yaklaşım sunmaktadır.

**Projenin Amacı ve
Önemi**

Projenin temel amacı, sosyoekonomik açıdan dezavantajlı lise öğrencilerine teknoloji okuryazarlığı ve temel yazılım becerileri kazandırarak onların bireysel farkındalıklarını artırmak, öz güvenlerini geliştirmek ve dijital dünyanın imkanlarından eşit şekilde faydalanmalarını sağlamaktır. Proje bireyin,yalnızca bilişsel yönünü değil;duygusal,toplumsal ve kültürel gelişiminide merkeze alarak çok boyutlu bir güçlendirme süreci sunmaktadır. Özellikle düşük gelirli mahallelerde büyüyen gençlerin,dijital dünyaya adil biçimde erişimi çoğu zaman sınırlıdır.Bu da onların hem eğitimde hem de istihdamda geri planda kalmasına neden olur.Bu proje bu döngüyü kırmayı hedeflemekte: gençlerin potansiyelini keşfetmesine, üretken bireyler haline gelmesine ve toplumda kendilerine yer açmalarına katkı sunmaktadır. Projenin diğer bir önemli yönü ise bireysel dönüşümün ötesinde, toplumsal bir farkındalık yaratma amacı taşımaktadır.öğrencilerin dijital beceriler kazanması aynı zamanda ailelerine ve çevrelerine rol model olmalarına da zemin hazırlar.

Projenin Hedef Kitlesi

Lise öğrencileri

Uygulama**Proje Süreci:**

1. Okullar ile irtibata geçilerek proje okul yönetimine tanıtıldı.
2. Tanıtımın ardından öğrenciler okul yönetimi tarafından seçilerek projeye sunuldu.
3. Seçilen öğrencilerle birebir görüşmeler yapıldı.
4. Öğrenci aileleri ile görüşülerek derslere katılım için izin belgeleri toplandı.
5. Derslere başlandı.

Ders İzlenesi:

1. Hafta: Tanışma, Genel Program Tanıtımı & Öğrenmeyi Kolaylaştıran Teknikler ve Hafızanın Çalışma Prensipleri

- **Tanışma ve Program Tanıtımı:**
 - Öğrencilerle tanışma, dersin genel yapısının ve beklentilerin paylaşılması.
 - Dersin ana başlıkları, haftalık ilerleyiş ve projeler hakkında bilgilendirme.
- **Öğrenmeyi Kolaylaştıran Teknikler:**
 - Not alma yöntemleri, görsel materyal kullanımı, interaktif öğrenme teknikleri.
 - Hafıza teknikleri: tekrar, görselleştirme, örnek uygulamalar.
- **Hafızanın Çalışma Prensipleri:**
 - Kısa süreli ve uzun süreli hafıza nedir?
 - Bilginin nasıl kodlandığı, depolandığı ve geri çağırıldığı.
 - Öğrenci katılımını artırmak için kısa uygulamalar veya beyin fırtınası etkinlikleri.

2. Hafta: Bilgisayarların Çalışma Prensipleri – İkili (Binary) Sayı Sistemi

- **Bilgisayarların Temel İşleyişi:**
 - Bilgisayarın veri işleme yapısı ve temel donanım bileşenleri.
 - Elektrik sinyallerinin dijital veriye dönüşümü.
- **İkili Sayı Sistemi:**
 - Taban 2 sisteminin temel prensipleri (0 ve 1 kullanımı).
 - Her basamağın 2'nin kuvveti olarak değerlendirilmesi.
 - Onluk sistemden ikili sisteme basit örneklerle dönüşüm (örn: 13 → 1101).
 - Bilgisayarların ikili sistemi tercih etme nedeni (elektriksel sinyal basitliği ve hata payı).

3. Hafta: Temel Programlama Bilgileri

- **Programlamaya Giriş:**
 - Programlamanın tanımı ve temel mantığı: Problemleri adım adım çözme yaklaşımı.
 - Algoritma nedir, nasıl oluşturulur?
- **Değişkenler ve Kodlama Mantığı:**
 - Değişken kavramı ve veri tipleri (sayı, metin vb.).

- Basit değişken atama işlemleri ve örnek kod parçacıkları.
- Kontrol yapıları: if-else, döngüler (örneklerle açıklama).
- **Örnek Uygulamalar:**
 - "Hello World" gibi basit programların yazılması.
 - Küçük algoritmaların çalıştırılması ve interaktif kodlama etkinlikleri.

4. Hafta: Yapay Zeka Nedir? Nasıl Yapılır?

- **Yapay Zeka Kavramı:**
 - Yapay zekanın tanımı: İnsan zekasının bilgisayarlar tarafından taklit edilmesi.
 - Günlük yaşamda yapay zekanın kullanım alanlarına örnekler (sesli asistanlar, öneri sistemleri vb.).
- **Yapay Zeka Nasıl Yapılır?**
 - Temel bileşenler: Veri, algoritmalar ve model eğitimi.
 - Makine öğrenmesi ve derin öğrenme kavramlarına kısa giriş.
 - Basit bir yapay zeka örneği: Chatbot veya sınıflandırma problemi.
- **Uygulamalı Gösterimler:**
 - Yapay zeka ile ilgili kısa videolar veya demo uygulamaların sunumu.
 - Öğrencilerle tartışma: Yapay zekanın gelecekteki rolü ve etik boyutları.

Proje Çıktıları ve Sosyal Etkisi

Kısa vadede katılımcı öğrencilerin temel düzeyde dijital okuryazarlık ve yazılım becerileri kazanmasını sağlamıştır. Öğrenciler, teknolojiye sadece tüketici olarak değil, üretici olarak da yaklaşmayı öğrenmiş; özgüvenleri artmış ve bireysel potansiyellerini keşfetmeye başlamışlardır. Bu teknik donanım, öğrencilerin akademik başarılarında da olumlu bir ivme yaratmıştır. Orta ve uzun vadede ise projenin sosyal etkisi çok boyutludur. Öncelikle öğrencilerin ailelerinde ve yaşadıkları çevrede teknolojiye yönelik olumlu bir algı oluşmuş; dijitalleşmenin yalnızca belirli bir sosyal kesime ait olmadığı gösterilmiştir. Projeye katılan gençler, hem kendi yaşamlarına hemde çevrelerine dair sorumluluk duygusu geliştirmiş, olumlu akran etkisi yaratmıştır. Bunun yanında projenin yürütüldüğü mahallerde eğitim alanına olan yönelim çok az da olsa ailelerin söylemlerine göre değişme görülmüştür. Projeye paydaş olan stk ise kendi dijital atölye kurslarına bu öğrencileri ekleyerek bu öğrencilerin değerlendirilmesini sağlayacaktır. Aileler, çocuklarının fotoğraflarını paylaşmadan önce birkaç kez düşünmeye başlar ve dijital sorumluluk gelişir.

Kişisel Kazanımlar

Bu eğitim programı kapsamında öğrenciler, bilgisayarın ne olduğu, temel bileşenleri ve çalışma prensiplerini kavrayarak elektrik sinyallerinin dijital verilere nasıl dönüştüğünü anlayacaklardır. Ayrıca, ikili (binary) sayı sisteminin yapısını öğrenerek onluk sistemden ikili sisteme dönüşüm yapabilecek, bu sayı sisteminin hesaplamalardaki kullanımını kavrayacaklardır. Temel programlama kavramları

olan değişkenler, kontrol yapıları ve algoritmalar hakkında bilgi edinecek; basit programlar yazarak kodlama mantığını uygulamalı olarak öğrenme fırsatı bulacaklardır. Yapay zekanın temel kavramlarını tanıyacak, nasıl çalıştığına dair genel bir farkındalık kazanacak ve bu teknolojinin günlük hayattaki kullanım alanlarına dair bilgi sahibi olacaklardır. Son olarak, öğrenmeyi kolaylaştıran teknikleri ve hafızanın çalışma prensiplerini içselleştirerek etkili not alma, görselleştirme ve uygulama yöntemleriyle bilgilerini pekiştirme becerilerini geliştireceklerdir.

Katılımcı Geri Dönüşleri

Katılımcı geri dönüşleri hem umut verici hemde mutlu ediciydi. Aileler çocuklarının 4 haftada gözle görünür bir şekilde değiştiklerini söylediler. Evde telefonu bırakmayan veya odasından çıkmaya çocuklarının artık daha sosyal olduklarını dile getirdiler. Çocuklar ise, artık bu alanda hedeflerim var .küçükte olsa bilgisayarla uğratıkları için bu onların motivasyonunu artırdığını söylediler .

Proje Görselleri

